

P R A E F A T I O

Est multo, in assiduis, & Phisonomicis, & Astronomicis laboribus, consumpto tempore; nihil aptius comparavi intellectui meo, præterquam ratione veram rerum obtinere causam realium principiorum; quæ quidem promiscuè fuit à priscis Philosophis sciètiarum animadicta. At quoniam speculari est proprium hominis, cùm creaturæ procedentis è cælo, sic & vos substantiarum formam de cælo capiemus, & accidētium corpus à terra. Quare nil certius (post animam) veriusq; videmus, quàm corporis bonam valetudinem à cunctis vniuersè fore amplectendam, vti mundi thesaurum communem. Quapropter ad hanc speculationem, vt attingere possemus, longas sustinuius vigilias, & ex tempora, temporis probando progressus, vel ex parte causam cognouimus egritudinum humanorum corporum, quæ tot, tantisq; infirmitatum generibus infirmantur. Hoc autem primum principium nonnisi à cælorum prouenit secundis causis, & id perspicuum est, nam corpora nostra sublunaria sunt, & per consequens cœlestibus affecta influxibus; quod cum ita sit, causæ focundæ suas in nos, influunt inclinationes quò ad corpus tantum, non autem ad rationabilitatem, quæ utiq; immortali anima constat, ac prorsus libera, & exempta à stellarum influxibus. Hæ verò inclinationes in corpora, ex corruptibilitate sunt, & idèò cœlestibus iugantur inclinationibus, & quod dicimus experientia probamus, & manibus attrectamus rationis; ipsi namq; cœli quatuor Elementorum natura sunt: hoc est, Saturni sicci, & frigidi naturæ terræ; Iouis calidi, & humidus natura aeris; Martis calidi, & sicci natura ignis; Solis, velut de Marte diximus; Veneris, & Lunæ frigidæ, & humidæ natura aquæ. Mercurius verò est frigidus, & siccus cum Saturno; calidus, & humidus cum Ioue; calidus, & siccus cum Marte, & Sole; & frigidus, & humidus cum Venere, & Luna. Itè præ frigida, & sicca natura Saturni influit mæstum laticem; præ calida, & humida natura Iouis Sanguineum; præ sicca, & calida natura Martis iracundum; & præ Lunæ humida, & frigida natura pituitosum. Saturnus præualeat in ossa, lienem, autem dexteram, genua, crura, & intestina, ac retentiuam virtutem in ventriculo. Iouis dominatur sanguini, hepatis humido radicali, coxis, pedibusq; & intrinsecus crescētiae generanti virtuti. Mars præest felli, iracundiæ, cuti, capiti, ac verendis, & intrinsecus attractiuæ virtuti, quæ est in venis infernicis. Sol dominiū habet per totam hominis partem dexteram, & sinistram mulieris, in-

A

spi-

spiritus vitales, & cor, & intrinsecus in virtutem vitalem. Venus collo imperat, lumbis, ac toti corporis formalitati, & intrinsecus virtuti appetitiuæ gustus. Mercurius fruitur intellectu, lingua, dentibus, asperis arterijs, brachijs, & ventre, & intrinsecus imaginaria virtute. Luna totam sustinet sinistram partem hominis, & dexteram mulieris, pituitā, & stomachum, ac interius virtutem animalem. Hæc verò dominia, partim apprehendunt Planetæ per semetipsos, partim per signa, quæ habent in suis dominijs, & hæc signa, domos appellant Astrologi, & quisq; Planeta duas habet in suo dominio, videlicet diurnam alteram, alteram nocturnam; Sol verò, & Luna vnam tantum habent. Marti pro die tribuitur signum Arietis, & Scorpionis pro nocte. Veneri Taurum nocte, & Libra die, Mercurio Iemini die, & Virgo noctu Lunæ Cancer tantum, & Leo Soli. Ioui Sagittarius dedite, & Piscis de nocte, & tandē Capricornus noctu Saturno, & Aquarius die. Præterea de signis duodecim, in duas partes diuidunt Astrologi, masculina scilicet, & sceminina; prima dant Soli, & Lunæ secundæ; masculina sunt Aries, Gemini, Leo, Libra, Sagittarius, & Aquarius; sceminina verò Taurus, Cancer, Virgo, Scorpio, Capricornus, & Piscis. Et incipiens Sol à primo signo, qui est Aries, in Ariete exaltatur; & Luna, cuius primum signum est Taurus, in Tauro exaltatur. Hæc signa habent suas triplicitates, & exaltationes, gaudia, antisclia, atq; casus. Triplicitas est, quando Planeta, & signū eadem natura sunt. Exaltationes verò sunt, quando Sol est in Ariete; Luna in Tauro; Saturnus in libra; Iouis in Cancro; Mars in Capricorno; Venus in Pisce; & Mercurius in Virgine. Gaudia sunt, quando Sol est in nona; Luna in tertia, Saturnus in duodecima, Iouis in vndecima, Mars in sexta, Venus in quinta, & Mercurius in prima. Antisclia sunt, quando Iemini reperitur in Cancro; Taurus in Leone; Aries in Virgine; Piscis in Libra; Aquarius in Scorpione; & in Sagittario Capricornus. Casus autem sunt Libra ad Solem; Scorpio ad Lunam; Aries ad Saturnum; Capricornus ad Iouem; Cancer ad Martem; Virgo ad Venerem; & Piscis ad Mercurium. Habent etiam aspectus beneficos, & maleficos, qui quinque nimirum sunt, Trium videlicet, Sessile, Coniunctio, Quadratum, & Oppositio. Trinum est tertia pars duodecim signorum celestium; Sessile sexta pars; Coniunctio, sunt duo Planetæ in vno signo; Quadratum est quarta pars de duodecim; & oppositiones, distantia sex signorum. Trinum, & Sessile sunt benefici aspectus; Coniunctio est bona cum bonis, & cum malis pessima; Quadratum, & Oppositio sunt malefici aspectus. Et quemadmodum hi Planetæ, hæc uē signa eodē sursum inuicem operantur, siue bonum, siue malum, ita & in corpora nostra influunt influxus; Ergo causæ sunt certæ, & cœli tanquā cau-

causæ secundæ, sunt primum principium influendi nobis, tum salutem, tum uero aduersam valetudinem; Nam, ut prædiximus, cetera sublimitaria corpora, ex ipsis cœlestibus corporibus temperamenta, suscipimus, ex quò membrorum nostrorum dominium habent. Quò verò ad varietatem affectionum, id euenit, quia septem hi Planetæ sunt errantis, & peregrini, & modo in vno signo manent, & modo in altero; & secundum aspectus, cum quibus inspiciuntur, & loca topica, ubi ipsi resident, sic & habitudinem producant, & ex hac habitudine deinde, effectus affectionum. Verum si aliquando accidit, affectionem non euenire, secundum naturam illius signi, in quo reperitur, hoc, ut plurimum prouenit ex antisicio, & casu quem habet signum illud; At quoniã certa res est, affectiones libetius generari in internum nostrorum corporum partibus, quàm externis, non ita facile possunt à medicis cognosci; nã quod oculis videri nequit, difficile opere diiudicari potest, & sic in obscurum incidens, facile est in laqueum incidere mortis; & nos, longa experientia, probamus, & obseruatione qua tenemur, non valere species intueri, & cognoscere egritudinum, quoniam primum principium nescimus, unde causam trahat inualetudo; quòd si illud possideremus, vacua non esset cura egrorum. Nunc ideo ad Dei gloriam, & commune beneficium ædimus in lucem nouum hoc opusculum, Speculum cœli dictum, in quo se verè speculari possunt homines omnes, qui quatuor constant elementis; ubi de tribus rebus disceptabimus valde necessarijs, nobis permissis in Bulla Sixti Quinti fel. rec. Cœli, & Terræ, contra Astrologos, quæ nimirum medicina sunt, agricultura, & nauigatio. Et ita incohamus.

Tabula ad sciendum quoquo die quot minutis quoruè se
TABVLA

Ianuarius		Februarius		Martius		Aprilis		Maius		Iunius	
Di Notte		Di Notte		Di Notte		Di Notte		Di Notte		Di Notte	
M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.
46.40	73.20	51.40	68.20	56.30	63.30	61.40	58.20	66.40	53.20	71.40	48.20
46.50	73.10	51.50	68.10	56.40	63.20	61.50	58.10	66.50	53.10	71.50	48.10
47.0	73.0	52.0	68.0	56.50	63.10	62.0	58.0	67.0	53.0	72.0	48.0
47.10	72.50	52.10	67.50	57.0	63.0	62.10	57.50	67.10	52.50	72.10	47.50
47.20	72.40	52.20	68.40	57.10	62.50	62.20	57.40	67.20	52.40	72.20	47.40
47.30	72.30	52.30	67.30	57.20	62.40	62.30	57.30	67.30	52.30	72.30	47.30
47.40	72.20	52.40	67.20	57.30	62.30	62.40	57.20	67.40	52.20	72.40	47.20
47.50	72.10	52.50	67.10	57.40	62.20	62.50	57.10	67.50	52.10	72.50	47.10
48.0	72.0	53.0	67.0	57.50	62.10	63.0	57.0	68.0	52.0	73.0	47.0
48.10	71.50	53.10	66.50	58.0	62.0	63.10	56.50	68.10	51.50	73.10	46.50
48.20	71.40	53.20	66.40	58.10	61.50	63.20	56.40	68.20	51.40	73.20	46.40
48.30	71.30	53.30	66.30	58.20	61.40	63.30	56.30	68.30	51.30	73.30	46.30
48.40	71.20	53.40	66.20	58.30	61.30	63.40	56.20	68.40	51.20	73.40	46.20
48.50	71.10	53.50	66.10	58.40	61.20	63.50	56.10	68.50	51.10	73.50	46.10
49.0	71.0	54.0	66.0	58.50	61.10	64.0	56.0	69.0	51.0	74.0	46.0
49.10	70.50	54.10	65.50	59.0	61.0	64.10	55.50	69.10	50.50	74.10	45.50
49.20	70.40	54.20	65.40	59.10	60.50	64.20	55.40	69.20	50.40	74.20	45.40
49.30	70.30	54.30	65.30	59.20	60.40	64.30	55.30	69.30	50.30	74.30	45.30
49.40	70.20	54.40	65.20	59.30	60.30	64.40	55.20	69.40	50.20	74.40	45.20
49.50	70.10	54.50	65.10	59.40	60.20	64.50	55.10	69.50	50.10	74.50	45.10
50.0	70.0	55.0	65.0	59.50	60.10	65.0	55.0	70.0	50.0	75.0	45.0
Equotiale											
50.10	69.50	55.10	64.50	60.0	60.0	65.10	54.50	70.10	49.50	75.10	44.50
50.20	69.40	55.20	64.40	60.10	59.50	65.20	54.40	70.20	49.40	75.20	44.40
50.30	69.30	55.30	64.30	60.20	59.40	65.30	54.30	70.30	49.30	75.30	44.30
50.40	69.20	55.40	64.20	60.30	59.30	65.40	54.20	70.40	49.20	75.40	44.20
50.50	69.10	55.50	64.10	60.40	59.20	65.50	54.10	70.50	49.10	75.50	44.10
51.0	69.0	56.0	64.0	60.50	59.10	66.0	54.0	71.0	49.0	76.0	44.0
51.10	68.50	56.10	63.50	61.0	59.0	66.10	53.50	71.10	48.50	76.10	43.50
51.20	68.40	56.20	63.40	61.10	58.50	66.20	53.40	71.20	48.40	76.20	43.40
51.30	68.30			61.20	58.40	66.30	53.30	71.30	48.30	76.30	43.30
51.40	68.20			61.30	58.30			71.40	48.20		

Speculum Astronomicum;

5

mundis hora Planetaria confet fcin die, fic notte. cap.3.
PRIMA.

Julius		August.		Settemb.		Octob.		Nouemb.		Decemb.	
Di Nocte		Di Nocte		Di Nocte		Di Nocte		Di Nocte		Di Nocte	
M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.	M. S.
73. 20	46. 40	68. 20	51. 40	63. 20	56. 40	58. 20	61. 40	53. 20	66. 40	48. 20	71. 40
73. 10	46. 50	68. 10	51. 50	63. 10	56. 50	58. 10	61. 50	53. 10	66. 50	48. 10	71. 50
73. 0	47. 0	68. 0	52. 0	63. 0	57. 0	58. 0	62. 0	53. 0	67. 0	48. 0	72. 0
72. 50	47. 10	67. 50	52. 10	62. 50	57. 10	57. 50	62. 10	52. 10	67. 10	47. 50	72. 10
72. 40	47. 20	67. 40	52. 20	62. 40	57. 20	57. 40	62. 20	52. 40	67. 20	47. 40	72. 20
72. 30	47. 30	67. 30	52. 30	62. 30	57. 30	57. 30	62. 30	52. 30	67. 30	47. 30	72. 30
72. 20	47. 40	67. 20	52. 40	62. 20	57. 40	57. 20	62. 40	52. 20	67. 40	47. 20	72. 40
72. 10	47. 50	67. 10	52. 50	62. 10	57. 50	57. 10	62. 50	52. 10	67. 50	47. 10	72. 50
72. 0	48. 0	67. 0	53. 0	62. 0	58. 0	57. 0	63. 0	52. 0	68. 0	47. 0	73. 0
71. 50	48. 10	66. 50	53. 10	61. 50	58. 10	56. 50	63. 10	51. 50	68. 10	46. 50	73. 10
71. 40	48. 20	66. 40	53. 20	61. 40	58. 20	56. 40	62. 20	51. 40	68. 20	46. 40	73. 20
71. 30	48. 30	66. 30	53. 30	61. 30	58. 30	56. 30	63. 30	51. 30	68. 30	46. 30	73. 30
71. 20	48. 40	66. 20	53. 40	61. 20	58. 40	56. 20	63. 40	51. 20	68. 40	46. 20	73. 40
71. 10	48. 50	66. 10	53. 50	61. 10	58. 50	56. 10	63. 50	51. 10	68. 50	46. 10	73. 50
71. 0	49. 0	66. 0	54. 0	61. 0	59. 0	56. 0	64. 0	51. 0	69. 0	46. 0	74. 0
70. 50	49. 10	65. 50	54. 10	60. 50	59. 10	55. 50	64. 10	50. 50	69. 10	45. 50	74. 10
70. 40	49. 20	65. 40	54. 20	60. 40	59. 20	55. 40	64. 20	50. 40	69. 20	45. 40	74. 20
70. 30	49. 30	65. 30	54. 30	60. 30	59. 30	55. 30	64. 30	50. 30	69. 30	45. 30	74. 30
70. 20	49. 40	65. 20	54. 40	60. 20	59. 40	55. 20	64. 40	50. 20	69. 40	45. 20	74. 40
70. 10	49. 50	65. 10	54. 50	60. 10	59. 50	55. 10	64. 50	50. 10	69. 50	45. 10	74. 50
70. 0	50. 0	65. 0	55. 0	60. 0	60. 0	55. 0	65. 0	50. 0	70. 0	45. 0	75. 0
69. 50		64. 50	55. 10	Equinoxiale		54. 50	65. 10	49. 50	70. 10	45. 20	74. 50
69. 40		64. 40	55. 20	59. 40	60. 20	54. 40	65. 20	49. 40	70. 20	45. 30	74. 40
69. 30		64. 30	55. 30	59. 30	60. 30	54. 30	65. 30	49. 30	70. 30	45. 40	74. 30
69. 20		64. 20	55. 40	59. 20	60. 40	54. 20	65. 40	49. 20	70. 40	45. 50	74. 20
69. 10		64. 10	55. 50	59. 10	60. 50	54. 10	65. 50	49. 10	70. 50	46. 0	74. 10
69. 0		64. 0	56. 0	59. 0	61. 0	54. 0	66. 0	49. 0	71. 0	46. 10	74. 0
68. 50		63. 50	56. 10	58. 50	61. 10	53. 50	66. 10	48. 50	71. 10	46. 20	73. 50
68. 40		63. 40	56. 20	58. 40	61. 20	53. 40	66. 20	48. 40	71. 20	46. 30	73. 40
68. 30		63. 30	56. 30	58. 30	61. 30	53. 30	66. 30	48. 30	71. 30	46. 40	73. 30
68. 20		63. 20	56. 40			53. 20	66. 40			46. 50	73. 20

Tabula sciendi quoquo tempore Sol oritur, & inseruit pro dominio horarum Planetariorum.

TABVLA SECVNDA.

	Ianu.	Febr.	Mart.	Apr.	Maius	Iun.	Iul.	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
	G.M.	G.M.	G.M.	G.M.	G.M.	G.M.	G.M.	G.M.	G.M.	G.M.	G.M.	G.M.
1	14. 40	13. 40	12. 42	11. 38	10. 40	9. 40	9. 20	10. 20	11. 20	12. 20	13. 20	14. 20
2	14. 38	13. 38	12. 40	11. 36	10. 38	9. 38	9. 22	10. 22	11. 22	12. 22	13. 22	14. 22
3	14. 36	13. 36	12. 38	11. 34	10. 36	9. 36	9. 24	10. 24	11. 24	12. 24	13. 24	14. 24
4	14. 34	13. 34	12. 36	11. 32	10. 34	9. 34	9. 26	10. 26	11. 26	12. 26	13. 26	14. 26
5	14. 32	13. 32	12. 34	11. 30	10. 32	9. 32	9. 28	10. 28	11. 28	12. 28	13. 28	14. 28
6	14. 30	13. 30	12. 32	11. 28	10. 30	9. 30	9. 30	10. 30	11. 30	12. 30	13. 30	14. 30
7	14. 28	13. 28	12. 30	11. 26	10. 28	9. 28	9. 32	10. 32	11. 32	12. 32	13. 32	14. 32
8	14. 26	13. 26	12. 28	11. 24	10. 26	9. 26	9. 34	10. 34	11. 34	12. 34	13. 34	14. 34
9	14. 24	13. 24	12. 26	11. 22	10. 24	9. 24	9. 36	10. 36	11. 36	12. 36	13. 36	14. 36
10	14. 22	13. 22	12. 24	11. 20	10. 22	9. 22	9. 38	10. 38	11. 38	12. 38	13. 38	14. 38
11	14. 20	13. 20	12. 22	11. 18	10. 20	9. 20	9. 40	10. 40	11. 40	12. 40	13. 40	14. 40
12	14. 18	13. 18	12. 20	11. 16	10. 18	9. 18	9. 42	10. 42	11. 42	12. 42	13. 42	14. 42
13	14. 16	13. 16	12. 18	11. 14	10. 16	9. 16	9. 44	10. 44	11. 44	12. 44	13. 44	14. 44
14	14. 14	13. 14	12. 16	11. 12	10. 14	9. 14	9. 46	10. 46	11. 46	12. 46	13. 46	14. 46
15	14. 12	13. 12	12. 14	11. 10	10. 12	9. 12	9. 48	10. 48	11. 48	12. 48	13. 48	14. 48
16	14. 10	13. 10	12. 12	11. 8	10. 10	9. 10	9. 50	10. 50	11. 50	12. 50	13. 50	14. 50
17	14. 8	13. 8	12. 10	11. 6	10. 8	9. 8	9. 52	10. 52	11. 52	12. 52	13. 52	14. 52
18	14. 6	13. 6	12. 8	11. 4	10. 6	9. 6	9. 54	10. 54	11. 54	12. 54	13. 54	14. 54
19	14. 4	13. 4	12. 6	11. 2	10. 4	9. 4	9. 56	10. 56	11. 56	12. 56	13. 56	14. 56
20	14. 2	13. 2	12. 4	11. 0	10. 2	9. 2	9. 58	10. 58	11. 58	12. 58	13. 58	14. 58
21	14. 0	13. 0	12. 0	10. 58	10. 0	9. 0	10. 0	11. 0	12. 0	13. 0	14. 0	15. 0
22	13. 58	12. 58	11. 58	10. 46	9. 58	9. 2	10. 2	11. 2	12. 2	13. 2	14. 2	14. 58
23	13. 56	12. 56	11. 56	10. 54	9. 56	9. 4	10. 4	11. 4	12. 4	13. 4	14. 4	14. 56
24	13. 54	12. 54	11. 54	10. 52	9. 54	9. 6	10. 6	11. 6	12. 6	13. 6	14. 6	14. 54
25	13. 52	12. 52	11. 52	10. 50	9. 52	9. 8	10. 8	11. 8	12. 8	13. 8	14. 8	14. 52
26	13. 50	12. 50	11. 50	10. 48	9. 50	9. 10	10. 10	11. 10	12. 10	13. 10	14. 10	14. 50
27	13. 48	12. 48	11. 48	10. 46	9. 48	9. 12	10. 12	11. 12	12. 12	13. 12	14. 12	14. 48
28	13. 46	12. 46	11. 46	10. 44	9. 46	9. 14	10. 14	11. 14	12. 14	13. 14	14. 14	14. 46
29	13. 44	12. 44	11. 44	10. 42	9. 44	9. 16	10. 16	11. 16	12. 16	13. 16	14. 16	14. 44
30	13. 42		11. 42	10. 40	9. 42	9. 18	10. 18	11. 18	12. 18	13. 18	14. 18	14. 42
31	13. 40		11. 40		9. 40		10. 20	11. 20		13. 20		14. 40

TA.

Tabula pro reperiendo Planeta dominatore, tùm
 diurno, tùm nocturno; animaduertens, quòd
 prima hora, qua Sol nascitur, incipit do-
 minium illius; & ideò primo scip-
 simus horas diurnas, & postea
 nocturnas, ad lectorum,
 maiorem com-
 modum.

TABVLA TERTIA.

1 ☉ 13 ♀	1 ☉ 13 ♀	1 ☉ 13 ♀	1 ☉ 13 ♀	1 ☉ 13 ♀	1 ☉ 13 ♀	1 ☉ 13 ♀
2 ☉ 14 ♀	2 ☉ 14 ♀	2 ☉ 14 ♀	2 ☉ 14 ♀	2 ☉ 14 ♀	2 ☉ 14 ♀	2 ☉ 14 ♀
3 ☉ 15 ♀	3 ☉ 15 ♀	3 ☉ 15 ♀	3 ☉ 15 ♀	3 ☉ 15 ♀	3 ☉ 15 ♀	3 ☉ 15 ♀
4 ☉ 16 ♀	4 ☉ 16 ♀	4 ☉ 16 ♀	4 ☉ 16 ♀	4 ☉ 16 ♀	4 ☉ 16 ♀	4 ☉ 16 ♀
5 ☉ 17 ♀	5 ☉ 17 ♀	5 ☉ 17 ♀	5 ☉ 17 ♀	5 ☉ 17 ♀	5 ☉ 17 ♀	5 ☉ 17 ♀
6 ☉ 18 ♀	6 ☉ 18 ♀	6 ☉ 18 ♀	6 ☉ 18 ♀	6 ☉ 18 ♀	6 ☉ 18 ♀	6 ☉ 18 ♀
7 ☉ 19 ♀	7 ☉ 19 ♀	7 ☉ 19 ♀	7 ☉ 19 ♀	7 ☉ 19 ♀	7 ☉ 19 ♀	7 ☉ 19 ♀
8 ☉ 20 ♀	8 ☉ 20 ♀	8 ☉ 20 ♀	8 ☉ 20 ♀	8 ☉ 20 ♀	8 ☉ 20 ♀	8 ☉ 20 ♀
9 ☉ 21 ♀	9 ☉ 21 ♀	9 ☉ 21 ♀	9 ☉ 21 ♀	9 ☉ 21 ♀	9 ☉ 21 ♀	9 ☉ 21 ♀
10 ☉ 22 ♀	10 ☉ 22 ♀	10 ☉ 22 ♀	10 ☉ 22 ♀	10 ☉ 22 ♀	10 ☉ 22 ♀	10 ☉ 22 ♀
11 ☉ 23 ♀	11 ☉ 23 ♀	11 ☉ 23 ♀	11 ☉ 23 ♀	11 ☉ 23 ♀	11 ☉ 23 ♀	11 ☉ 23 ♀
12 ☉ 24 ♀	12 ☉ 24 ♀	12 ☉ 24 ♀	12 ☉ 24 ♀	12 ☉ 24 ♀	12 ☉ 24 ♀	12 ☉ 24 ♀

DECLARATIO

Trium Tabularum.

Tiquè credimus non de futuros illos qui mirabuntur dicentes, nos hodie vt regulis ab omnibus olim inu-
sitatis, hoc est, priusquam incipere nostros tractatus, posuerimus primo loco tres tabulas, nullam de eis faciendo commemorationem, & postea pertractare, quemadmodum hic sumus facturi, hoc itaq; quo
vior principio (candidi lectores) non debet esse admirationi, nam, vt benè norunt Philosophi, in tantum est principium, in quantum habet reale fundamentum à suo primo principio; optimè enim cognoscimus, quia hac vnica ratione machinam totam Astrologicam vsque-
quaque circularunt, & in tres partes diuiserunt; de Medicina agendo in prima, de Agricultura in secunda, & in tertia de Nauigatione; & certum est, omnes ab vno deriuare principiò, & hoc principium formari non potest, nisi tempus stabilitur atquè horas, ad sciendum, quem Planetarum fore dominatorem illius temporis, & hac de causa, descripsimus ante omnia tres illas tabulas, & deindè eorum conuenientes tractatus, quoniam ideò potest de hoc ratione loqui, quatenus in suo sit primo principio, quod nequit inueniri, nisi per has tres tabulas, quæ veram explanant stabilitatem rerum omnium pertractandarum.

Prima siquidem tabula est, reperiendæ horæ, qua Sol oritur, secundà ad sciendum minutos, & secundas necessarias, ad formandam horam Planetariam, & tertia qui sit Planeta dominus horæ sciendæ: & ni fuerint hæ tabulæ prius signatæ, nulla vnquam poterit interrogatio formari; quo exèpto, res aliqua nec determinari valeret, & hoc meorum erit fundamentum laborum; quibus qui vsui sunt, sequentes regulas sectaturi sunt, quod ad maiorem erit incipientium capacitatem. Deius exemplum.

Volo scire, quem Planetam fore prædominantem anno 1643. 22. Octobris, die Iouis, hora 15, & Gemis; qua ritur in prima tabula, super

Speculum Astronomicum.

9

Per qua notatum est, Tabula ad sciendum quoquo tempore, quando Sol nascitur, hoc autem reperto, quaeritur ad aerem illius ex parte sinistra, & inferius descendendo, donec numerus 22. inueniatur, graditur recto versus partem dexteram, in columna decima, quae titulum supra tenet dicens October; descenditur similiter inferius, donec reperiatur numerus 22. Octobris, ubi cognoscet Solem oriri hora 13. & minutis 2. non tamen lateat vnam horam diuidi in 60. minutis, & minutum vnum in 60. secundas.

Ex his vero 13. horis, & 2. minutis, (vt extat dictum) sunt 12. partes aequales, & inuenietur vna quaeque hora noctis, 65, constare minutis, & secundis decem, & horae diei, decem, & minuti 58. quae quidem sunt illae quando Sol oritur.

Hae utique sunt quoque diuidendae per in (ceum factum est) de 13. & 2. minutis, & inuenietur, quia si illae constabant 65. minutis, & secundis decem, istae diei dabunt minutos 54. & 50. secundas, quae horae cum suis minutis, & secundis, videntur per extensum in tabula secunda, super qua scriptum est, Tabula ad sciendum quot minuti, & secunda faciunt horam Planetariam, tam de die, quam de nocte; & hoc modo quaeritur in 3. tabula, 22. Octobris sicut factum est in prima; & praedictae horae dicuntur horae inaequales; quae, vt fiant aequales, vniuntur omnes secundae, id est, 10. & 50. quae vnus minutus est, & 54. qui sunt horae aequales; & sic fiet quoties vult fieri de horis inaequalibus, aequales.

Vt postea sciatur (quomodo superius diximus) qui erit Planeta praedominans 22. Octobris, die Iouis, hora 15. cum dimidio, hoc modo fit.

Ponantur primo, horae noctis, quae sunt 13. & minuti 2. & ex hoc tempore incipitur dicere dominium horae Iouis, quod erit in ortu Solis, & haec prima hora durabit minutis 54. & 50. secundis, quae adduntur cum horis 13. & 2. minutis, & facient horas 13. & minutos 56. & secundas 30. additur etiam 2. hora martis, quae erit 54. minutorum, & 50. secundarum, & facient horas 14. minutos 51. & 40. secundas, cum horis 14. min. 51. & secundis 40. & erunt horae 15. minut. 46. & 30. secunde.

Verumtamen, quia quae sita fuit hora 15. & semis, quae sunt horae 15. & min. 0. & Planeta praedominator est Sol, cum sit tertius, qui cadit; dicitur cepisse primum dominium a Ioue, & finire horis 15. min. 46. & secundis 30. igitur Planeta dominator in ipsa hora est Sol, & de hora sua dominatus fuerit min. 38. & 20. secundis, & ad finiendum totum dominium suum, requiruntur 16. minuti, & secunda 30. & quemad-

B

mo-

modum fit de hoc exemplo, ita & de cæteris fiet, omni postposito errore.

Secunda vero tabula loquitur de ordinibus, quos Planetæ tenent inter se, incipiendo à Saturno, & postea gradatim à Ioue, à Marte, à Sole, Venere, Mercurio, & à Luna; & hic est ordo Planetariorum.

Quod ad dies, (quæ est doctrina Ptholomei) incipitur à die Dominico, Luna, Marte, Mercurio, Ioue, Venere, & Saturno, & ordo ille est ad intelligendum horas Planetarias, quas Altissimus collocauit in cælo.

Proponimus, & aliud exemplum, pro nocte, sic dicendo.

Volumus scire, 27. Nouembris ipsius anni 1643. hora 4. & tertijs noctis sequentis, quis fuit Planeta prædominans illo tempore.

27. ipsius mensis fuit dies Veneris, & prima hora diei Venus dominabatur; & horæ primæ nobis Mars Dominus est.

Addentur ad primam tabulam (vt factum est in primo exemplo), & queratur 27. Nouembris, qua hora Sol nascitur, & inuenietur nasci 14. hora & min. 12. ingrediatur postea in secundam tabulam, quæ declarat quantis minutis, & secundis constet hora Planetaria, & inuenietur horæ noctis esse, vt dictum est, 14. & minutis 32. quæ horæ, & minuti, diuiduntur per 12. quemadmodum docuimus, & inuenietur, singula horæ noctis, dare minutos 71. & illæ horæ diei erunt horæ 9. & min. 49.

At quoniam exemplum hoc est noctis, ita fiet. Quater numerantur 71. minuti, (quod erit dominium quatuor Planetarum) qui simul deducti, dabunt 284. minutos, hi, postea diuiduntur per horæ Italice, pro quaesito proposito, & inuenietur, quod 284. minuti, sunt horæ quatuor, & 44. minuti.

Petitio siquidem fuit 4. hora, & 4. minuti, summa quatuor Planetarum prædominantium, sunt horæ 4. & 44. min. dicatur igitur quartus Planeta, 4. horis, & duobus tertijs, erit completurus 4. minutos, vt compleat suum dominium; & quoniam primus Planeta noctis est Mars, secundus erit Sol, tertius, Venus, & quartus Mercurius, qui dominator fuerit 67. minutis horæ suæ, & vt perueniat ad 71. minutos, quatuor erit facturus.

Et hoc est quantum explanare potui, vt in praxim ponerem Astrologicas tabulas.

Cum iam peregrinus de tribus tabulis, in prima scilicet ad sciendum quoquo tempore, qua hora Sol oritur, quod inseruit pro denotio horæ Planetariæ, in secunda, vt sciatur quoquo die quot minutis, & secundis constet hora Planetaria, tum die, tum nocte, & in tertia tandem, ad reperendum Planetam do-

minatorem diei, & dominatorem noctis, Monens quodd in prima hora, qua Sol oritur, solis ipsius dominium incipit, & idcirco primò statui-
mus horas diurnas, deinde nocturnas, pro lectorum cōmodo ma-
iore; nunc autem consentaneum est agere de hoc nostro primo prin-
cipio, de quo disputabitur in sequēti quarto capite Physiognomię par-
ticularis Planetarum, quod quidem est valde necessarium ad infirmo-
rum diēoscenda contēperamenta, & à Saturno incipiendo, ad Lu-
nam deveniēmus.

De septem Planetarum Physiognomia. Cap. IV.

Planeta Saturnus frigidus est, & ficans terrea natura, &
facit hominem in apparentia tenebrosū, capite lon-
go, capillis nigris & asperis, fronte alta, & obliqua clijs
proceris, & connēxis, cum tunica oculorum maculosa,
& præcipuē tunica corneā; huius Planete oculi satis tē-
dunt ad caput, exili facie, & pallido colore naso
breui, & naricibus satis exiguis auribus magnis crassis, ore paruo, &
valde in cōcinnio labijs grandibus deorsum flexentibus, dentibus in-
fantis breuibz, & tortuosis crassa lingua, & nimium ad fuscū tēdē-
te; voce suffocata; mento magno cum valle in medio; barba rara pilis,
procerō collo, & gracili; cuius habitudo inestitiam sapit. Si quis autē
foret curiosus plene Saturninorum habere corporis physiognomiam,
nostrum opus Physiognomiā Planetariam inscriptum curet tenere,
quoniam in eo distinctē reperiet totam membrorum effigiem, quam
septem Planete in hominibus produciunt.

Planeta Iouis est calidus, & humidus natura aeris, efficit hominem
capite satis proportionato, nec exiguo, neque grandi, capillis tenuibus
magis, quā crassis, & flavo colore; formosa fronte, spatiosa, & satis qua-
drata; festantibus oculis, lucidis, & ceruleo colore; pulchra facie, & ve-
nusto colore; naso gracili in principio frontis, & rotundo in inferiori
principio; mediocribus auribus, & infucatis; ore moderato neque paruo,
neque magno, & aspectu pulchro; labijs infucatis, & aliquantulum crassis;
magnis dentibus, & præcipue duobus anterioribus; humida lingua, &
& infucata; voce sonora, & clara; parco risu, & modulato, & modesto;
mento elato, & parum crasso; barba honeste densa, & pulchra compo-
sitione; collo nimis formato, & pulchro aspectu, cuius constitutio erit
sanguinei contēperamenti.

Planeta Martis est calidus, & siccus natura ignis, producit hominem tenuibus membris, & bene effictis, exigeo capite, & rotundo, cum capillis crispis, & valde aridis, & croceo colore; rotunda fronte; raris cilijs; cauis oculis, quorum colores erunt indifferentes, modica cum luciditate; magna facie, magis longa, quam rotunda, sed summe dealbata colore, & rubore, quem precipue tenebit, erit inter flauum, & rubrum; naso grandis, cum naricibus satis apertis; auribus exilibus cartilagine; ore magnos; labijs decoloratis, & gracilibus; dentibus minus, ac tortuosis; lingua subtili, & alba; voce grandi; risu immodesto; mento breui; barba indifferenti, & malæ pilorum compositionis; collo neruoso; cuius temperamentum erit iracundum.

Planeta Solis concurrit similiter cum iracundo temperamento Martis, & ideo hominem producit calidum, & siccum natura ignis, & formatis membris, pulchroque aspectu; satis complexo capite; distensis capillis; colore citrino, fronte moderata; cilijs satis formatis; oculis magnis, festiuis, & splendentibus; rotunda facie, & valde in aspectu lepida; naso rotundo, in inferiori principio, & leonino, & naricibus modeste magnis; auribus modestis, cum formatis cartilaginibus; ore perpulchro, sed aliquantisper grande; labijs infocatis, mediocriter exilibus; dentibus æqualibus, nec magnis, nec paruis; infucata lingua; voce alta, & bene sonora; risu modesto, & maiestate pleno; mento, cui magis, quàm alto; barba nec rara, nec spissa; crasso collo, ac bene formato; cuius contemperamentum ad iracundum tendit humorem.

Planeta Venus constituit hominem pulchris membris, contemperato temperamento, cuius natura frigida est, & humida, aquæ natura; planis capillis, distensis, castanei, vel mellei coloris; fronte aliquantisper demissa; cilijs satis bene subductis, & gracilibus; oculis festantibus, lucidis, & pulchris coloribus; facie honesta forma, sed infucata; naso, magis aquilino, quàm alia effigie, & naricibus equè apertis; auribus magnis potius, quàm paruis; labijs subtilibus, sed satis infucatis; dentibus præceris plusquàm breuib; lingua inæter crassum, & exiguum; voce tantisper stibili; risu concinno, & honesto; cuius, pituitosum est contemperamentum.

Planeta Mercurius ponit hominem magris membris, & procera statura cuius temperamentum varium est, præcipue natura Mercurij, qui illorum planetarum naturis gaudet, quibus inheret, ut dicere est, si cum Sole versatur, in Solem se vertit; si cum Saturno in Saturnum, si cum Ioue, si cum Marte, in Martem; sed eius natura calida est, & humida natura aeris; tamen ipse homo erit pulchra corporis effigie; exiguæ capite, capillis distensis, & raris, & indifferentibus coloribus, angusta fronte.

fronte; proceris cilijs; oculis valdè lucidis, sed ex magna parte. cauis. facie longa magis quam rotunda; cuius color carnis varius erit, scilicet quandoq; fuscus, quandoq; albus, quandoq; purpureus; valdè longo naso & equè apertis naricibus; auribus magnis, sed pulchris, & formata cartilagine; orè prorsus formato, quod est, prædominio singulari, quod Mercurius habet in orè; labijs honestè tenuibus; voce mediocri, & suavi; parco risu; angusto mento; barba omninò benè composita; alto collo, ac benè formato; cuius contemperamentum sanguineum sapit humorem.

Planeta Lune frigida est, & humida natura aque effingit hominem membris magnis, & capite etiam grandi, spissis pilis; fronte peralta sine quadratura, cilijs flexis ad principium nasi; oculis magnis, sed sedata, iupiditate; facie carnosa plumbini coloris; longo naso, & satis apertis naricibus; auribus magnis; ore moderato, grande potius, quam exigua, crassis labijs foras inuerfis; voce flebili, & aspra; risu parco, & parum in usu; mento laxo; barba valdè spissa, non tamen perfecti coloris, id est non nigra, nec alba; collo alto, & crasso, & precipuè satis turgido; cuius contemperamentum pituitosum est.

De Physiognomia duodecim cælestium signum.

Cap. V.

Explicitis iam supra septem Planetis, ratio nunc postulat, ut de duodecim cæli signis agamus, velut septem Planetarum proprijs domibus, & à physiognomia, quæ in hominibus videbitur, per facile ipsorum signarum natura cognoscetur, & contemperamentum.

Primum siquidem Zodiaci est Arietis domus diurna Martis, exaltatio Solis, & Antiscium Virginis; hoc verò signum calidum, & siccum natura est, triplicitatis ignis; & hominem producit aspectu suavi, magnis oculis, alba carne; capillis crispis, & asperis; hi autè effectus causabuntur in prima facie Arietis, cuius Mars Dominus est; secundæ faciei præest sol, facit hominem flauis capillis, festiuis oculis, & magnis, & potissimè splendentibus, & suauibus; cuius membra corporis formata erunt, & pulchra. Venus domina est tertie faciei, & hominem inflato aspectu, & iracundum natura, ac nimis martialem & satis

fatis iracunda facie; signum distinguitur in tribus faciebus, & gradibus; triginta, de quibus decem quibusq; gradibus, fit vna facies, de primioribus decem (vt dictum est) Mars Dominus est; de secundis decem est Sol; & de tertijs decem sequentibus Venus; & deinde subsequuntur cetera signa ipsomet ordine cepto; At si his in signis solummodo loquimur de Physiognomia visus hominis, nolite mirari, quia de Physiognomia mulieris et intelligitur. Legite librum tertium nostrae Methodoscopiae naturalis, nam in eo abunde agitur de omnibus.

Secundum signum Taurus est domus nocturna Veneris, exaltatio Lunae, & Leonis, est signum frigidum, & siccum triplicitatis terrae, eius primae faciei, dominus est Mercurius; & faciet hominem rotundo capite, fronte grandi potius quam exigua; naso aliquantulum confuso, cum satis naricibus apertis; capillis, vt plurimum nigris, & in incedendo, sinistrum pedem facile eminet ad extra, quemadmodum boues faciunt; magno corpore magis, quam exiguo, satis lentiginosa carne, & facie, & persona aspersa lentiginibus; loquacem in loquendo; & praecipue non omittentem clarum facere suum ius, & in facto suo, & negotijs animosum, & non timidum; mendacem potius, quam veridicum, superbum, luxuriosum, atque iactatorem; ij praeterea loquacissimi erunt, ac satis pertinaces in suis sententis. Secundae faciei est Domina Luna, & efficit hominem libenter amatorem mulierum, effeminatum, & mollem; alto collo, pulchroq; conspectu, sed valde cogitabundum. Tertiae faciei Saturnus est Dominus, & faciet hominem satis informatis brachijs, & cruribus; abiecto animo, & prorsus longis itineribus addictum, & & pronum infortunia pati in genitalibus.

Tertium signum est Lemini diurna domus Mercurij, exaltatio capitis Draconis, & amicum Cancri, & est calidum, & humidum signum, triplicitatis aeris; faciet hominem in sua prima facie mediocri capite, mediocri potius, quam grande; capillis distensis, & planis, & infucato colore; carne etiam infucata; facie longa magis, quam rotunda; huius faciei Iouis est Dominus; & propterea nascentes in hac prima facie, sunt pulchro, suauisque aspectu. Secundae faciei Mars dominator est, qui faciet hominem amicissimum iustitiae, rationabilem, & religiosorum amatorem; capite bene complexo; raris capillis magis quam spissis; pulchro ore, & naso; oculis valde fulgidis; bonum narratorem, multorum commentorum repertorem, ac primo motus. Tertiae faciei Sol dominatur, & faciet hominem satis pulchro capite, pulchrisque capillis; ore magno, & magnis oculis, colore ad citrinum magis quam ad album; & bona, ac valida habitudine. Quartum signum Cancer est, & diurna, nocturnaque domus Lunae, ac Iouis exaltatio; Antiscium le-

mi-

mini; frigidum, & humidum signum est, aquæ triplicitatis; cuius primæ faciei, Venus est dominatrix, & hominem producit satis specioso aspectu, & iquali, venusta facie; capite bene proportionato; gracilibus capillis; quadrata fronte; laxis pectore, & humeris; magno corpore; cæruleis oculis; lanicula gutturis valde eminenti. Secundæ faciei præest Mercurius, & hominem constituit formosioribus membris, quàm illius primæ faciei oculis satis fulgentibus; fronte formosa; & aspectus satis proportionato. Tertiæ faciei Luna est domina, & uti proprium domicilium, facit hominem magno corpore, sed mollem in suis actionibus, timidum, & pigrum capite magno, & facie plumbea carne magis quàm alba; non erit magnæ valetudinis, cum sit additus pati guttas.

Quintum signum Leo est, diurna, & nocturna Solis domus, & nullam habet exaltationem, est autem antiscium Tauri, & calidum, & siccum triplicitatis ignis. Cuius primæ faciei, Saturnus est Dominus; facit enim hominem iocundo pulchroque aspectu; pulchris oculis, ac satis splendidibus, capite magno, capillis raris magis quàm densis; fronte quadra, & bene complexa; pectore amplo; color faciei non erit prorsus albus, sed valde citrinus; naso honeste grandi, & rotundo in acumine inferiori; dentibus minutis potius quàm magnis; forti, & valida habitudine ac satis pulchro conspectu. Secundæ faciei Iouis est præsul, & facit hominem formoso vultu, & suavi aspectu; capite, oculis, & cilijs valde formatis; carne infucata; pulchris dentibus; obducto naso; labijs nec crassis, nec subtilibus, sed pulchra forma. Tertiæ faciei Mars est Dominus, & facit hominem rotunda facie, & moderato capite, cuius color carnis erit valde citrinus; & oculi erunt mistis coloribus, & dentes aliquantulum inæquales; forma verò membrorum, pulchra, ac proportionata simetria.

Sextum signum Virgo est, Mercurij nocturna domus, eiusque exaltatio, & Arietis antiscium; frigidum, & siccum, ac terræ triplicitas, cuius primæ facies Sol præest, & hominem statuit mediocribus membris; eiusque extrema, brachia scilicet, & crura gracilia erunt; capite non nimia magnitudine; fronte valde plana; naso longo magis, quàm breui, facie valde exigua; oculis misto colore; dentibus satis pulchris, & æqualibus. Secundæ faciei Venus est domina, & facit hominem non nimis grandi statura; membris magris, sed valde formoso conspectu; pulchris ore, & dentibus; oculis multum sedatis. Tertiæ faciei Mercurius est Dominus, tanquam Dominus sui signi proprii hominem signat proportionata magnitudine; pulchra, & iusta simetria corporis; pulchris oculis, ore, & naso; bonum narratorem, & aliquantulum sap-

positum pati ægritudines.

Septimum signum est Libra, diurna domus Veneris, & exaltatio Saturni, Antiscium piscis, calidum, & humidum triplicitatis aeris. Cuius primæ faciei Luna est domina, facit hominem gratum, & pulchro aspectu, satis iouialem; facie rotunda magis quam longa; cilijs valde bene situatis, & formatis, naso pulchro; & prorsus iusta, & efformata simetria corporis. Secundæ faciei Saturnus est Princeps; & effingit hominem pulchris oculis, & hilari facie; capite bene composito; dentibus satis bene situatis in ore; carne non satis alba. Tertiæ faciei Iouis dominator est, facit hominem specioso, & eleganti aspectu, cum laxis humeris, ac bene formatis.

Octauum signum Scorpio est Martis nocturna domus, nullam habens exaltationem, Antiscium aquarii, frigidum, & humidum, triplicitatis aquæ. Cuius primæ faciei ipse Mars dominator est, & facit hominem facie satis carnosa. capite rotundo quam longo; brachijs, cruribusque proceris; corpore grandi, ac absurdis membris; cuius color carnis plumbeus erit; ore magno, dentibus inæqualibus; cilijs profundis, & crassis. Secundæ faciei Sol est Dominus; producit hominem formoso aspectu, speciosis oculis; barba valde spissa, & pulchra compositione; cuius membra non erunt, vt in prima facie. Tertiæ faciei Venus est domina, facit hominem mediocri conspectu; facie valde rotunda; magnis oculis, dentibusque; capillis.

Nonum signum Sagittarius est, Iouis diurna domus, exaltatio caudæ Draconis, Antiscium Capricorni, calidum, & siccum, triplicitatis ignis. Cuius primæ faciei Mercurius est Dominus, & facit hominem longa facie, & spatioso fronte, oculis satis lucidis, ac splendentibus; pulchro ore, pulchraque compositione nasi, dentibus longis, quam breuius; satis iusta statura, & in incessu tota ad leuam persona pendebit. Secundæ faciei Luna præ est, & identidem hominem effingit pulchris, proportionatisque; membris; capite, nec magno, nec exiguo, facie longa quam rotunda; & oculis apertis, hilaribusque; Tertiæ faciei Saturnus est Princeps, & hominem portat facie speciosa; alta fronte, cilijs longis, oculis fulgidis; procera facie, & ore exiguo quam grandi.

Decimum signum, Capricornus est, nocturna Saturni domus, exaltatio Martis, & Antiscium Sagittarii; frigidum, & siccum, triplicitatis terræ. Cuius primæ faciei Iouis est dominator, & facit hominem fulla carne, nigrisque pilis; cogitabundum, & in incedendo pedum plantas paululum tollentem; cuius oculi erunt valde similes oculis caprinis; naso in modo turgido ad instar arietum. Secundæ faciei Mars dominatur, constituit hominum mestum, & modice conuersationis; aspectu.

deformato, nec pulchris corporis membris. Tertiæ faciei Sol est Dominus, & hominem procreat carne atra; oculis, ore, nasoq; magno; ac longis dentibus.

Vndecimum signum Aquarius est Saturni diurna domus, absque exaltatione; antiscium Capricorni; calidum, & humidum signum, triplicitatis aeris, Cuius primæ faciei Venus est domina; facit hominem alta, & pulchra fronte, oculis magnis; spissis capillis, formosoq; aspectu. Secundæ faciei Mercurius Dominus est; hominem statuit indifferenti vultu à prima facie, facie exili, rotundis oculis, capite spherico, quam bene formato, capillis extensis; angustaque fronte. Tertiæ faciei Luna dominatur, hominem proponit nigra, pilosaq; carne; deformata effigie, crassis cruribus, & inter cetera altero, quam altero crasso, improporcionatis membris; nec valida corporis constitutione.

Duodecimum signum est Piscis, Iouis nocturna domus, exaltatio Veneris; antiscium arietis, frigidum, & humidum, triplicitatis aquæ. Cuius primæ faciei Saturnus est dominus, facit hominem perparvis membris, mediocri corpore, pulchris oculis, naso, & ore, manibus pedibusq; minutis, sed consona simetria. Secundæ faciei Iuppiter est Præsul, hominemq; facit pereleganti aspectu, oculis exiguis, ore & naso pulchro, dentibus minutis, sed valde pulchris. Tertiæ faciei, Mars est Dominus, facit hominem macris membris; sed formoso aspectu, capite, nec magno, neq; paruo, raris capillis, & extensis, ore, & dentibus minutis, quotiescumque Piscis ascendet cum tertia facie procreata hominem novos habentem circa verenda. Has autem scientias consequuntur, haud ignoret horam ipsam, quando signum ascendit in horoscopus, inde enim distinctè hauriet totam physiognomiam signi ascendētis; cumq; nequibit illam calculo veram facere astronomico, nostros adeat physiognomicos labores, tanquam magis demonstratiuos.

Tabula facierum caput sextum.

Cap. VI.

[illegible]

Speculum Astronomicum! 19

Tabula effectuum, quos septem Planetæ parturiunt
per duodecim domos Zodiaci.

Cap. VII.

♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏
Aries	Saturnus infirmus patietur in pedore.	Jupp. egrotum in ventre parit.	Martis egrotum passum in capite.	Sol infirmitatem huiusmodi esse in lateribus.	Venus infirmitatem circa pedes.	Mercurius patietur in cruribus.	Lunæ infirmitas hæc erit in genibus.
♉	Patietur in Ventre	in humeris, & toto dorso	In collo	In genibus	Circa collum	in pedibus	erit in coilo, & genibus.
♊	& in ventre, & in genitalibus	Circa genitalia	In Pectore	In cruribus & pedibus	Circa guttur	In capite	erit in brachijs, lateribus, & humeris
♋	Circa verenda	in lateribus	item in pectore.	In pedibus tantum.	Circa cor	in oculis, & gula	in capite, stomacho, & pectora
♌	idēdem in verendis eorū cōfinibus	in lateribus, & genibus	in ventre	in capite	circa cor, stomachum, & ventrem	in gula, & dorso	in corde, gula, & stomacho.
♍	ingenibus, & cruribus pedibusq;	ingenibus & cruribus	idēdem in ventre, sicut Leo	in gutture	circa caput, & stomachum	patietur cordis angustias	in humeris, & dorso
♎	in vertebis, & pedibus	in capite, & oculis	circa pudenda	in humeris	Circa verenda	in ventre	agitatio cordis, & in natibus
♏	ut supra in vertebis, & pedibus	in pedibus	in capite, brachijs, & latere.	ex defectione, & anstetate cordis	circa brachia, latera, & pudenda	in humeris	in ventre & verendis
♈	Item in vertebis, & eorū cōfinibus	in capite, & cruribus	in manibus, & pedibus	ex torminis	circa brachia, & latera	cordis anstetate, & in verenda	in lateribus, & dorso
♉	in pedibus	in oculis, & genibus	in humeris, & cruribus	in dorso	patietur passionē cordis, & laterum.	in pudendis	in lateribus & genibus
♊	in capite, & collo	in altero triū locorū pectore humeris, vel pedibus	in corde vertebis, & pedibus	circa pudenda	circa genua	cordis, & laterum passionēs	in pudendis, & cruribus
♋	in capite collo, & humeris	capite, vel pedibus	in ventre, & partibus illi contigebis	in lateribus, & circumlocinia loca	circa collum, & dorsum	in pudendis, & genibus	in lateribus & pedibus

**Declaratio septimæ tabulæ, circa effectus, quos
præstant septem Planetæ per duode-
cim domos Zodiaci.**

Cap. VIII.

NEmpè est prius considerandum statutum tempus inter-
rogationis infirmi faciendæ, & adhibita hora certa, in-
firmi faciendæ, & adhibita hora certa, inquirere in ta-
bulis nostris, (quas, ideò posuimus in principio) & re-
perire Planetam prædominantem illius horæ, quam
incipitis, deinde examinare qualitatem ægritudinis læ-
guentis quid sit; & cognito, (exempli gratia) quòd illa hora, in qua fa-
ciatis vestrum quæsitum, esset in prædominio Saturni; accipite effe-
meridas, & reperite in quo signo reperitur Saturnus eò tẽpore, quòd
si reperiretur in signo Arietis, quĩ domus est Martis, dicetis, infirmum
pectore laborare, & si tali tempore fieret figura, & saturnus foret in-
uentus malefico aspectu illustratus ab altero luminarium, idest a Sole,
vel Luna, dicetis signum esse lethale, & si luminaria ipsa è conuerso, Sa-
turnum illustrarent aspectu benigno, ægrotus conualescet. Idem fa-
cit, quando Iuppiter, & Venus eo tunc Saturnũ illustrarent, & lumina-
ria bono aspectu, & mementote, quia in ipso Saturno tota vis confi-
sit interrogationis, quoniam ipse dominator est illius horæ, & cẽu ta-
lis totum significatum portat.

Secundum exemplum huius quæsitum est, canere eo tempore ne
Mars sit coniunctione, vel oppositione, vel quadrato cum Saturno ip-
so; nam si hoc foret in altero horum maleficorum aspectuum, mortife-
ri signi esset interrogatio; & quòd extat de Saturno dictũ, tam in bonis
aspectibus, quàm in malis, in signo Arietis, de cuiusq; intelligendum
est Planetę, & signo.

Præterea si erit Saturnus simpliciter in Ariete eò tempore, vt dixi-
mus de quæsi o, infirmus patietur in pectore.

Si in Tauro, patietur in ventre.

Si in Gemini, & in ventre, & genitalibus.

Si in Cancro, circa verenda.

Si in Leone identidẽ in verendis, & eorum confinibus.

Si

Si in Virgine, in genibus, cruribus, pedibusque,

Si in libra, in vertebribus, & pedibus.

Si in Scorpione, vt supra in vertebribus, & pedibus.

Si in Saggittario, item in vertebribus, & earum confinibus.

Si in Capricorno, in pedibus.

Si in Aquario, in capite, & collo.

Et si in Pisce, in capite, collo, & humeris.

Saturni vniuersæ imbecillitates varię sunt, & diuersę, sed semper ad naturam frigidā, & sicciā ipsius Saturni proclines; videlicet, morbi frigidi podagra, chiragra, lepra, scabie, paralyticis, asmatibus, tussis, pytuitis, infectionis pulmonis, & omnes infirmitates mæstę ex humore frigido, & sioco prouenientes, Saturno siquidem tribuitur virtus retentiu in ventriculo, quæ hæc morborum genera influit.

Quando Iuppiter erit cōfiguratus in signo Arietis, & quis vos interrogabit de aliquo infirmo, quam nam infirmitatem patiatur; respondetis, (si erit in Ariete) ægrotum in ventre pati.

Si in Tauro, in humeris, ac toto dorso.

Si in Gemini, circa genitalia.

Si in Cancro, in lateribus.

Si in Leone, in lateribus, & genibus.

Si in Virgine, in genibus, & cruribus.

Si in Libra, in capite, & oculis.

Si in Scorpione, in pedibus.

Si in Saggittario, in capite, & cruribus.

Si in Capricorno, in oculis, & genibus.

Si in Aquario, in alio trium locorum, pectore, humeris, vel pedibus.

Et si in Pisce, capite, vel pedibus.

Generales, quas solet Iuppiter proferre infirmitates, ex calida, & humida natura sua, stupores sunt, spasmi, iecoris tumores, capitis dolores, anxietates mentis; humerorum dolores; flatūs, verticor anniferi; omnia genera febrium sanguinearum; putrefactiones; apoplexię; cordis angustia; squiliatę, & similia, est Iuppiter dominator virtutis crescentis, & generantis in corpore.

Quando Planeta Martis reperietur in prædominio horę ipsius, & fieret interrogatio de infirmitate ægroti; respondetis, quod si erit Mars in signo Arietis, ægrotum passurum in capite.

Si in Tauro, in collo.

Si in Gemini, in pectore.

Si in Cancro, item in pectore.

Si

Si in Leone, in ventre.

Si in Virgine, identidem in ventre sicut leo.

Si in Libra, circa pudenda.

Si in Scorpione, in capite, brachijs, & latere.

Si in Saggiario, in manibus, & pedibus.

Si in Capricorno, in humeris, & cruribus.

Si in Aquario, in corde, vertebribus, & pedibus.

Et si in Pisce, in ventre, & partibus illi contingentibus.

Vniuersæ Martis infirmitates, vti Planeta calidus, & fuscus, sunt omnia genera febrium acutarum; tertianarum; quartanarum; & continuarum, & præcipue intermitten- tium; apostemate; fistula; eris; suppuris; antrax; epilepsia; visceraria, & omnia genera imbecillitatum calidarum, & fucarum, secundum suam naturam; habet Mars dominium in virtutem attractiuam, residentem in venis mæraicis.

Si interrogabimini de hora, qua Sol est in suo dominio, de aliquo infirmo, & Sol esset in signo Arietis; dicetis, infirmitatem huiusmodi esse in lateribus.

Si in Tauro, in genibus.

Si in Gemini, in cruribus, & pedibus.

Si in Cancro, in pedibus tantum.

Si in Leone, in capite.

Si in Virgine, in guttore.

Si in Libra, in humeris.

Si in Scorpione, ex defensione, & anxietate cordis.

Si in Saggiario, ex torminis.

Si in Capricorno, in dorso.

Si in Aquario, circa pudenda.

Et si in Pisce, in lateribus, & circumuicina loca.

Infirmitates in genere, Solis, sunt omnia genera frigiditatum à stomacho pronenictium, & ex parte ab hepate; fluxiones oculorum; spasmi, flauabilis, grauetudines; fistulae matricis, & in cunctis locis corporum inferioribus: Sol dominium habet vitalis virtutis in corde præsentis.

Si Venus erit in dominio horæ lux, & tunc fieret interrogatio de infirmitate ægroti, dicetur, si Venus erit in signo Arietis, infirmitatem esse circa pedes.

Si in Tauro, circa collum.

Si in Gemini, circa guttur.

Si in Cancro, circa cor.

Si in Leone, circa cor, stomachum, & ventrem.

Si

Si in Virgine, circa caput, & stomachum.

Si in Libra, circa verenda.

Si in Scorpione, circa brachia, latera, & pudenda.

Si in Saggittario, circa brachia, & latera.

Si in Capricorno, patietur passionem cordis, & laterum.

Si in Aquario, circa genua.

Et si in Pisce, circa collum, & dorsum.

Veneris infirmitates in genere, illæ sunt, quas elicit Iecur, vteri anxietatis, gallicum morbum, scabiem, suffocationes, angustias stomachi ex frigido, & humido latice scatentes, nam ea est natura eius; Veneri tribuitur virtus appetitiua gustus.

Si fieret postulatio in dominio Mercurij, quæ nam esset infirmitas languentis, respondebitis, quod si Mercurius reperietur in signo Arietis, languens patietur in cruribus.

Si in Tauro, in pedibus.

Si in Gemini, in capite.

Si in Cancro, in oculis, & gula.

Si in Leone, in gula, & dorso.

Si in Virgine, patietur cordis angustias.

Si in libra, in ventre.

Si in Scorpione, in humeris.

Si in Sagittario cordis anxietates, & in verendis.

Si in Capricorno, in pudendis.

Si in Aquario, cordis, & laterum passiones.

Et si in Pisce, in pudendis, & genibus.

Imbecillitates Mercurij sunt omnes passiones sensuum, impedimenta in aspris arterijs, & lingua; cerebri agitationes; morbi maiores; tussis, asma, abundantia sputorum, vomitus, morbus articularis, lethargi, deliria, grauedines repentinae, fellis obstrusiones, morbi mestri, & omnia generatim genera distillationum; habet Mercurius vim in virtutem imaginatiuam in cerebro.

Quando fiet petitio alicuius infirmitatis in dominio Lunæ, dum est in signo Arietis, infirmitas hæc erit in genibus.

Si in Tauro, erit in collo, & genibus.

Si in Gemini, erit in brachijs, lateribus, & humeris.

Si in Cancro, in capite, stomacho, & pectore.

Si in Leone, in corde, gula, & stomacho.

Si in Virgine, in humeris, & dorso.

Si in Libra, agitatio cordis, & in natibus.

Si in Scorpione, in ventre, & pudendis.

Si in Sagittario, in lateribus, & dorso.

Si in Capricorno, in lateribus, & genibus.

Si in Aquario, in pudendis, & cruribus.

Et si in Pisce, in lateribus, & pedibus.

Lunæ ægritudines variaz, & diuersæ sunt, & inter notabiles, omnia, discessuum genera parapsis, epilepsiaz, hidropysiaz, attractiones nervorum, colicæ passionis, lethargi, cum Mercurio misti, indispositiones pituitosæ, oppilationes venarum miseraicarum, & omnes ventris torsiones, stomachi imbecillitates; habet Luna dominium in animalis virtutem iecoris.

Ne mirentur lectores, tam Planetas, quam cælestia signa respondere infirmitatibus nostrorum corporum, quia id oritur ex dominio, quod habent in membris nostris, scilicet Aries in capite, Taurus in collo; Gemini in brachis; Cancer in pectore; Leo in corde; Virgo in ventre; Libra in lumbis; Scorpio in verendis; Sagittarius in coxis, Capricornus in genibus; Aquarius in cruribus; & Piscis in pedibus.

Qui verò non rectè cadunt in dominium, quod habent, id euenit varijs de causis, aliquando ex aspectibus, ex antisicijs, contrantisicijs, vel casibus.

Antisicia sunt.

♈ ♊ ♉ ♋ ♌ ♍
♈ ♊ ♉ ♋ ♌ ♍

Contrantisicia.

♈ ♊ ♉ ♋ ♌ ♍
♏ ♎ ♍ ♌ ♋ ♊

Exaltationes sunt hæc.

♈ ♉ ♊ ♋ ♌ ♍
♈ ♉ ♊ ♋ ♌ ♍

Casus.

♈ ♉ ♊ ♋ ♌ ♍
♈ ♉ ♊ ♋ ♌ ♍

Gaudia sunt hæc.

♈ ♉ ♊ ♋ ♌ ♍
m. 12. 10. 9. 8. 7. 5. 1. 3.

At-

Speculum Astronomicum!

25

Aspectus sunt ij.

△ * □ ● ○
 trinus, sextilis, quadratus, coniunctio, oppositio.

Declarationes characterum Planetarum.

- ♄. Saturnus.
 ♃. Iuppiter.
 ♂. Mars.
 ☉. Sol.
 ♀. Venus.
 ☿. Mercurius.
 ●. Luna.

Declarationes characterum 12. signorum celestium.

- ♈. Aries.
 ♉. Taurus.
 ♊. Gemini.
 ♋. Cancer.
 ♌. Leo.
 ♍. Virgo.

- ♏. Libra.
 ♐. Scorpio.
 ♑. Sagittarius.
 ♒. Capricornus.
 ♓. Aquarius.
 ♐. Piscis.

Modus erigendæ figuræ celestis. Cap. 9.

D formandam figuram celestem, sunt primo loco querendæ Effemeridæ illius temporis figuræ faciendæ, quibus habitis, quadrum formabitis, ut infra videtur; & hoc exemplum dabimus; volumus scire, 11. Augusti 1643. die Martis, hora 11. Italiæ, in quam configuratione cælum reperitur in illo puncto; supra quadro scribetis prius millesimum currentem, idest, 1643. subter dominationem mensis, idest, Augustus, subter mensem, D. H. & M. & hæc linea recta ponuntur; D. scilicet Dies, H. idest Hora, & M. scilicet minuta, in recto harum trium literarum scribetis horologium, & ad lævam characterem, hac forma ꝓ ad ostendendum signum currens; & hoc facto, legetis,

D

getis,

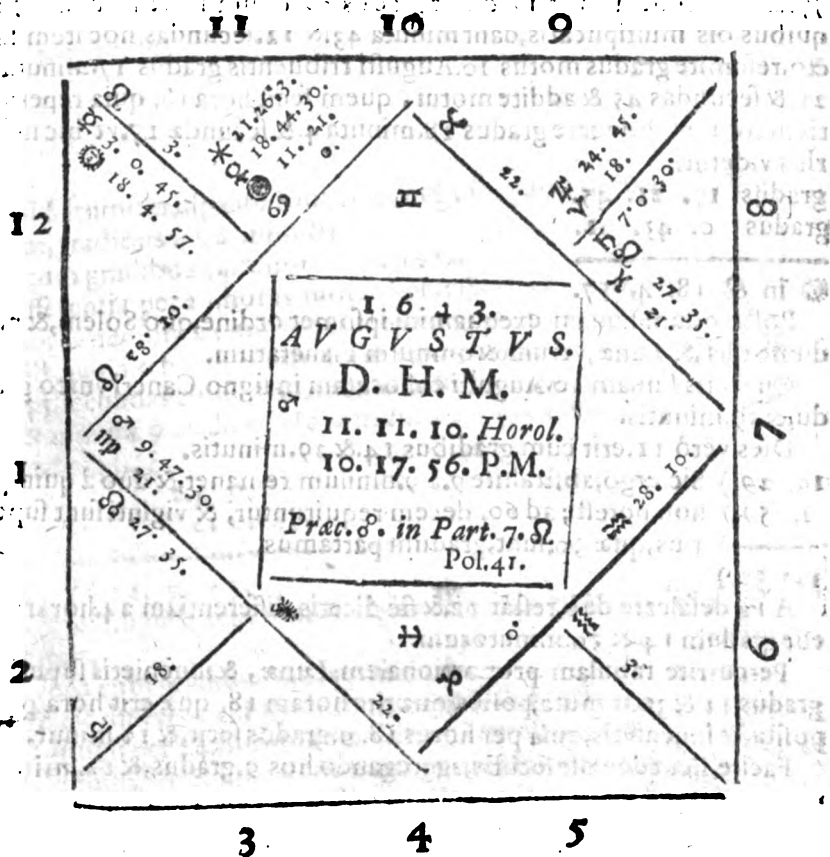
getis, quid dicat 1643. Augustus, die 11. hora 11. & min. 0. horologii,
die Martis, hoc et factu, ingredimini effemeridas, & reperto Mense
Augusto, anni 1643. descendetis per columnam ex parte sinistra, in-
uenietis numerum 17. qui dies statutus est, quem queritis; supra, secun-
dam columnam, adest caracter Solis, hoc modo, ☉, & subter eius ca-
racter sic ♄, qui Leo est; & subter Solem, & Leonem, ex lecto 11. inue-
nietis numerum dicentem 18. 19. 21. legetis subter Solem in principio
superiori, quia inuenietis quemdam gr. exprimentem gradus in me-
dio cuiusdam lineam sic | dicentem minuta; & ex latere dextro duas
lineas sic ||, dicentes secundas, & notate seorsum, dicendo, Sol in Leo-
ne cum gradibus 18. minutis 19. & secundis 21. & inuenietur 11. Au-
gusti medio die, hora, quam excogitastis, fuisse 11. hora, & ad meri-
diem illius temporis sex horas deficere, & quinquaginta sex minuta;
ideo sic facietis; sumite diem antecedentem 10. Augusti, quia Solem
inuenientis esse cum gradibus 17. minu. 21. & secundis 45. facietis dif-
ferentiam 11. ad decem hoc modo, 17. 18. 19. 21. a secundis 21. tolle
10. 17. 21. 45. 45. non potest, & ad

10. 17. 21. 45. 45. non potest, & ad
60. 14. deficient, & 21. quæ supra sunt, faciunt 36. & vnum portas; ex
19. min. aufer 22. non potest, ad 60. deficient 38. & 19. quæ supra sunt
faciunt 57. minuta, & 36. secundas, qui erit motus horarius 24. hora-
rum, quem fecerit Sol meridiei 10. Augusti vsq; ad meridiem 11. eius-
dem; & quoniam acceptis horis, vt supra dictum est, sunt 11. hora; sic
acito, sumite offensas, & quarte tabulas arcuum semidiurnarum,
& seminocturnarum, & inuento signo Leonis, quod reperietis subter
cum denominatione, dicente semidiurna, ascendite sursum, quærite
columnam postremam ad dextram, quæ incipit à nihilo, & terminat
in 30. & supra ascendendo inuenieris numerum 18. & ad rectum Leo-
nis addetis arcum semidiurnum illius diei 11. Augusti. Erunt horas sex,
& min. 56. quibus sex horis, & m. 56. 10. Augusti addite horas 11. quas
cepistis mane 10. Augusti, & facite sic; 61. 56. quia subducent sum-
mam horarum; 13. 8. min; 56. 11. m. 0. horologium.

Ad dicetis bonum et horum gratia habetis. **156.** post meridiem

1. The first step in the process of the formation of the state is the creation of a common will among the people. This is the basis for the formation of the state.

Hæc est figura.

HOc autem facto, quærite in Effemeridis, tabulam inscriptam, tabula proportionalis motus horarij Solis, qua inuenta, scrutamini superius, donec adsint 57. minut. & 36. secundæ, quod est iter peractum à Sole à meridie 10. Augusti, vsq; ad meridiem 11. eiusdem, (dummodo non perueniat ad alium meridiem) quia figura, quam supputastis, fuit hora 11. & inquietis, vt supra dictum fuit, hora 17. & minutis 56. post meridiem, & facito sic, non sit vobis curæ de quatuor minutis, quæ requiruntur ad 18. horam, sed sic perficite; si per 24. horas Sol tri-

C 3

buit

buit 57. minuta, & 36. secundas; per 18. horas, quid retribuat? *Quærite*, (ut prædiximus) in motu diurno Solis, minuta 57. & 36. secundas, & medietatem 18. in aera ad leuam, quod est 9. & in directo minutorum 57. & 36. secundarum, quia dabit gradus 0. minuta 11. & secundas 36. quibus bis multiplicatis, dant minuta 43. & 12. secundas hoc item factum, resumite gradus motus 10. Augusti tribuentis gradus 17. minuta 21. & secundas 45. & addite motui, quem fecit hora 18. quia reperietis in totum subducere gradus 18. minuta 4. & secundas 17. ut hic inferius videtur.

gradus 17. 21. 45.

gradus 0. 43. 12.

☉ in ♋ 18. 4. 57.

Postmodum Lunam exequamini ipsomet ordine, quo Solem, & nondum Solis, & Lunæ, verum, & omnium Planetarum.

Quæretis Lunam 10. Augusti collocatam in signo Cancri vnico gradu, & 59. minutis.

Dies verò 11. erit cum gradibus 14. & 29. minutis.

14. 29.) Sic ergo, abstrahite 9. à 9. nihilum remanet, & duo à quinq;

1. 59.) non potest; ad 60. decem requiruntur, & viginti sunt superius, quæ 30. sunt, gradum partamus.

12. 30.)

A 14. defalcate duo, restât 12. & sic dicetis, differentiam 24. horarum esse gradum 14. & 30. minutorum.

Percurrite tabulam proportionalem Lunæ, & inuenietis superius gradus 12. & 30. minuta; postea quærite horam 18. quæ erit hora proposita, & inuenietis, quia per horas 18. 9. gradus fecit, & 12. minut.

Facite, sicut de Sole fecistis, aggregando hos 9. gradus, & 12. minut. motui 10. Augusti, quando erat Luna in Cancro cum gradu vno, & 59. minutis, & pergite hoc modo.

☉ in ♊ 1. 59.

8. 12.

Subducent 11. 11. hoc est vndecim gradus, & minuta vndecim.

Vna hora diuiditur in 60. minuta, & minutum vnum, in 60. secundis, 60. secundæ in 60. tertijs, signum vnum in 30. gradibus, gradus vnus in 60. minutis.

Motus autem Saturni 10. Augusti erat graduum 7. & 42. minutorum, motus verò 11. fuit graduum 7. & 40. min. at quia motus Planetæ retrogradi, minuit; differentia est duorum minutorum. Ergo si Saturnus

per

per 24. horas retrograditur duobus minutis, quid per 18. horas retrograditur? sic igitur facietis, subducite duo minuta per secundas, quæ erunt 120. secundæ, diuidite 120. per 18. quia dabunt 50. secundas; & quoniam dixi, quia 60. secundæ faciunt simplex minutum, dicetis, Saturnum fore cum 7. gradibus, minutis 0. & secundis 30. retrogradum. E in V 7. 0. 30. mp

7. 42.

7. 0.

7. 30.

Post Saturnum, aspiciat Iouem 10. Augusti, quem inuenietis in Ariete cum gradibus 42. & minutis 9.

in 11. cum gradibus 24. & minutis decem.

E Differentia, per 24. horas, motus horarij, est vnus minutus. Si ergo per horas 24. simplex minutum tribuit, quid dabit in 18. horis 60. secundis, per 24. horas? certè dabit 45. secundas in 18. horis; addite has 45. secundas cursui 10. Augusti, vbi Iuppiter erat cum gradibus 24. & minuta 9. & dicetis Iouem esse cum gradibus 24. minutis 9. & secundis 45.

24. 9.

0. 0. 45.

Z in V) 24. 9. 45.

Mars 10. Augusti reperitur in signo Virginis cum gradibus 9. & 19. minutis.

11. verò cum gradibus 9. & 57. minutis.

Hæc est differentia, à 57 subtrahite 19. restant 38.

Igitur si per 24. horas Mars dabit 38. minuta, quid dabit per horas 18.? subducite, & inuenietis tribuere 28. minuta, & 30. secundas; addite hæc minuta 28. & secundas 30. supra motu 9. graduum, & 19. minutorum, quia omnino subducent gradus 9. & minuta 47. & 30. secundæ. 9. 19.

0. 28. 30.

σ in mp 9. 49. 30.

Venus 10. Augusti reperitur in Cancro cum gradibus 17. & minutis 58.

11. verò cum gradibus 19. & minutis 10.

Differentia huiusmodi, est vnus gradus, & 12. minutorum; si ergo per horas 24. dat minuta 72. per horas 18. quidquid dabit? diuidite

&

17. & minut. 36. calculate simul, faciunt in totum 27. 17. 47. & sic infra videtur.

17. 56.

9. 21. 47.

27. 17. 47.

Ex his 27. 17. 47. extrahite horas 24. restabunt horæ 3. min. 17. & 2. 47. quærite numerum hunc in ipso Polo 41. & inuenietis horas tres, minuta 18. & secundas 19. & hic propior est numero 3. 17. 47.

Præterea ab his horis 3. 17. 47. gradimini via recta, quia supra primam columnam inuenietis signum Tauri, & numerum 22. cum eodẽ signo Tauri; quod in 10. collocabitis, cum gradibus 22. & hæc erit secunda columna. Desuper tertia columna erit numerus 11. & in conspectu 22. Tauri, est signum Câcri hoc modo ☿, & ideò signabitis O. in 4. columna è conspectu O. locabitis signum Leonis, quod est super, cum gradibus tribus, & dicitur 12. quinta columna dicitur prima, & supra dicitur ascendens; & est quoq; signum Leonis cum gradibus 28. & minutis 10. in sexta columna est numerus secundus desuper, & deorsum imago virginis cum numero 21. in septima, & vltima columna, quæ tertia dicitur, est identidem signum Virginis, hinc descendetis, quia signum Libræ inuenietis, quod in tertia domo locabitis cum 18. gradibus.

Hoc enim peracto, statuetis omnia signa. opposita in sex domibus, quas fecistis, quæ sunt, decima cum quarta, vndecima cum quinta, duodecima cum sexta, prima cum septima, secunda cum octaua, & tertia cum nona, cum gradibus eisdem, quos habent; decima, vt prædiximus, cum quarta, cum 22. Tauri, & in quarta, cum 22. Scorpionis; & vt experiemini, considerate figuram, quam ereximus, quoniam inde exempla capietis aliarum erigendarum; est benè quoq; discere facere partem fortune, quod vtiq; sic fit, respicite Lunam, quoniam in signo reperitur, quòd si in signo Câcri, numerate quor signa sunt ab Ariete ad Cancrum, quia tria esse inuenietis.

Ipsam signum Arietis incipit cum nihilo; Taurus ab vno; Gemini à duobus; & Cancer à tribus.

Deindè Solem supputate ipso modo; quo cum Luna fecistis, quam inuenietis cum Leone in quarto signo; prius signum ponetis cum denominatione gradus, secundo quos tenet gradus, tertio minuta, & quarto secundas, & sic facietis.

signa,

& inuenientis dantem minuta 54. hæc iunge (vt supra) motui Augusti hoc modo,

17. 38.

54.

¶ In 18. 52.

Motus Mercurij 10. Augusti, est in Leone cum gradibus tribus, & tribus minutis.

11. autem cum gradibus tribus, & nihilo.

Differentia est trium minorum, & retrogradu, si per 24. horas deficiunt tria minuta; quid per 18. horas deficiet? segregate, de more per secundas, & inuenietis, tria minuta subducere 180. secundas, has divide per horas 18. & dabunt 135. secundas, quibus redactis in minutis, inuenietis 120. secundas, duo minuta conficeret; & quoniam de 135. remanent 15. dicetis, Mercurium defuisse à motu 10. Augusti, duobus minutis, & 15. secundis.

3. 31.

0. 2. 15.

¶ In 3. 0. 45.

Caput Draconis 10. Augusti, reperitur in Virgine cum gradibus 27. & minutis 37.

Et 11. cum gradibus 27. & minutis 34.

Differentia est trium minorum.

Igitur si per horas 24. deficiunt tria minuta, per horas 18. quid dabit deflectionis?

quia enim supputationem Mercurij fecistis, qui fuit eiusdem motus, & defecit ipse quoque tribus minutis, notamus vobis esse falsidius, quoniam in eodem delinquit caput Draconis; nam à 27. gradibus, & secundis 57. demendo duo minuta, & 15. secundas, remanebunt.

¶ In 27. 34. 45.

Peractis etenim veris Planetarum situationibus, curatq; colloca-
re 12. signa coelestia in figura; & hoc modo facietis, sumite gradus Solis, & signum ubi reperitur, & illa quæretis in tabulis domorum; & quia figura est erèta in Polo 41. quærite ibi in Polo 41. signum Leonis, quo supra reperto, descendetis inferius, donec inueniatis gradus 18. Leonis, postea quærite ad ariam columnæ ad laeuam, & rectò 18. & dabit in Polo 41. horas 8. minuta 21. & secundas 47. hæc deindè, aggregate cum horas, in quadro figuræ signatis post meridiem, quæ sunt horæ

17. & 8.

signa, gradus, minuta Lunæ. 3. 11. 21. 0.

signa, gradus, minuta, secundæ Solis. 4. 18. 4. 57.

Posthac subtrahite Lunam à Sole, à secundis incipiendo, sic dicendo, à nihilo abstrahite 57. non potest, ad 60. 3. requiruntur, 3. & vnum porto; à 25. deme 5. manent 16. ab 11. tolle 18. non potest, ad 30. 12. deficient, & 11. supra sunt, constituunt 23. & vnum porto; ex 3. detrahe 5. non potest, ad 11. 7. desiderantur, & 3. supra sunt, quæ decem sunt, & sic dicetis signa 10. gradus 23. minuta 16. & secundæ tres.

3. 11. 21. 0.

4. 16. 4. 57.

10. 23. 4. 3.

Prætereà ad sciendum quoniam fortuna caderet, incohabitatis à prima supputare, qui est Ascendens, & dicetis, prima 0, secunda prima, tertia secunda, quarta tertia, quinta quarta, sexta quinta, septima sexta, octava septima, nona octava, decima nona, & vndecima decima, & sic inuenietis cadere in decimam.

At diuisis luminaribus, operepretium est, vt addantur gradus Ascendentis, quos repertos esse gradus 28. & minuta 10. copulabitis cum signis 10. gradibus 22. minutis 16. & secundis 3. & sic vna supputabuntur,

10. 23. 16. 3.

28. 16.

11. 21. 26. 3.

Quæ omnia importabunt signa 11. gradus, minuta 26. & secundæ 3. quemadmodum collocata conspicietis in 11. cum gradibus 21. min. 26. 3.

Nunc superest, vt discatis statuere Planetas per domos 12. sic faciendi, in prima, secunda, & tertia, constituite desuper, Planetam habentem pauciores gradus; in quarta plures gradus supra vadit in quinta pauciores gradus supra signantur; in sexta, septima, octava, & nona, plures gradus supra inscribuntur; in 10. pauciores etiam desuper; in 11. plures gradus desuper, & 12. 12. pauciores.

Et sic deinceps per vos ipsos scietis figuram erigere cæli.

人 8 11 6 8 11
 5 4 7 2 3 6

Auspiciū ad sciendum quid de ægroto :

Cap. X.

E non

non in domum propriam, nec in sua exaltatione, dat argumentum vitæ brevis, sed si foret in domo propria, vel in sua exaltatione, recuperandæ salutis.

Item, si cadet in sexta, nec in domo propria, vel exaltatione sua, imminet ægroto graue periculum, & si tunc temporis fuerit perspectus à malis aspectibus luminarium, siue Iouis, & Veneris auxilio, illa infirmitas diù perdurabit, & in fine mortem minatur.

Si tempore interrogationis, Iuppiter esset Dominus Ascendentis, & reperiretur in octaua, non dat mortem infirmo; & si esset in sexta infirmus magno labore vexaretur, ac tarda infirmitate; semper, quòd Iuppiter cadit in octaua, mortem euertit, & vitam instituit; & si in sexta, caderet, liberaret infirmum ex illa infirmitate; Iuppiter enim in prima, & in propria domo, semper salutem inducit.

Si Mars Dominus erit Ascendentis, & in octaua esset, infirmus, facile in illa infirmitate secedet, sed si fuerit aspectus à luminaribus de trino, vel sextili, afficeretur morbo, sed non recederet; id ipsum esset, cum Iuppiter, & Venus forent bono aspectu cum Marte, & luminaribus; si esset in sexta, & à bonis non illustratus aspectibus Iouis, & Veneris, & luminarium, diuturna esset infirmitas, & postea obiret; si in prima, & minimè defensus à beneficis luminarium aspectibus, & geminarum fortunarum, non conualesceret ex morbo illo; sed si esset in sua exaltatione, vel propria domo, & illustratus bonis aspectibus Iouis, & Veneris, & luminarium conualesceret. Si tempore, quo erigitur figura, Mars, vt diximus, reperitur in octaua absque bonis, defensorum aspectibus in illo signo, q̃ est in octaua, mortis signū indicat, Exēpli gratia, si in signo triplicitatis ignea, erit mors ardentissime febris; si in triplicitate terrea, frigida & sicca morietur infirmitate; si in triplicitate aerea, flatoso morbo; si in aquea triplicitate, frigida, & humida infirmitate, nam hæ sunt eorum naturæ.

Si Sol esset dominus ascendentis, & in octaua sisteret tempore erectionis figuræ, mortale, & eò citius, quo alterum infortuniorum eum intueretur malefico aspectu, at si Iuppiter, vel Venus de trino illustrarent, vel de sextili, non morietur.

Quotiens dominus primæ reperietur in sexta, longam inducit infirmitatem, & si in prima reperiretur in domo propria, vel exaltatione sua, breui languens sanaretur; Sol in prima in quoquo signo vitæ in octaua desert mortem; & in sexta infirmitatem; sed est semper habenda ratio in aspectibus; nam certum est beneficos fugare mortem, & maleficos introducere.

Item Sol in quadrato, siue in oppositione Saturni, minatur periculum

lum mortis, sed ad quadratum Iouis, vel oppositionem, quantum præstat malignitatis, tantum & benignitatis.

Ad quadratum, vel oppositionem Martis, morbos præfert acutos cum discrimine vitæ. Ad quadratum, vel oppositionem Veneris, paucas, breuesque corporis parat indispositiones, & absque discrimine villo.

Ad quadratum, vel oppositionem Mercurij, tribuit infirmitates ex anfractu mentis. Ad quadratum, vel oppositionem Lunæ, aperit quamque qualitatem infirmitatum in corporibus nostris letentium.

Si Venus esset domina ascendentis, & in octaua, ægrotus, pro quo festinastis petitionem, conualesceret ex infirmitate sua; quod si domina primæ, ut prædiximus, & reperiretur in sexta, vehementer affligeretur infirmus in illa infirmitate, causa excessus, sed non obiret, & licet Venus malignis tangeretur aspectibus, tamen dum reperiretur in octaua quo tempore erigitur figura, infirmus mortem vitaret; & si in ascendente consisteret Venus, neque moreretur, sed si maleficos haberet offensores, diutinam pateretur infirmitatem, sine tamen timore mortis.

Si Mercurius esset dominus Ascendentis tempore erectionis figuræ, & in octaua, ægrotus timeat ne vitam finiat causa deliriorum, lethargorum, vel cerebri defectionum; si in sexta infirmitates metipsæ essent, sed sine discrimine mortis, non tamen absque sensuum alienatione; Mercurius in prima non accit mortem, cum sit dominus ascendentis.

Luna domina ascendentis, & in octaua tempore formationis figuræ ægroti, iuxta signum, quod in octaua reperitur, mortale si in sexta, coluere infirmitatum quatit infirmum; si in prima, qui est ascendens, & in Cancro sua domo, vel in Tauro sua exaltatione, haud ex illa infirmitate morietur ægrotus, immò potius breui conualecet.

Si quando figuram producit, Luna esset in quadrato, vel in oppositione Saturni, tribuit infirmitatem febrium hæmorrhagicarum; & in quadrato, vel oppositione Iouis, sanguinis infectionem; in quadrato, vel oppositione Martis, frenesim, venena, maleficia, iracundiam, & oculorum grauedinem. In quadrato, vel oppositione Solis, omnia exponit vitia corporis: in quadrato, vel oppositione Veneris, infirmitates causa excessus, coitus, crapulæ, & similia. In quadrato, vel oppositione Mercurij, titubationes, animi, corporisque.

Quando cauda Draconis, in formatione figuræ, veniet in prima, graues, & discriminosas producit infirmitates, & præcipue in oculis,

E 2

quan-

quando in octaua, mortem, & in sexta discriminofas etiam infirmitates.

Quando erigitur figura, & ascendens eſſet in quadrato, vel oppoſitione cum Saturno, vel in coniunctione, excitat mortem in quadrato, vel oppoſitione Iouis, corporis dabit inæqualitates, in coniunctione Iouis, proſus eliminat infirmitatum genera cuncta. In quadrato, oppoſitione, & coniunctione Martis, ægrotus probabit discrimen mortis longa infirmitate. In quadrato, & oppoſitione Solis, discrimen præbet vite, in coniunctione autem vitam, & corporis valetudinem, in oppoſitione, vel quadrato Veneris, infirmitatem cauſa vitiorum corporis, ſed ſi in coniunctione ipſius aſcendentis, ſanitatem induceret; in quadrato, vel oppoſitione Mercurij, mentis perturbationem, ſi in coniunctione ipſius aſcendentis, ſanitatem induceret; in quadrato, vel oppoſitione Mercurij, mentis perturbationem, ſi in coniunctione, foras expellit omnem infirmitatem à cerebro prouenientem; in quadrato, & oppoſitione Lunæ, ægrotus vita frangetur cauſa vitioſorum humorum, in coniunctione bonorum Planetarum bonus foret, ſed ſi cū malis, vita quateretur infirmus.

Saturnus domino figuræ, & infortunato, ſiue ſi ipſe eſſet in ſexta, ſiue in ſeptima, octaua, & in duodecima, creatura potiùs ſubiret dolos, diſpendia in medicos, quàm ex infirmitate.

Marte domino figuræ, & à malis tradijs offenſo, & in ſexta ipſe moreretur, ſiue ſeptima, octaua, & duodecima, discriminofæ eſſent infirmitates ægroti, cauſa ſanguinis alterationis, calidiq; laticis.

Sole domino figuræ, & infortunato, & præpedito in altera ipſarum domorum, vel ſexta, vel ſeptima, & duodecima, profert infirmitates, cauſa humorum calidorum, & vitioſorum.

Venere domina figuræ, & patiente in ipſis domibus, vt ſupra, ſexta, octaua, & duodecima, infirmitates diuerſæ erunt, & diuturnæ, & medicamenta, parum diuerſa, aut nihil proderunt.

Mercurio domino figuræ, & infaſto in ſexta, octaua, & duodecima, infirmitates proueniunt ex perturbatione, iracundia, mentis alteratione, inteſtinis cogitationibus, & omnibus cum discrimine mortis.

Luna domina figuræ, & infaſta, variæ, diuerſæq; erunt imbecillitates, quibus ſemper ſubditas erit creatura.

Quo.

Quomodo curandæ infirmitates in humanis corporibus. Cap. XL

Cum corpus totum fuerit circumseptum infirmitate, est obseruandum, ne Luna omnino sit tempore durationis, in ascendente, sed è bonis Planetarum illustrata aspectibus circumdantibus eam; nec in quadrato, vel oppositione cum domino ascendente, & præcipue non sit in octaua domo domini.

Si fuerit antiqua infirmitas, querite, ut sit in Tauro Luna, vel una suæ triplicitatis, qui sunt Cancer, Scorpio, & Piscis, si grauis infirmitas, sit Luna libera ab ascendente, & cum Marte in bono aspectu, vel cum Ariete etiam in bono aspectu, melius esset; sed non coniunctione Iouis, quia medicinz verterentur in proprias substantias.

In præbendis medicinis obseruetur etiam, ne Luna sit oppositione cum domino sexta domus, & quamuis forent Iuppiter, vel Venus vitandi sunt, licet non essent in quadrato, vel coniunctione.

Quoties erunt infirmitates circa caput, collum, brachia, humeros & manus, toties inuigilandum est curis earum, quando Luna fuerit in Ariete, Cancro, & Gemini, dummodo non offensa Geminais infortunijs maleficis.

Si essent infirmitates in pectore, dorso, ventre, vel umbilico, sit Luna in Cancro, Leone, vel in Virgine, illustrata tamen bonis aspectibus.

Si in genibus, verendis, & circum, cauete ne Luna maleficorum aspectuum detrimenta patiatur, sed in signo sit Libræ, Scorpionis, vel Sagittarij.

Si in genibus, cruribus, & pedibus; sit Luna ab insauitis aspectibus libera, sed configurata vni horum trium signorum. Capricorno, Aquario, vel Piscibus, & quò fuerit ipsa in augmento cum bonis aspectibus duarum fortunarum, quæ applicantur medicinz maiore erunt adiumento.

Miseri languorem patientes, quotiescumq; purgandi sunt, curate modico labore, ut Iuppiter cadat in sexta domo, quoniam maximum iuuamen præstat infirmo.

Sit Luna in decima, septima, & quarta cum ægroti purgantur, nam infirmitates sunt curatu faciliores.

Contrà verò erit, quando in alijs figuræ domibus Luna fuerit; quia
quan-

quantò magis lædetur à maleficis aspectibus, tanto magis difficilior erit.

Mementote præterea, quia, semper quòd Luna ambulat per signa prædominantia humanorum corporum, non sunt profus tangenda. membra illa ferro, vel igne; quoniam instat periculum siccandi illis membris.

Dominium, quod habent duodecim Signa cælestia, cum humanis corporibus, sunt, Aries in capite; Taurus in collo; Gemini in brachijs, Cancer in pectore; Leo in corde; Virgo in ventre; Libra in lumbis; Scorpio in pudendis; Sagittarius in coxis; Capricornus in genibus; Aquarius in cruribus; & Piscis in pedibus.

Obseruandum est enim, in præbendis medicinis, ne vilo modo Luna sit in signis ruminantibus, quæ tria sunt, scilicet Aries, Taurus, & Capricornus.

Quòd si præbentur medicinæ in altero trium horum ruminantium signorum, utiq; periculum est, ut infirmi illas uomant.

Interdicitur dare medicinas cuiusq; generis, quando Luna sit in oppositione, vel coniunctione, aut in quadrato Martis, vel Saturni, nam ultra quòd detrimento sunt, sunt etiam infirmis maximo periculo.

Quando est Luna in sua triplicitate, qui Cancer est, Scorpio, & Piscis, non est exhibendum medicamen ad purgandum Iecur; quòd si Iuppiter esset validus, & fortis in medio cæli, esset. valdè bonus ad intestina curanda.

Quando fortis Saturnus est, partes vitales omnino nepurgate.

Quando Sol est fortis in angulis, pulmo non est purgandus.

Quando Mars fortis est, non sunt purganda verenda.

Quando Venus fortis est, non est purgandum cerebrum, nec vllum corporis membrum.

Quando fortis est Mercurius, non sunt purgandi renes, neq; fel.

Id totum intelligendum est in horis, in quibus Planetæ sunt domatores illarum, nam hac de causa construximus tabulas præcipuas; & cum Luna (ut ita dicam) est fortis in cælo, non est conueniens humana corpora purgare, aliquo medicinarum genere; nec sit in ascendente; nec in signo Leonis. Ioue fortunato aspectibus, vel in ascendente, in nona, decima, & vndecima bonum est generatim omnes curare infirmitates corporis, oculorum, & aurium.

Quo-

Quomodo virtutes corporis à septem sunt digestæ Planetis. Cap. XII.

SOL residet in corde, & vitalium est origo virtutum, quando ideo pro infirmo fiet petitio, & ipse esset in nona infirmus non recedet vita ex infirmitate.

Luna est animalis principium virtutis in hepate, & dum interrogatio fit, in tertia ipsa foret, infirmus conualesceret ex illa infirmitate.

Saturnus origo est receptivæ virtutis in ventriculo, & ipse cum non fuerit à luminaribus læsus, & reperiatur in duodecima, infirmus non moritur.

Iuppiter, crescentis, & generantis est origo virtutis, & donec in decima fuerit ægrotus non morietur.

Mars, est origo attractivæ virtutis in venis miseraicis, & ipse in sexta & bono Solis lustratus aspectu, & Lunæ infirmus ex illa infirmitate non excedit vita.

Venus initium est appetitivæ virtutis gustus, & ipsa in quinta, infirmus brevi intervallo quiescet.

Mercurius origo est imaginariæ virtutis, fantastice, & cogitativæ, & ipse cum venerit in prima bene valebit ægrotus.

Hæ Planetarum virtutes sunt necessario intelligendæ, ut possint convalidari propriæ virtutes, per eorum Planetas prædominantes, & cum obuenerit aliquam curare infirmitatem, intuemini membrum, cuiam Planetæ subdat, & deinde diligenter prospicite illud esse bene situarum, & positum, nedum in aspectibus, & signis, verum & in parte figuræ; & cum sit profuturus, & collaturus virtutem vitalem, quæ in dominio est Solis, agite ut Sol sit fortis, & bene locatus, quem admodum supra vos monuimus; & quod de Sole diximus, ita de omnibus intelligatis.

De particulari modo curandi fasci- natos, frine- ticos, & à Demone vexatos.

Cap. XIII.

Supponatis hic non agendum de Sacris, quæ Ecclesia Catholica pro talium salute adhibet; hæc. n. à Christo Domino efficaciter habent, nullo ad Stellas habito respectu. Sed tantum meum institutum erit de tempore; quo naturalia remedia huiusmodi vocatis sunt applicanda, ut magis proficiant eo enim modo, quo plerumque prodesse talibus infirmitatibus possunt, & magis, vel minus profiderum positione iuuabunt.

Adeo sunt hodie aucta, & multiplicata hæc genera infirmitatum, ut prorsus ad illas curandas ignoretur modus, & iam quasi frustratales, vani labores, & profusa impendia, & quod peius est, miserorum restant perpeffiones languentium; & nos sumus experti, vel paucos, rarosq; super hac scripsisse materia; at quoniam maius necessarium in medicina, est cognoscere morbos; dicimus, hæc genera infirmitatum esse facilius nota physiognomicis in oculis patientium; & dum supra annuimus, patientes tenere primam originem à virtutibus, quæ in prædominio sunt corporis; vidimus, has tres passiones esse præcipue Mercurio attributas; & ideo curandas medicinis opportunis, ad temporibus omnino debitis, nam in hoc stat summa vis curationis; & tempus, quod querendum est, quando purgationes, & vomitoria exhibenda sunt. i. ut sit Mercurius satis bene locatus; & sic de singulis suæ de aspectibus; sed maior vis, quam hic Planeta tenet est quando reperitur in suis terminis, de quibus vno gaudet per quodq; signum; & id, ut intelligatur ea facilitate, quæ desideratur à tyronibus scientiæ huius. hic tabulam depinximus cum signis, & Planetis in gradibus in quos cadunt.

Scorpio , & Aquarius,

Nam si hæ infirmitates curarentur his temporibus , loco diminuendi possent augeri, propterea medici debent esse optimi possessores huius facultatis; quoniam certum est, & reale, nostra corpora, cum sublunaria sint , subijci cælestibus corporibus, quæ sunt causæ secundæ.

Regula sciendi, quando septem Planetæ sunt in viribus suis. Cap. XIV.

Res Planetæ Soli antecédentes sunt Mars, Iuppiter, & Saturnus; hi ergò tres Planetæ, tunc fortes sunt, cum fuerint Orientales; & è contra de duobus Soli inferioribus, qui sunt Venus, & Mercurius, & tunc erunt in suo robore, quando occidentalia erunt; & sicut superiores vim amittunt in occidentalibus, sic occidentales, quando sunt orientales.

Quando Planetæ sunt collocati in decima, undecima, duodecima, quarta, quinta, & sexta, tunc dicentur Orientales.

Sed quando configurabuntur in prima, secunda, tertia, septima, octava, & nona, dicentur occidentales.

De vi, & imbecillitate Planetarum. Cap. XV.

De robore Solis.

fortunis.

Ut sit de Trino aspectu Sextili, vel in quâ Trino, Sextili, & coniunctione cû altera ex Geminis

Ut sit vallatus fortunis, vel proprijs radijs, & omnino malefici aspectus cadant à Sole.

Ut sit in bono aspectu Lunæ, & aliorum Planetarum.

Ut sit in aliqua essentiali dignitate.

Ut sit semper segregatus ab infortunijs, & cōiunctus cum bonis.

Ut

ascendens sit semper in circulo sui auge.

Vt sit in superiori parte excentrici.

Vt sit in angulo, vel suo ciente.

Vt sit in signo masculino, praesigmo Librae, & in quarta.

Vt sit penes Venerem, in dignitatibus fortunarum.

Vt sit eleuatus supra infortunij.

De imbecillitate Solis.

VT sit coniunctus cum infortunij.

Vt sit obsessus ab eorum radijs.

Vt sit in malo aspectu Lune, vel duarum fortunarum, & postea Planetarum omnium.

Vt sit in oppositione duarum dignitatum, vt in suis domibus, vel suo detrimento.

Vt sit diuisus a fortunis.

Vt sit in coniunctione, vel cum capite Draconis, vel cauda.

Vt non sit receptus.

Vt sit descendens in circulo sui auge.

Vt sit in inferiori parte excentrici.

Vt sit cadens in angulis.

Vt sit in signo femineo in quarta.

Vt sit in dignitatibus infortuniorum.

Vt alterum infortuniorum sit eleuatum super ipsum, vna cum

Planetis in domibus cadentibus eorum dignitatum, & in oppositionibus.

Et vt sit peregrinus.

De fortitudine Lune.

VT sit in Sextile, vel Trino Solis.

Vt sit circumdata a Venere, vel Ioue.

Vt sit in Sextile, vel Trino aliorum Planetarum.

Vt sit in triplicitate, idest, in Cancro, Scorpione, & Piscibus.

Vt sit in Cancro, vel Tauro.

Vt sit separata a Marte, & Saturno.

Vt applicetur Veneri, vel Ioui.

Vt sit septentrionalis.

Vt sit libera, & egressa a coniunctione Solis.

Vt sit in signo femineo.

Vt sit noctu super terram, & die sub terram.

De debilitate Lune

VT sit in coniunctione, oppositione, vel quadrato Martis, & Saturni.

Vt sit in coniunctione, oppositione, vel quadrato Solis.

Vt sit in coniunctione, oppositione, vel quadrato cum alijs quinque.

Vt sit de oppositione domui exaltationis, idest, in Capricorno, vel Scorpione.

Vt sit disiuncta à Venere, & Ioue.

Vt applicetur Marti, & Saturno.

Vt meridionalis sit.

Vt subdat radijs Solis, id est cōbusta.

Vt sit in signo masculino.

Vt de nocte sit sub terra, & die supra terram.

Vt sit in propria coniunctione Solis.

Vt sit in capite, & cauda Draconis.

Et vt sit Eclipsata.

Dei quinquè Planetarum.

VT sint coniuncti cum fortunis, & in bonis aspectibus, inter se.

Vt sint circumsepti à fortunis, vel ab earum radijs, ita vt cadant ab eis mali aspectus.

Vt sint vniti cum Sole, vel bonis aspectibus cum ipso.

Vt sint in bono aspectu cum Luna.

Vt sint in vna eorum dignitate.

Vt sint segregati ab infortunis, & applicentur fortunis, vel per coniunctionem, vel bonos aspectus.

Vt sint veloces in moribus.

Vt sint aucti lumine.

Vt sint directi, & recepti.

Vt sint in ascendente in septentrionem, vel se premittionales.

Vt sit ascendens cum circulo

eorum auge.

Vt sit in secunda pancione.

Vt sint diuisi à radijs solaribus.

Vt sint in angulis, vel subcadentibus.

Vt sint Venus, & Mercurius occidentales, & reliqui Soli superiores orientales.

Vt Venus, & Mercurius sint . . . quadrati.

Vt Mars, & Venus, sint die sub terra, noctuq; super terram, & reliqui ad concursum circumcircati.

Vt sint eleuati supra inferiores.

Vt sint in eorum dignitatibus fortunarum.

De debilitate quinque Planetarum.

VT sint colligati cum infortunis, vel eorum malorum aspectuum.

Vt sint obiecti ab infortunis, vel eorum malis radijs.

Vt sint combusti, retrogradi, peregrini, & deficientes luminibus.

Vt sint malis aspectibus siue Solis, siue Lunæ.

Vt sint in oppositione eorum dignitatum cadentium ex angulis.

Vt sint, segregati à fortunis, & applicentur infortunis.

Vt sint in eorum terminis, & malorum domibus, vel infortunis.

Vt

Vt sint coniuncti, vel ad 12. gradus distantes a capite, & cauda Draconis.

Vt sint meridionales, vel descendentes in partem illam.

Vt sint descendentes, in circumlunatione aug.

Vt Venus, & Mercurius sint Occidentales a sole, & reliqui Orientales.

Vt Venus, & Mercurius sint

in signis masculinis, & ceteri in femininis.

Vt sint Saturnus, & Iouis nocte super terram, & die sub terra, & ceteri deinde ad concursum.

Vt sint coniuncti cum Planetis cadentibus absque receptione, & precipue infortunati sint super ipsos eleuati.

Vt in eorum motibus tardi sint in prima stantione.

Quomodo figura cœlestis diuiditur in quatuor Angulis, & quatuor Anguli in duodecim signis cœlestibus, & duodecim signa in quatuor temporibus.

Cap. XVI.

Offera erecta figura, diuiditur in plures partes, prima in quatuor angulos, secunda in quatuor subcadentes, & tertia in quatuor cadentes.

De his Angulis succadentibus, & cadentibus sunt duodecim signa, quæ sunt duodecim domus Zodiaci.

De his verò duodecim domibus, sunt quatuor tempora; primæ tres domus, sunt decima, undecima, & duodecima, quæ tres domus applicantur Orienti, & dicuntur Orientales, & masculinæ, quibus tribuitur humor sanguineus, & de temporibus Ver.

Tres aliæ domus sunt meridionales, videlicet septima, octaua, & nona, & tribuitur humor iracundus, & de temporibus Æstas.

Aliæ tres sunt Occidentales, scilicet quarta, quinta, & sexta, his tribuitur humor mæstus, & de temporibus Autumnus.

Tres verò nouissimæ sunt septentrionales, quæ sunt prima, secunda, & tertia, & tribuitur humor pituitosus, & de temporibus Hyems.

An,

Angulus Orientalis, datur pueritiæ.

Angulus meridionalis, iuuentuti.

Angulus Occidentalis, senectuti.

Et Angulus Septentrionalis, decrepitiæ statui.

De declaratione aspectuum, exaltationum, casuum, dignitatum, facierum, terminorum, triplicitatum, detrimentorum, gaudiorum, prohibitionum, & aliorum.

Cap. XVII.

Quid sit coniunctio cum fortunis.

N primis, coniunctio cum fortunis, dicit, ut, ille Planeta, quem queritis in hora statuta, quando vultis operari, sit coniunctus cum Ioue, vel Venere; hi duo Planete dicuntur fortunati.

Aspectus horas, quando dicitur, infortunæ, qui sunt Saturnus, & Mars.

In bono aspectu cum ipsis, est, quando aspiciunt de Trino, vel Sextile fortunas; in malo vero aspectu, de quadrato, vel oppositione.

Trinum sonat tertiam partem duodecim signorum celestium, exempli gratia, si Sol erit 13. Arietis, ut fiat tertia pars duodecim, sic facietis; 23. Tauri, signum vnum completum; 13. Gemini duo signa; 13. Cancer, tria signa; 13. Leonis, quatuor signa completa, & faciunt aspectum trinum; signa sunt duodecim; vnum signum continet 30. gradus; tertia pars sunt quatuor signa, & gradus 120.

Sextilis est sexta pars duodecim, quæ sunt duo signa; 23. Arietis, ad 23. Tauri est signum vnum; 13. Gemini duo signa; qui sunt 60. gradus; hæc signa dicuntur aspectus benefici.

Cum autem fuerint in maleficis aspectibus, hoc erit, quando sunt de quadrato, vel oppositione; quadratum dicit quartam partem duode-

decim signorum, id est, tria signa, qui 90. sunt gradus; & erit 23. Arietis; 23. Tauri 30. 23. Gemini 30. & 23. Cancrī 30.

Tria ergo 30. ducta, 90. constituunt, quæ quarta pars est Zodiaci, qui duodecim signa continet per gradus 360. Oppositio est per sex signa, quæ est medietas 360. medietas vero 360. sunt 180. ergo sex 30. ducta 180. perficiunt.

Ex mōchado (et facilius) ex alijs aspectibus, 23. Arietis, sic facietis, 23. Tauri, 30. 23. Gemini 60. 23. Cancrī 60. 23. Leonis 120. 23. Virginis 150 & 23. Libræ 180. per gradus 60. Sextile formant, per 90. gradus, quadratum, per 120. Trinum, & per 180. oppositionem.

Coniunctio est, quando duo Planetæ sunt in eodem signo, cum ipsis gradibus, & minutis. Quando coniunctio Planetarum est cum bonis, bona est, quando cum malis, pessima est.

Horum aspectuum quisquē dici potest aspectus partilis, cum verò minus est quinque gradibus, verbi gratia, 23. Arietis, cum 19. Leonis, potest dici Trinum partile; dicere autem trinum partiliter, sunt 23. Arietis, & 23. Leonis; quando verò fuerint plus, & minus quinque graduum, dicitur Trinum, ratione signorum; sed respectu graduum, cum sint plus, & minus quinque dicitur Trinum placticum, & quod dictū erat de Trino, sic est intelligendum, de ceteris aspectibus circumualatis à fortunis, vel eorum radijs.

Circuitio fortunæ, dicitur, quando Iuppiter eā de Trino aspicit, ex vna parte; & Venus ex altera, de Trino, vel Sextili, exempli gratia, volo operari sub Planeta Mercurij, quem reperio 27. Arietis; Iovem 21. Gemini, & Venere 24. Aquarij, circumspiciunt ambō Mercurium de Sextili.

Quando dicitur obsessus ab infortunis, vel eorum radijs; intelligitur aspectus de quadrato, vel oppositione, vel eorum inimicis maleficis coniunctionis radijs.

Vt sint in bono aspectu cum Luna.

VT, quem queritis, Planeta sit de bono aspectu cum Luna, id est de Trino, vel Sextili.

Vt sint in aliqua eorum dignitate.

Tunc Planeta dicitur esse in dignitate, quando erit in propria domo, vel exaltatione in vno ex terminis in facie, vel in angulis, quando verò prius erit ipsis dignitatibus, tunc dicitur peregrinus.

Vt sint segregati ab infortunis, & applicentur fortunis, vel conuictionibus, vel alijs bonis aspectibus.

Esse segregatos ab infortunis, est, quando Planeta foret egressus à maleficis aspectibus, & applicetur vni ex beneficiis, hoc est, vt exeat à quadrato Martis, vel Saturni, & applicetur alicui Sextili, vel trino Iouis, vel Veneris,

Vt sint valores in motu.

Velocitas motus, est, quando quis Planeta facit paulò amplius, quam facturus est in suo cursu. Exemplum, Mars in suo naturali motu, est facturus 30. minutos, dum facit 35. vel plus, dicitur motus esse velox, & e contra quando dicuntur tardi esse motus, cum loco 30. minutorum, faceret 20.

Vt sint aucti luminibus directis, & receptis.

Augetur luminum fit, quando plures Planetæ confluunt ad conjunctionem vnus, quia eo ipso tempore plura in vnum restringuntur lumine.

Vt sint directi, & non retrogradantur.

VT Planeta beneficus, cum beneficiis luminaribus, vniatur illi Planetæ, qui receptus est.

Vt sit in Ascendente, vel septemtrionalibus.

VT, quem vultis, Planeta sit in Ascendente, id est, in prima domo, qui præcipuus est angulus Orientis.

Vt postea sit Septemtrionalis, duobus in locis à Sole diffunduntur Planetæ, à meridie scilicet, & à septemtrione, cum fuerit à meridie dicitur meridionalis, cumq; à septemtrione, septemtrionalis.

Vt

Vt sit ascendens in circulo ipsorum auge.

Tunc dicitur ascendens esse in circulo ipsorum auge; cum per gradus 90. longè distabit.

Vt sit in secunda stantione.

Dicitur secunda stantio, cum quis Planeta definit esse retrogradus; & sit directus.

Prima stantio est, cum quis Planeta incipit esse retrogradus.

Vt sint distincti à Solis radijs.

Separatio à Solis radijs intelligitur longè distare ab illo. Planeta 12. gradibus tam ante, quàm retro.

Vt sint in angulo, vel succedentibus.

Anguli sunt quatuor, videlicet, prima, decima, septima, & quarta. Succadens primæ, & secunda, succadens decimæ, est undecima, succadens septimæ est octava, & succadens quartæ est quinta.

Vt sint Venus, & Mercurius Occidentales.

Tunc dicuntur Planetæ esse Orientales, quando, in ortu Solis, illi Planetæ erunt supra nostrum Horizontem.

Occidentales vero, cum fuerint vespertini, & obibent occidentem versus.

Iterum dicuntur etiam Orientales, cum peregerint conjunctionem cum Sole, donec veniat ad Oppositionem, & post Oppositionem, vsq; ad coniunctionem dicuntur Occidentales.

Quæ sint signa masculina.

Aries, Gemini, Leo, Libra, Sagittarius, & Aquarius, hij, masculina signa sunt.

Vt Venus, & Mercurius sint in quarta.

Quarta est Angulus Septentrionalis, idest, innum. cetum.

G

Vt

Vt Mars, & Venus sint die subter, & nocte supra terram, & reliqui circumcirca.

SEx sunt domus, quæ super terram sunt, ac totidem subter, scilicet prima, secunda, tertia, quarta, quinta, & sexta sunt subter terram, & quæ super, sunt septima, octaua, nona, decima, undecima, & duodecima.

Circum conuersus est, quando ceteri Planetæ, beneficiis circumradiant radijs.

Vt sint eleuati de super inferioribus.

CVM quis Planeta debet esse meridionalis, & erit Septemtrionalis, & eleuatus supra illū, tunc dicitur eleuatus super inferiore.

Vt sint in' eorum dignitatibus fortunarum.

Dignitas Planetarum, est, quando Planeta erit in domo propria, vel exaltatione, triplicitate, aut in facie, vel terminis, & in bonis aspectibus Veneris, & Iouis.

Voluimus hæc parua exponere, tamquam magis necessaria ad exhibendas medelas egrotis.

Formula, & obseruationes cucurbitandi, & mittendi sanguinem. Cap. XVIII.

Cucurbitare, & mittere sanguinem corporum humanorum pro salute, bonum est, vt Luna sit in signo Arietis, pro pituitosis, hoc enim tempore, hi possunt curari per totum corpus, præterquam caput.

Si erit Luna in Sagittario, est, bonum pituitosos cucurbitare, & mittere sanguinem per totum corpus, sed non tangenda cœcia.

Si in Libra, & Aquario, est bonum, mœstis extrahere sanguinem, & cucurbitare, sed in Libra prætermittite lumbos, & in Aquario crura.

Si in Cancro, Scorpione, & Piscibus, optimū est mittedi sanguinis, & cucurbitare iracundos, sed caute pectus tangere in Cancro; pudenda in Scorpione, & pedes in Piscibus.

Si in Gemini, vel Leone, caueant omnes extrahere sanguinem, &

cu-

cucurbitare; in istis autem signis non est purgandus humor sanguineus, nam sanguis verum est nutrimentum hominis.

Estote peruiigiles, quando Luna graditur per signa prædominantia membra corporis, nec ferro illa tangendo, nec igne; ut est, caput in Ariete, collum in Tauro, & sic de singulis.

Quoties Luna proficiscetur ad coniunctionem Solis per duos dies antea, & post, nullo modo est curcubitandum, nec mittendus sanguinem, coniunctio siquidem, non lunium est.

Quando ad oppositionem ibit per diem antea, & post, nedum cucurbitandum, nec sanguis mittendus est, sed nec vlla medicina exhibenda, oppositio etenim est, quando Luna conuertitur ad defectionem, quod dicitur Plenilunium.

Valde proficuum est ægrotis, aspectus cognoscere, quos Luna habet cum omnibus Planetis.

Animaduertite, quia in Luna præsidet quatuor præcipue virtutes corporis, quæ sunt attractiua, retentiua, digestiua, & expulsiua, ut ideo magis Lunam ducimus, quam alium Planetam.

Cum fuerit in triplicitate ignea ipsa Luna, id est, in vno trium signorum, qui Aries est, Leo, & Sagittarius, valde bona est, ad confirmandam virtutem attractiuam, quæ mæstum humorem vegetat cum calidus sit & siccus. Huiusmodi autem triplicitatis omittite signum Leonis, & in triplicitate aerea linquite signum Gemini.

Cum fuerit in triplicitate terrea, hoc est, Tauro, Virgine, & Capricorno, est bona ad conualidandum retentiua, quæ vegetat humorem mæstum.

Quando in triplicitate aerea, qui Gemini sunt, Libra, & Aquarius est bona pro restauranda digestiua, cui tribuitur humor sanguineus, ex quo calidi ipsi sunt, & humidi.

Quando vero in triplicitate aquea, qui Cancer est, Scorpio, & Piscis, est bona pro consolidanda expulsiua, cui, cum frigida sit, & humida, pituitosus datur humor.

Electio temporum ad fumendas medicinas secundum Lunæ triplicitatem, quæ distinguitur in quatuor elementa.

Cap. XIX.

Prima triplicitas ignea est, & congruit iracundis.

Secunda terrea, quæ mœstis consona est.

Tertia Aerea, quæ sanguineis conuenit.

Quarta Aquea, quæ pituitosos accit.

Medicinæ possunt ægrotis tribus modis exhiberi, in eclegmis, in potione, & pillulis.

Ex his quatuor triplicitatibus, duæ sunt ad corpus purgandum, aquea scilicet, & aerea.

Cum igitur Luna fuerit in signo Cancri, & Sextili, vel Trino Iouis, seu Veneris, est vehementer bona ad humana corpora purganda iracundis, cum eclegmis.

In Sextili, vel Trino Solis, ad purgandas pituitas.

In Sextili, vel Trino Iouis, in quoquo signo ipsa sit, ad mœsticiam purgandam, hoc verò genera humorum sunt cuncta curanda cum eclegmis.

Cum fuerit in Scorpione, Sextili, vel Trino Veneris, valdè bona est pro suscipiendis medicinis in potione, ad quodquæ iracundiæ genus curandum.

Cum fuerit in Sextili, vel Trino Solis, est propicia ad purgandum pituitam.

Cum in Sextili, vel Trino Iouis, est opposita pro expurganda mœsticia, hæc omnes infirmitates eclegmis curantur.

Cum fuerit Luna in Scorpione de Sextili, vel Trino Veneris, possunt sumi medicina in potione, & vehementer iracundiæ pro sunt.

Quando de Sextili, vel Trino Solis, illicitum est pituitosis.

Quando de Sextili, vel trino Iouis, linimentum est mœstis.

Quando fuerit in Piscibus, de Sextili, vel Trino Veneris, in pillulis est bona medicina pro abluenda iracundia.

Quando in Sextili, vel trino Solis, est ad purgandum pituitam, & quando in Sextili, vel trino Iouis, ad mœsticiam exterminandam.

Quan-

Quando in Piscibus, & Sextili, vel trino Veneris, in Pillulis est bona pro imminuenda iracundia.

Quando in Sextili, vel trino Solis, est ad proterendum pituitam, & in Sextili, vel trino Iouis, bona est ad abiiciendam mœstitiā.

Diximus de humore sanguineo, qui cum sit proficuus, non est purgandus, vel vilo genere medicinarum.

Est aduertendum, in supra comendatis aspectibus, Venerem non esse combustam cum nullo luminarium, & præcipuè cum Sole, quia quæuis, harum trium medicinarum, quæ suscipienda foret, veleclegmis, potionē, aut pillulis, ad damnum conuerteretur, infirmorum.

Tunc dicitur Luna combusta, cum fuerit in coniunctione Solis, per 12. gradus ante, ac tantundem post, verbi gratia, Sol erit cum 5. gradu Scorpionis, & Venus cum 16. ipsius Scorpionis, tunc dicitur combusta, at si Sol erit in ipso gradu 5. & Venus cum 18. tunc dicetur non amplius combusta; & quod diximus de Venere, sic de cœteris dicimus.

Prorsus prohibemus exhibere medicinas cuiusq; generis, Luna in Gemini morante, nam præter quòd nulli prædest medicamen humanorum corporum, magno est detrimento; multotiès enim accidit purgare corpora in malis minimis, & maiora fiunt quàm prius.

Quando in Libra Luna est, vel Aquario, optimum est cum electuarijs purgare, potionibus, & pillulis, vt magis placet medico egrotorum curam habenti.

Quomodo operatur Luna in beneficis aspectibus. Cap. XX.

Vando Luna est de Sextili, vel trino Veneris, bonum est purgare iracundiam.

In Sextili, vel trino Solis, pituitam.

In Sextili, vel trino Iouis, mœstitiā.

Hæc tria humorum genera vexant humana corpora omnibus malorum generibus.

Vt cumquè potest, nullum est exhibendum medicinarum genus quando Luna, & Sol, sunt cum Stellis maleficis, & potissimū natura Martis, & Saturni.

Monemus ampliùs, quia in capite purgando, quò magis Luna de-

bit

bilis est, magis infirmo prodest, & quò sortior, eò perniciosior, vt propterea ad amusim egimus de fortitudine, & inualiditate Lunæ.

In pulmone purgando, sit Mercurius debilis.

In purgandis genitalibus, sit Venus infirma.

In purgandis deliquijs cordis, sit Sol imbecillis.

In felle purgando, renibus, & iracundia, sit Mars fractus.

In sanguine, & Iecore purgandis, sit Iuppiter defexus.

In splene purgando, mœstitia; & obstructionibus, sit Saturnus quasi-satus.

De modo habendo in sanguine mittendo infirmis. Cap. XXI.

Vatour generalia sunt obseruanda ad sanguinem mittendum infirmis, primo omninò cauendum, vt sit æstiuus temporibus, nec hyemis in immensis algoribus, quia in æstate sanguis vitiatur, & hyeme congelatur. Secundo nunquam est senibus mittendus sanguis, neq; pueris, quia in senibus torrescit humor, & pueris præpeditur negatiua.

Tertio est valdè benè cognoscendum temperamentum hominis; vt propterea omni conatu in exordio speculi huius cœlestis; nos cumulare disputauimus de physiognomia Planetarum, ac de cœlestibus signis, vt sui habitus homo compos esset.

Quarto considerandum, cuius qual tatis, & vis, sit corpus, quando mittendus est sanguinis, quæ sunt verò regulæ obseruandæ, hæc sunt.

Quando Luna est in Ariete, valet mittere sanguinem pituitosis, sed benè cauendum, ne patientes capite laborent.

Quando est Libra, valet pro mœstis, sed ne patiantur in lumbis.

Quando est in Cancro, valet pro iracundis, sed ne languescant circa pectus,

De Lunæ aspectibus cum Planetis pro extrahendo sanguine. Cap. XXII.

CVM Luna fuerit in coniunctione, Sextili, vel trino cum Ioue, aut Venere, optimum est, & opportunum mittere sanguinē; & non solum in his beneficis aspectibus, sed in omni alio, in quo Luna foret cum eiusdem duobus fortunis.

Quando Luna incipit crescere, quod dicitur nouilunium, siue Luna noua, Astrologi vocant Lunæ primum aspectum, coniunctionem; secundum aspectum vocant primum quartum, tertium vocant oppositionem; & quartum vocant secundum quartum.

In coniunctione, qui est primus aspectus, pro graui necessitate, potest concedi, vt in decrepitate mittatur sanguis, sed non in die coniunctionis, & ad minus distet à Sole per 13 gradus ante & post.

In primo quarto, est bonum iuuenibus in suis necessitatibus, quia habent sanguinem valde vegetum.

In oppositione, est bonum sterilitati, causa redundantia; & in secundo quarto, senibus, pro diminutione sanguinis.

Nunquam est sanguis mittendus in diebus Lunæ, sed semper prius, & post.

In primo quarto est bonum pro pituitosis.

In secundo quarto pro mactis.

In oppositiōe pro sanguineis.

Et in coniunctione pro iracundis.

Quando Luna est in coniunctione Martis, vel Saturni, prohibetur mittere sanguinem per diem ante, & post, prohibitio Veneris, est durat, vt alias diximus, quando ulla combusta.

Idem de Mercurio dicimus, quemadmodum de Venere.

Quando Luna est in oppositione Solis, nulli hominum est sanguis, mittendus per diem ante, & post.

Idem dicimus de duobus infortunijs, per diem naturalem.

In primo, & secundo quarto ad decem gradus infra.

In omni aspectu Sextili, vel trino quouis, licet sint infortuniorum bonum est ad mittendum sanguinem.

Ad prabendos gargarismos.

Luna in Ariete semper est bonum.

De

Luna in Libra, vel Scorpione bonum est.

De balneis utendis.

Luna in triplicitate terrea, qui Taurus est, Virgo, & Capricornus, non est bonum uti balneis. quia frigidi sunt, & sicci natura terræ, & corporis poros arctant, nec bona est aerea triplicitas, qui Gemini sunt, Libra, & Aquarius; sed ignea triplicitas, qui est Ariës, Leo, & Sagittarius, calidi, & sicci, naturâ ignis, habentes proprietatem grandem in resoluendis, & aperiendis poris.

Item bonum est in aquea triplicitate, quoniam eo tempore, humores, & superficies humanorum corporum, apta sunt ad solutionem causa balneorum.

Ad sciendum, qui sit dies mensium bonus, faustus, vel infautus, pro suscipiendis medicinis, sanguine mittendo, & similia, & pro navigatione, & Agricultura.

Menses	Boni.	infauti.	mali.
Ianuarius.	9. 12.	3. 10. 13.	1. 16.
Februarius.	4. 15.	13. 16. 19.	1. 19.
Martius.	6. 17.	13. 15. 16.	8. 28.
Aprilis.	6. 28.	5. 14. 20.	9. 20.
Maius.	13. 21.	8. 14. 10.	3. 20.
Iunius.	17. 27.	1. 6. 7.	1. 12.
Iulius.	18. 23.	3. 13. 19.	3. 13.
Augustus.	16. 24.	8. 15. 16.	6. 26.
September.	16. 25.	1. 15. 19.	6. 27.
October.	6. 22.	3. 16. 21.	3. 21.
November.	21. 28.	15. 16. 22.	3. 32.
December.	8. 9.	6. 15. 23.	7. 22.

Tres dies difficiles in quibus nihil est operandum, sunt.

Postremus Luna Aprilis, propter pleyades.

Primus Luna Augusti, propter caniculam.

Postremus Luna Decembris, propter oppositum Cancræ, & principium Leonis,

De

Speculum Astronomicum

57

De 30. diebus Lunę, & effectibus, quos potest influere his, qui infirmantur, in diebus istis : Cap. XXIII.

SI veresciremus aspectus, quos cum Luna dictim faciunt Planetę, per dies 29. & horas 12. quibus illustrat 12. domos Zodiaci, per facile quoq; intelligeremus, quid egrotis accidere possit; sed quod pertingere nequimus pro nostrę imbecillitate memoria tantorum causę diuersorū aspectuum, quos indifferenter faciunt Planetę, operepretium est, vt deficiente accidente, suppleat substantia, q̃ est, ad effemeridas cōfugere eorū tēporum, quibus de infirmo, quid scire velitis indagatis, quia ibi in dies inuenietis omnes aspectus ipsorū, quos, cū obtinere nequibitis, simpliciter poteri vti quasi 30. Lunę diebus; procerto habentes, quod, si tempore illo, quo de infirmo disceptabitis, Luna libera erit, proculdubio succedet quod in tali die significabit; & quando (exemplum) dicet morrem, & minime succedet, considerate fortunas satis fuisse validas in suis locis topitis; contrā, postmodum si de vita, & mors procedet; tunc enim credendum est, Saturnum, & Martem in mortiferis esse locis; quod si effemeridas habuissetis, & visis aspectibus, & configuratione fortunarum, & infortuniorum, non esset ambigendum, sed solum diceretur illud, quod simpliciter per se ipsam potest indicare Luna.

- 1 Cum quis infirmatur in prima die Lunę, tres patietur ter . . . sed tandem conualefcet, ex eā infirmitate.
- 2 In secunda die sentiet periculum, sed non morietur.
- 3 In tertia die graua discrimina gustabit, sed exitus bonus erit.
- 4 In quarta die, etsi graue malū, citō tamen conualefcet ē morbo.
- 5 In quinta plura subibit pericula mortis, sed non recedet.
- 6 In sexta longa afficietur infirmitate, sed non recedet.
- 7 In septima, est dies quadrati Lunę ad Solem, & periculum portabit mortis.
- 8 In octaua, quia septimus est particeps, ideō discrimen vite.
- 9 In nona licet graue malum, ac diuturnum, sanitate gaudebit.
- 10 In decima est in summo periculo mortis.
- 11 In vndecima, Luna ad trinū Solis, leui infirmitate quatietur, & breui curabitur.
- 12 In duodecima pessimam, mortalemq; minatur infirmitatem, languenti.

13. In decimatertia infirmatur quis statimq; conualefcit.
14. In decima quarta, longa quæ fit affectio fanabitur.
15. In decima quinta, Luna in oppofitione Solis, cominatur mortem.
16. In decimasexta, egrotabit, & confirmabitur.
17. In decimafeptima, vt fupra conualefcet.
18. In decima octaua bona eft præ Sextili finifiro Lunæ ad Solem.
19. In decimanona cum ipfo Sextili meat, & citò fanatur qui infirmatur.
20. In vigefima Luna intrat quartum fecundum cum Sole, periculum eft mortis.
21. In vigefima prima, quifquis infirmatus, conciliatur.
22. In vigefima fecunda languens cito fubleuatur.
23. In vigefima tertia, longam infirmitatem ibibit.
24. vigefima quarta, Luna ad trinum finiftrum Solis, alleuiatur infirmus.
25. In vigefima quinta com meat cum vigefima quarta, citius falcute pollebit, & fine periculis.
26. In vigefima fexta eruetur hac infirmitate.
27. In vigefima quinta vehementer mors imminer.
28. In vigefima octaua cuiusq; rei periculum vitabit.
29. In vigefima nona fi infirmatur quis, morietur.
30. In trigefima præ Lunæ coniunctionis ad Solem, è vita difcedet.

De feptem Planetis, curfus vitæ cronicatoribus;

Cap. XXVI.

Certum eft, & magno nempè adiumento egrotis, eorum non ignorare annos ætatis, & punctum ortus, quoniam duo fimul bona fierent, videlicet, vehementer adiuuaretur infirmus, & medicus famâ cōfequiretur, & gloriam, nam sciendo horam certam genefis illius, fciretur Planeta dominator, dominium habens, quo habito audacter ad tabulas confugiet cronicatorum, quas inferius fcripfimus, in quibus ætatem quærite infumi, & aduertite prius, fi diurna, vel nocturna fit natiuitas, quæ fi diurna, ad leuam quærite tabulam, & fi nocturna ad dextram; & in qua; tabula erunt quatuor ordines, in primo ad funt Planetæ; in fecundo annis, in tertio menses; & in quarto dies; & erunt dominia, quæ Planetæ ad vſq; illa tempora, qui-

quibus finitis, statim conspicitur alius Planeta accipere dominium; & ut efficacius intelligamur ab omnibus, ponemus exemplum; & curam supponamus vnus egroti, qui, progenesi facta, sit in dominio Veneris, & Venus in dominio diurno, & ætas ipsius infirmi eo tempore caderet in annos 45. non completos; hoc modo facietis; Quærite cronicatores, & denominationem supra, quæ dicit cronicatore, Veneris, & ad leuam respicite, ut diximus, quæ est in dominio diei, & descendite deorsum quoad inuenietis annos 45. menses 8. & dies 18. ad quorum aerem numerorum ex parte sinistra, inuenietis duos characteres Planetarum; sic signatos primus dicit Saturnum, secundum verò Solem, hi duo Planeta erunt hoc tempore cronicatores illius anni, quæ vultis legite in primo libro, in capitulo, vbi agitur de infirmitatibus, quas indicat Planeta, ibi enim abundè declarauimus, qui sit ille morbus, quem patitur miser infirmus; aduertite peiorem nō inueniri conjunctionē, quā illa Solis, virtus namq; solaris vim abradit quorūcūq; Planetarum; qui si forent infortunati, eō deteriores, & periculosiores importabunt infirmitates; sin autem cronicator Veneris esset nocturnus, quærite in tabula ex parte dextra Veneris, annos 45. quia loco 45 inuenietis annos 45, menses 8, & dies 20. & in aera ipsius tabulæ cronicatorum noctis, reſe 44. 8. 20. inuenietis cronicatores Solem, & Lunam esse, & hic differunt à cronicatoribus diei, quoniam in illis erāt Saturnus, & Sol, & in istis Sol, & Luna; & quod de hoc exēplo diximus, de alioquocumq; est sentiendum.

Cum verò, ex curiosis harum nostrarum scientiarum, aliquis velit scire vim demonstratiuam, quā habent hi cronicatores; peruoluat quæso Metoposcopos nostras tabulas in Tertio Libro, naturalis Metoposcopie, vbi disputatur de significatis eorum, & ibi cognoscat, quē admodum causæ secundæ influāt in humana corpora tam bonas, quā malas indispositiones, & id totum per cronicatores conſecturatur, & quod dicimus, ut verum sit, experientia probatur, nam duo contraria inter se corrumpuntur, calidum videlicet, & siccum, & frigidum, & humidum breui intervallo, emittunt corruptionem; quid ergo mirum, si vno ipso tempore duo cronicatores vnus erunt corporis dominatores? quorum alter alteri aduersatur, ut patet supra; in allato exemplo Veneris diurno, vbi adsunt Saturnus, & Sol cronicatores, alter natura frigidus, & siccus, alter vero calidus, & siccus. Alias de in alijs temporibus vnus dominator accedit, verumtamen denegare nequimus, ut plurimum, & semper alterum, cum altero concomitari; vnde hac vnione oritur nedum alteratio humoris, verū etiam corruptio sanguinis, & ex hoc, cuncta causantur genera morborum! & secundum naturam

Planeta dominantis, sic similes eiusdē naturæ producet effectus; propterea .n. in situatis locis, satis diximus illas omnes infirmitates magis cognitās, quas septem Planeta solēt importare, quod duobus modis habendum est vel in primordio malī, vel in eiusdem curatione, ac reali natiuitate, nām in hoc satis obseruauerunt Astrologi in initio infirmitatis, vt iudicarent qui nām Planetarum importaret infirmitatē illam, quo perspecto, quia illo tempore infirmitatis, Saturnus cadebat in sexta cum quadrato Solis, & postea considerata radice, inuenerunt, in eorum natiuitatibus, Saturnum in sexta, & quadrato Solis; & hinc Astrologis haud pauca interponuntur disputationes, an alter alteri cōmunicet, & sic eorū alij alias afferūt rationes. Nos aut in nostris obseruationibus, sēper probauimus fuisse mortales infirmitates, pueniētes ex directionibus, & Eclipsibus; & licet dicāt per Cometas, credimus, nō tū experti sumus nostris tēporibus reuolutiones, profectiones, atq; progressus mortē importare, nisi adfit directio stellarū maleficarum, itaq; allucinantur illi, qui id autumant; Nām hinc tota pendet Astrologorum difficultas, in erigenda videlicet districta figura, quia illius coniecturatio facilius est illo, quā in mente sua homo potest excogitare, & pro veritate, considerate, quanta facilitate vobis aperuimus peractas à nobis obseruationes, vt capaces essetis scientiæ huius tam necessariæ humanæ salutis.

Tabula septem, Planetarum Cronicatorum tūm in illos de die nascentes, tūm de nocte.

Cap. XXV.

Cronicatores Luna de die nascentium.				Cronicatores Luna de nocte nascentium.			
	1	5	9		1	3	13
	2	10	9		2	6	26
	4	3	13		3	10	9
	7	8	17		5	1	14
	7	8	22		6	5	9
	8	6	26		7	8	18
	10	0	0		9	0	0
	11	1	22		10	6	26
	12	3	13		12	1	22
	13	7	4		13	8	18
	14	6	26		25	13	14
	15	8	17		16	10	9
	16	10	9				

Cra-

Cronicatores Mercurij diurni.

	Anni,	mensēs,	dies,
☿☉	18	0	0
☿	19	10	9
☿☉	21	8	17
☿☿	23	6	26
☿☿	25	5	4
☿☿	27	3	13
☿☉	29	1	22
☿☿	31	0	0
☿	32	3	13
☿☿	33	6	26
☿☿	34	10	9

Cronicatores Mercurij nocturni.

	Anni,	mensēs,	dies,
☿☿	18	5	9
☿☉	20	0	0
☿	21	8	17
☿☿	23	5	4
☿☉	25	1	22
☿☿	26	10	8
☿☿	28	6	25
☿☉	30	3	13
☿☿	32	0	0
☿	33	0	0
☿☉	34	0	0
☿☿	35	0	0

Cronicatores Veneris diurni.

	Anni,	mensēs,	dies,
☿☿	36	1	22
☿☉	37	5	5
☿☿	38	8	17
☿	40	0	0
☿☿	42	6	26
☿☿	43	1	22
☿☉	44	8	18
☿☿	46	3	14
☿☿	49	5	6
☿☉	51	0	0

Cronicatores Veneris nocturni.

	Anni,	mensēs,	dies,
☿☿	36	0	0
☿☉	37	0	0
☿☿	38	0	0
☿☿	39	0	0
☿	40	5	5
☿☿	41	10	10
☿☿	43	3	15
☿☉	44	8	20
☿☿	45	1	25
☿☿	47	7	0
☿	49	0	0
☿	50	1	22
☿☿	51	3	14
☿☉	52	5	16

Cra

Cronicatores Solis diurni.

	Anni,	mensēs,	dies,
♂♂	52	8	17
♂♂	54	5	4
♂♂	56	1	21
♂♀	57	10	8
♂♀	59	6	23
♂♂	61	3	10
♂♂	63	0	0
♂	64	0	0
♂♂	65	0	0
♂♀	66	0	0
♂♀	67	0	0
♂♂	68	0	0
♂♂	69	0	0

Cronicatores Solis nocturni.

	Anni,	mensēs,	dies,
♀♂	52	5	16
♀♂	53	6	26
♀♂	54	8	20
♀♂	55	10	8
♀♂	57	0	0
♀	58	10	9
♀♂	60	8	17
♀♂	62	6	26
♀♂	64	5	4
♀♂	66	3	13
♀♂	68	1	22

Cronicatores Martis diurni.

	Anni,	mensēs,	dies,
♂♂	70	0	0
♂	73	0	0
♂	75	0	0
♂	76	5	5
♂♀	77	10	9
♂♀	79	3	13
♂♂	80	8	17
♂♂	82	1	22
♂♂	83	6	26
♂♂	85	0	0
♀	86	1	22

Cronicatores Martis nocturni.

	Anni,	mensēs,	dies,
♀♀	70	0	0
♂	73	0	0
♂	75	0	0
♂	76	3	13
♂♂	77	6	6
♂♂	78	10	29
♂♂	80	2	12
♂♂	81	5	25
♂♀	82	9	0
♂♀	84	0	12
♂	85	7	8

Cro:

Speculum Astronomicum.

63

Cronicatores Iouis diurni.

	Anni,	mensēs,	dies,
♂♂	87	3	13
♂♂	88	5	4
♂♂	89	6	26
♂♂	90	8	17
♂♂	91	10	9
♂♂	93	0	0
♂	94	10	9
♂♂	96	8	17
♂♂	97	6	26
♂♂	99	6	18
♂♂	101	4	27
♂♂	103	3	6

Cronicatores Iouis nocturni.

	Anni,	mensēs,	dies,
♂♂	87	3	4
♂♂	89	5	14
♂♂	90	7	10
♂♂	92	2	5
♂♂	93	9	5
♂♂	95	3	26
♂	97	0	13
♂♂	98	9	0
♂♂	100	5	18
♂♂	102	2	4

Cronicatores Saturni diurni.

	Anni,	mensēs,	dies,
♂♂	103	3	6
♂♂	105	1	14
♂	106	4	27
♂♂	107	8	10
♂♂	108	11	23
♂♂	110	3	6
♂♂	111	6	19
♂♂	112	10	1
♂♂	114	1	14
♂	115	8	10
♂♂	117	2	6
♂♂	118	5	2
♂♂	120	0	0

Cronicatores Saturni nocturni.

	Anni,	mensēs,	dies,
♂♂	103	10	12
♂♂	105	7	0
♂♂	107	3	17
♂	108	3	13
♂♂	109	3	17
♂♂	110	3	17
♂♂	111	3	17
♂♂	112	3	17
♂♂	113	3	17
♂♂	114	3	17
♂	115	9	22
♂♂	117	1	23
♂♂	118	6	28
♂♂	120	0	0

Tabula annorum climactericorum ætatis ho-
minis. Cap. XXVI.

Luna	1 Luna	Iuppiter	36 Luna	Sol	71 Luna
Infantia	2 Mercur.	Inuencus	37 Mercur.	Decrepitas	72 Mercur.
	3 Venus	pars tertia	38 Venus	pars prima	73 Venus
	4 Sol		39 Sol		74 Sol
	5 Mars		40 Mars		75 Mars
	6 Iuppiter		41 Iuppiter		76 Iuppiter
	7 Saturn.		42 Saturn.		77 Saturn.
Mercurius	8 Luna	Saturnus	43 Luna	Mars	78 Luna
	9 Mercur.		44 Mercur.	Decrepitas	79 Mercur.
Pueritia	10 Venus	Virilitas	45 Venus	pars	80 Venus
	11 Sol	pars prima	46 Sol	secunda	81 Sol
	12 Mars		47 Mars		82 Mars
	13 Iuppiter		48 Iuppiter		83 Iuppiter
	14 Saturn.		49 Saturn.		84 Saturn.
Venus	15 Luna	Luna	50 Luna	Iuppiter	85 Luna
	16 Mercur.		51 Mercur.	Decrepitas	86 Mercur.
Adolescen-	17 Venus	Virilitas	52 Venus	pars tertia	87 Venus
tia	18 Sol	pars secunda	53 Sol		88 Sol
	19 Mars		54 Mars		89 Mars
	20 Iuppiter		55 Iuppiter		90 Iuppiter
	21 Saturn.		56 Saturn.		91 Saturn.
Sol.	22 Luna	Mercurius	57 Luna	Saturnus	92 Luna
Inuentus	23 Mercur.	Senectus	58 Mercur.	Decrepitas	93 Mercur.
	24 Venus	pars prima	59 Venus	pars quarta	94 Venus
	25 Sol		60 Sol		95 Sol
	26 Mars		61 Mars		96 Mars
	27 Iuppiter		62 Iuppiter		97 Iuppiter
	28 Saturn.		63 Saturn.		98 Saturn.
Mars	29 Luna	Venus	64 Luna		
Inuentus	30 Mercur.	Senectus	65 Mercur.		
pars	31 Venus	pars secunda	66 Venus		
secunda	32 Sol		67 Sol		
	33 Mars		68 Mars		
	34 Iuppiter		69 Iuppiter		
	35 Saturn.		70 Saturn.		

Speculum Astronomicum: 65

Expositio Tabulæ climastericæ;

PResens Tabula ab hominis infantia primum principium tener, & ad quartam decrepitis partem terminat ipsius; primi siquidem septenariorum anni è Lana sumuntur, & relinquuntur Saturno, & quemadmodum proceditur in primo hoc septenario, sic cetera omnia sequuntur.

Secundum septenarium Mercurio tribuitur cum pueritia, & terminatur ad quartum decimum annum.

Tertium Veneri, vsq; ad vigesimum primum cum adolescentia.

Quartum Soli, vsquè ad vigesimum octavum cum prima parte iuventutis.

Quintum Marti, vsq; ad trigesimum quintum, cum secunda parte iuventutis.

Sextum Ioui vsq; ad quadragesimum secundum annum, cum tertia parte iuventutis.

Septimum Saturno vsq; ad quadraginta novem, cum prima parte virilitatis.

Octavum Lunæ, vsquè ad quinquaginta sex, cum secunda parte virilitatis.

Nonum Mercurio, vsquè ad sexaginta tres cum prima parte virilitatis.

Decimum Veneri, vsquè ad septuaginta, cum secunda parte senectutis.

Vndecimum Soli, vsquè ad septuaginta septem, cum prima parte decrepitis.

Duodecimum Marti, vsq; ad octuaginta quatuor, cum secunda parte decrepitis.

Tertiumdecimum, Ioui, vsq; ad nonagesimū primū, cum tertia parte decrepitis.

Quartum verò decimum, Saturno, vsquè ad nonagesimum octavum, cum quarta parte decrepitis; quòd si vitæ, plures essent anni, ut vidimus nostris temporibus, senes centum viginti annorum, alturi poterit, quia hi in quinta, sexta, & septima sunt parte decrepitis.

Monemus autem, non quodquè septennium esse difficile, quòd sint in dominio Saturni; nam si hoc esset, generatim viderentur pueruli mori in infantia 7. annorum; in pueritia 14. & in adolescentia 21. annorum, sed conspiciamus omnitempore accidentia succedere, &

mortem,, quod ab alio non prouenit, nisi ex inimicitia, quam inter se habent Planetę; & vt sitis capaces huiusmodi, ratū pōnemus exemplū; si fortē quis egrotaret in Tertio climatherico adoleſcentiæ ſuæ in anno 19. ſuæ ætatis, ſpiciat ipſam tertium climathericum 19. annorum, quīs Planetarum regit illud, & inuenietis Martem dominatorem illius anni 19. at quia Mars eſt in ſepenatio Veneris, talis ægrotus pro tali climatherico non morietur tali infirmitate, quia Mars, & Venus ſunt amici; & ſi difficiles ad eſſent directiones, nihil faceret ad rem dominium anni; quod contra eſſet, ſi forent anni 11. quorum Dominus Saturnus eſt, & inimicus Veneris. Et ad ſciendam Planetarum amicitiā, & inimicitiam, propterea ſequentem deſcripſimus Tabulam ad ſectōris maiorem facilitatem.

Tabula Planetarum amicorum, & inimicorum. Cap. XXVII.

Saturnus eſt Iouis, Solis, & Lune.

Iuppiter amicus eſt omnium, præter Martem.

Mars ſolius Veneris eſt amicus.

Sol amicus eſt Veneris.

Venus eſt amica Iouis, Martis, & Solis.

Mercurius eſt amicus Saturni, Iouis, & Veneris.

Luna eſt amica Saturni, Iouis, & Veneris.

Caput Draconis eſt amicus Iouis, & Veneris.

Cauda Draconis eſt amica Saturni, & Martis.

Saturnus eſt inimicus Martis, & Veneris.

Inimicus Martis.

Mars inimicus Saturni, Iouis, & Sol, Mercurij, & Lunæ.

Sol inimicus Martis, Mercurij, & Lunæ.

Venus inimica Saturni ſolius.

Mercurius inimicus Martis, Solis, & Lunæ.

Luna inimica Martis, Solis, & Veneris.

Caput Draconis inimicus Saturni, & Martis.

Cauda Draconis inimica Iouis, & Veneris.

LIBER SECVNDVS

DE AGRICVLTURA.

Cap. I.

Explicit primo Libro observationis motuum celestium, ac temporum opportunorum pro adiuvandis creaturis, equum quoque est, in hoc Secundo de Agricultura pertractare; quod si in primo de vitæ conseruatione diximus (homini tam necessaria) de fructuum in Secundo hoc, agemus conseruatione, ad hominum nutrimentum, uti valde consona; nam si de vitæ præseruanda disputauimus in primo, de rerum in diuiduo ipsius vitæ tuitione, disceptabimus in hoc secundo, & certissimum est, ut, ad quod inquirimus consequendum, primis principiis incipiamur, per quæ ad terminos veniamus, & ex his optatum finem obtineamus, & sic inchoamus.

Luna, ut magis propinqua terræ, magis influit, & ob id conspicimus, quod quando Luna cunctatur in vno quatuor horum signorum, videlicet, Cancro, Virgine, Libræ, vel Capricorno, & de Trino, vel Scorpione iuncturæ cum Saturno, optimum est his temporibus ad arandum, ferendum, & plantandum; sed per quam bene est etiam sciendum qualitem, & conditionem terræ, plantarum quoque, & seminum, & postea eligere tempus; Nam si accideret seminare, vel plantare in loca humida, & ipsa forent natura humida, certum est, quod contemperanda essent, id est, Lunam esse in defectione, & non in augmento, & si essent natura sicca, Lunam esse in actione sua.

Verum aptius tempus ad seminandum, est factio plenilunio, post tres dies; & signa opportuna, in quibus Luna rependienda est, sunt, ut supra diximus, Cancer, Virgo, Libræ, & Capricornus.

Bonum est etiam ferere, quando Luna est in Tauro, & Pisce, verum tamen cauendum vobis est amaleficis Saturni aspectibus, nec sit in Coniunctione, nec in quadrato, nec Oppositione Lunæ, dum ip-

sa moratur in alio horum signorum; nec minus cum Marte. Hi, namque duo Planetæ infortunati sunt, nec finirent progredi (ata, vel plantæ eo tempore positæ; cauendum quoque est, ne Mars sit in ascendente, vel in loco cadente; nec sint solares Eclipses, neque lunares, quia præpedirent, ne ultra procederent.

Si tempore sationis, Saturnus esset in decima, idest, in medio cæli, & lustraretur à Sole bono aspectu, vel à Luna, potest liberè serere, & plantare.

Quotiescumque Luna fuerit in vno signorum fixorum, cum bonis aspectibus Solis, ac duarum fortunarum, potest plantari. Signa fixa sunt Taurus, Leo, Scorpio, & Aquarius; sed vitæ non debetis uti Leone in Virgine, vel in Pisce, licet non sint signa fixa.

Bonum est etiam serere, & plantare, quando est in vno ipsorum signorum, dummodo non sit offensa à maleficis radijs Martis, & Saturni.

Non est absurdum, ut tempore sationis, & plantationis, Saturnus sit retrogradus, sed rectus, nec ab ascendente maleficatus; secunda, quinta, & ab undecima.

Quoties Luna erit in sui triplicitate terrea; qui Taurus est, Virgo, & Capricornus, toties, bonum est, arbores plantare, ut diutius durent.

Ad curandas vites, satagite ut Luna sit in Tauro, Scorpione, & Sagittario; nec animalia vvas damnificent, monuimus tamen, ne signa tacta sint à maleficis aspectibus Martis, & Saturni.

Non est inferendum villo pacto, quando Luna est indeficiens, nec in Coniunctione Solis; nec dubium infortuniorum, quando sub terra ipsa est inferendum nullum plantarum genus.

Non sunt incidenda ligna, ad concinnenda ædificio domorum, quando Luna est in auctione sua, quia marcescunt; verumtamen quod potiores fuerint Saturni aspectus in Lunam; eo magis erunt potior ædificia.

Sunt metenda frumenta, Luna plena, ne putrescant, & ciceres, & lentes, sicut frumentum.

Fabæ atque Luna plena, attamen malis præcis aspectibus Martis, & Saturni.

Geminis infortunatis retrogradis, vel in coniunctione Lune, semina, & labores perderentur.

In satione, & collectione, sit Luna in diminutione sub terra.

Sunt

Sunt suis temporibus stercoreanda sata, & Luna sit in sua defectio-
ne, & potius in Februarii mense.

Nē seminetis in terra madita, nec fodere, dum incipiunt florescere.

Ve vites ubertatem emittant vini, spargite fulgines circa radices,
& etiam circa quasq; plantas, ut sint fructifera; pro sunt quoq; arietum
cornua frustatim, & conspersa ad radices arborum.

Oliueta inter viuos lapides plantata, sunt magis fructifera, quia ma-
gis in mineralia seruantur, quā in hortis, & viridarijs, præ caliginosi
humoris abundantia, quæ quidem plantanda sunt Luna crescente, &
Sole in Saggittario.

Non sunt immitrendæ plantæ in foueas de recenti, factas, quia are-
scent præ nimio humore incluso intus terram.

Signauimus hic tabulam, 28. mansionum Lunæ ad sciendas dies bo-
nas, & malas, quibus, nō solum pro agricultura uti poteritis, sed etiam
pro medicina, & nauigatione.

De 28. mansionibus Lunæ, per 12. signa cęlestia;
cum signis, gradibus, minutis, naturis, & facie-
bus planetarum, et effectibus eorum. Cap. II

1	♊ 27. 53	temperata	♂ est bona pro itineribus, & sumere medicinas
2	♊ 10. 45	secca	♂ est bona pro navigatione
3	♊ 23. 53	humida	♂ non est bona pro navigatione
4	♊ 6. 29	frigida	♂ est bona ad plantandum, ferendum, & itinerandum
5	♊ 19. 21	contemperata	♂ est bona ad itinera, medicinas, & negotia
6	♊ 2. 13	secca temperata	♂ ad nihilum est bona in gradibus istis
7	♊ 15. 51	humida	♂ bona ad seminandum, & non ad itinera
8	♊ 28. 17	humida temperata	♂ bona ad itinera, & ad medicinas
9	♊ 10. 49	secca	♂ nec ad itinera, nec ad medicinas est bona
10	♊ 23. 41	humida	♂ non est bona pro itineribus
11	♊ 6. 33	frigida	♂ bona ad plantandum, & ferendum
12	♊ 19. 35	humida temperata	♂ ad omnia bona est, & estruenda ædificia
13	♊ 2. 17	temperata	♂ mediocris ad ferendum, & itinerandum
14	♊ 15. 9	temperata	♂ bona in omnibus, ferendum, & ad plantandum
15	♊ 28. 1	humida	♂ mediocris, sed non ad itinera
16	♊ 10. 53	frigida, & humida	♂ ad nihilum bona, & præcipue hæc
17	♊ 23. 45	humida	♂ non est bona, nec ad sumendas medicinas, nec itinerandum
18	♊ 6. 37	secca	♂ bona ad plantandum, ferendum, & itinerandum terris
19	♊ 19. 39	humida	♂ summe perfecta pro itineribus, plantare, & seminare
20	♊ 2. 21	temperata	♂ in omnibus bona
21	♊ 13. 13	temperata	♂ bona ad plantandum, & ferendum
22	♊ 28. 57	humida	♂ bona pro medicinis, & itineribus, & cultuare
23	♊ 10. 57	temperata	♂ bona pro itineribus, & medicinis
24	♊ 23. 49	temperata	♂ bona ad seminandum, & non ad itinera
25	♊ 6. 41	secca	♂ bona pro itinere, & construendis ædificiis
26	♊ 19. 45	humida temperata	♂ perfecte bona in omnibus
27	♊ 2. 25	humida	♂ non bona pro medicinis, nec itinere aquis
28	♊ 2. 25	temperata	♂ nec ad ferendum, nec ad nauigandum est bona

LIBER TERTIVS

Regulæ, & obseruationes, ad sciendum
mutationes temporum.

Cap. I.

Tertius, & vltimus tractatus navigationis est; At quoniam navigatio per difficilis est, & periculosa, ideo est aduertendum, ne, astiti de sulcandis tam vastis profundisq; pelagis, demergamur ignorantie fluctibus & oceano cecitatis; quare, procellosis declinandis naufragijs aduersariae fortunæ, optimum est, vt omni cura, quæ sint temporum mutationes consideremus, & principia, quæ habent à causis secundis.

Primo est obseruandum, cum volueritis prædicere de temporum mutationibus, præcipuam habere rationem in 18. Lunæ mansiones, si in calidis videlicet, vel siccis signis ipsa sit, vel frigidis, & humidis; deinde bene aspectum notare, qui prior Luna fuerit ad Solem, & post coniunctionem, trinum, sextilem, quadratum, & oppositionem, cui Planetarum fuerit applicata cum alijs aspectibus, & cognoscere, si aspectus, cui est applicata, sit beneficus, na maleficus, ac si ipso tempore ad sint stellæ fixæ in eorum coniunctione; hoc autem cognito, poteris coniecturare, & augurari, quæ esse debet mutatio temporum.

Notanda sunt quoque, quæ sint signa producetia pluias, & in quam partem illas tractent; sunt enim triplicitatis aquæ, vt alias diximus, Cancer, Scorpio, & Piscis, post hanc triplicitatem, est etiam Leo, Sagittarius, & Capricornus; hæc verò nobilissima signa, non in omnibus eorum gradibus pluias afferunt (vt suis locis dicemus) quod cognito, sciendum est, qui sunt Planetæ afferentes, & facientes mutationem, in aere, sunt quidem tres Solis inferiores, Venus, Mercurius, & Luna, quorum deterior est Mercurius, quia ipse Solus ruinas intentat, atque procellas, nam ea natura est, vt cuicumq; associatur, in illius naturam conuertitur, & præcipue si tempore maleficorum aspectuum, Mercurius fuerit Dominus horæ Planetariæ; & hoc præuiso, considerabis as-

pe-

pectum coniunctionis, siue oppositionis, siue quadrati, qui fuerint, aⁿ debeat terminare cum pluuia, vel vento; & cognoscens, quod ille aspectus significabat pluuias, dices, erunt pluuiæ, si ventum, dices, flabit ventus, & si procellas, procellosum; & quod feceris de his aspectibus, sic de cæteris omnibus facies; & ut magis vos introducemus, in hac mutatione temporum, explicabimus super hoc septem Planetas, & postea Tabulas intrabimus.

De effectibus septem Planetarum in suis dominijs, & aspectibus. Cap. II.

Vando Saturnus erit Dominus horæ suæ, & in coniunctione, vel alio aspectu, Solus, & sine impedimento aliquo, malefici aspectus, significat siccitatem; & si hoc tempore habebit testimonia concernentia suæ siccitatis, quod erit in vno graduum mansionis, vel in signo siccitatis, non solum siccitas præualebit, sed etiam frigus simul.

Quoties Luna fecerit aspectum cum Sole, & ipsa perget ad faciendum aspectum cum Saturno; dabit aerem turbatum, nigrum, & nubilosum, quod erit facile in pluuiam resolui, & eo potius, quia testimonia habebit signa ex humida natura.

Quando Iuppiter erit solus Dominus figuræ, causabit aerem temperatum, & bonum, & serenitatem portabit cum nubibus albis, & rubeis, quod si haberet testimonia signorum humidorum, vel esset in gradibus eius mansionis, in qua reperietur, resolveretur humidum illud in pluuiam, & si in secco, in siccitatem; & si Luna post applicata Ioui, proficiscetur ad Mercurium, vel Venerem ita fiet etiam post facto aspectu cum Saturno, vel in coniunctione Veneris, vel Mercurio.

Quando Mars erit solus dominus domini sui, augebit magis calidum in æstate, & frigus in Hyeme, in Vere vero, & in Autumno plus solidum importabit; & quando Luna, facto aspectu cum Sole, ibit ad faciendum aspectum cum Marte, tempus apparebit in nubibus croceis, & magnas emitter tempestates, cum coruscationibus, tonitruis, & pluuiæ, & discedendo ipsa à Marte ad aspectum cum Mercurio, eo magis erit præcipitola tempestas.

Quando Sol solus erit dominus domini sui, vel figuræ, & hoc, erit zili-

æstivo tempore, calidum diminuet; si tempore Verno, frigus augebit; sed nonnullas causabit tempestates; & eo plus succedent hi, effectus, quando, Luna, post facta cum Sole coniunctione, adhaerebit Veneri, vel Mercurio.

Quando Venus sola erit sui dominij domina, tam in Vere, quam in Hyeme humiditatem augebit, & in æstate minutam præbebit pluuiam, & si Luna, post applicata Veneri, applicaretur Mercurio, pluuiam adducet.

Quando Mercurius solus erit dominij sui dominus, ventos mittet, tempestates, & copiosissimas pluuias; quod si Luna separaretur à Sole, & ad Mercurium transiret, eo tempestosior ipse foret; & si cum Ioue, lustraretur, semper aderunt in Vere tempestates, Aestate, & Autumno, præterquam in Hyeme, & postea non desistet copiosissime ningere.

Quando Luna erit sola domina sui dominij, post facto cum Sole aspectu, & erit vacua cursu, idest, non applicnerit se alicui, designat pluuiam, tonitrua, coruscationes, & ventos, & eo perdurabit hæc tempestosa mutatio, donec ipsa Luna transibit ad aspectum alterius Planetæ; & si Planeta iste, pluuiam denotabit, pluuiam magis augebitur, & si fuerit alia natura erit Planeta, ad quem vadit ipsa Luna.

Est quoq; considerandum signum, vbi faciunt aspectum; quia si erit Cancer domus Lunæ, vel domus Veneris, aut Saturni, Venus Planetarum sit in ascendente, pluuiæ erit, eo maior, si Saturnus lustraretur cum Mercurio.

Tabula triangularis aspectuum, quos Luna facit
cum Planetis, & Planete inter se, per quos co-
gnoscentur mutationes in aere. Cap. III.

Ingreditur in ista tabula cum ☿, ☿, uel ♄, oppositione Luna cum Sol.

☿	♊	♋	♌	♍	♎	♏
Turbidū, & humidum, contempera- tum, calidum, nubes, gla- cies, & ni- ues.	Venti, & plu- uia, venti, frigus, & grandines, venti, & nu- bes, venti, & nix.	Pluuia cum frigore, su- bitanea plu- uia, pluuia frigida, vel pluuia, & venti.	Pluuia frigi- da, gradi- nes, & ni- ues, pluuia frigida, vel niues, vel venti solum.	Pluuia cum tonitruis, co- nitrua, & gradines, & pluuia, vel nubes, frigi- dus remif- sum.	Vel turbidū, vel humidū, grandines, & ventis ven- ti, vel plu- uia, turbu- lū.	In vere. In æstate. In autumnū. In hyeme.
Solet, vt plu- rimum in tempore pro- ducere aere temperatum.	Quocumque tempore fiat magnos ven- tos	Solet crebro omni tem- pore facere aerem tem- peratum	Venti, toni- trua, fulgura venti, sed nō magnum frigus.	Venti turbi- di, tonitrua, & tempe- stat, turbu- lentie, & venti remif- sa frigiditas.	In vere. In æstate. In autumnū. In hyeme.	
In æstate fiat ventos, & ful- mina, in alijs temporibus deficiunt hu- midius, & fridus.	Multoties producit ven- tos, nubilo- sos, sed in æstate toni- truat.	Pluuia subi- ta, pluuia cū tempestate, subita, & su- bita pluuia, frigus cum humido re- misso.	Venti oridi, tonitrua, & fulgura, ven- ti sicci, fri- gus, & sic- cum remif- sum.	In vere. In æstate. In autumnū. In hyeme.		
Erit altera- tio in aere secundum tempus, lo- cum, mansio- nem, signa, & aspectus.	Vt plurimū venti cum humiditate, & præcipue in signis vē- tosis, & a- quaticis fa- cit pluuium.	Pluuia, plu- uia, & toni- trua pluuia ctassa, assi- dua humidita- tes.	In vere. In æstate. In autumnū. In hyema.			
Humidum, vel nubilosū, humidum, & caliditas, nu- bilum, & tur- batū, vel tur- batum, vel humidum.	Venti, vt plu- rimum cum humiditate, vel saltem venti, cum nubibus.	In vere. In æstate. In autumnū. In hyeme.				
Vt plurimu venti nubi- losi, cum su- ria, & tem- pestate.	In vere. In æstate. In autumnū. In hyeme.					

214-

Effectus particulares graduum signorum.

Quando Luna habebit aspectum cum Venere, & Venus erit primi gradus Cancrī, mouebit pluuiam.

Quando Sol, & Mars erunt in signis septemtrionalibus, maximum emittent calidum.

Quando Sol erit in coniunctione cum Saturno, & ipsi erunt in signis meridionalibus, erit magnus calor.

Coniunctio Veneris, & Martis in signo Scorpionis, erit magna pluuiā.

Quando Mars erit in coniunctione Solis in signis Septemtrionalibus, erit calor magnus.

Signa Septemtrionalia sunt Aries, Taurus, Gemini, Cancer, Leo, & Virgo.

Meridionalia verò sunt Libra, Scorpio, Sagittarius, Capricornus, Aquarius, & Piscis.

Quotquot Luna habebit aspectus, & reperietur in his signis, gradibus, semper pluit.

♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏
Taurus	Leo	Virgo	Libra	Scorpio	Sagittarius	Aquarius
9	20	4	21	21	18	21

Quoties Luna faciet aspectus cum Sole, de Quadrato, coniunctione, & Oppositione, pluuiam producet, quod est præ natura stellarum fixarum, quæ sunt maleficis naturis.

Stella malefica sunt.

Taurus cum gradibus 9, per nasum cœti stellæ naturæ Saturno.

Cum gradibus 20, Leonis, per ceruicem Leonis, qui est naturæ Saturni, & Martis.

Cum gradibus 4, Virginis, est dorsum Leonis naturæ Martis.

Cum gradibus 21, Libræ, est cauda Leonis, naturæ Martis.

Cum gradibus 21, Scorpionis, est aculeus ipsius Scorpionis, naturæ Saturni, & Martis.

Cum gradibus 18. Sagittarij, est cauda Scorpionis, natura Martis, & Mercurij.

Cum gradibus 21. Aquarij, est quadam stella, dicta cauda Scorpionis, natura Saturni, & Mercurij.

Quomodo inter se Planetæ faciant aspectus, & de significatis eorum in mutationibus temporum: Cap. IV.

De Saturno.

Quando Saturnus erit in coniunctione Iouis, & reperietur in signis siccis, erit siccitas, & signis humidis, erit pluvia.

Quando ipse Saturnus erit de quadrato, vel oppositione Iouis, erit pluvia.

Quando Saturnus erit in coniunctione Martis, erunt tempestates, cum gradinibus, ac tonitruis.

Quando idem Saturnus, & in quadrato, vel oppositione ipsius Martis, erit pluvia cum tempestate.

Quando in coniunctione, quadrato, vel oppositione Solis, erit pluvia, grando, & frigus.

Quando in coniunctione, quadrato, vel oppositione Veneris, erunt pluviae, & frigus.

De Ioue.

Quando Iuppiter erit in coniunctione, quadrato, vel oppositione cum Marte, & erunt in signis humidis, tempestates, tonitrua, & pluviae aderunt.

Quando in coniunctione, quadrato, vel oppositione cum Sole, ventis, & pluviae.

Quando cum Venere in iisdem signis, pluvia magna erit.

Quando, verò cum Mercurio, & in eisdem signis, venti magni erunt.

De Martis.

Quando Mars erit in coniunctione, quadrato, vel oppositione, cum Sole, tonitrua, & pluuia erunt.

Quando cum Venere, pluuia erit.

Quando cum Mercurio, & in signis calidis, calor erit; & in signis aqueis pluuia.

De Sole.

Quando Sol erit in coniunctione Saturni, & in vno signorum communium, erunt, magna frigora.

Quando in signis meridionalibus cum eodem Saturno in coniunctione, erunt etiam magna frigora.

Quando in coniunctione Iouis, & Saturni, in signis septentrionalibus, erunt magnæ temporum tempestates.

Quando in coniunctione Martis, & in signis communalibus, erit aer obtenebratus.

Quando in coniunctione Veneris, tempus humidum, & nubilosum.

Quando verò in coniunctione Mercurij, tempestosum tempus.

De Venere.

Quando Venus erit in coniunctione, quadrato, vel oppositione Mercurij, pluiam emittet.

De Mercurio.

Quando Mercurius erit in coniunctione Lunæ, vt in suis dicitur locis, tanquam velocior omni alio planeta in cursu, pergit ipsa ad aspectus cum cæteris planetis.

De Luna.

Quando Luna erit in coniunctione, quadrato, vel oppositione cum Saturno, erit tempus frigidum, & nubilosum.

Quando in vno trium aspectuum cum ipso Saturno, & proficisceretur ad coniunctionem Solis, vel quadratum Martis, aperiunt portas.

Quando in coniunctione Iouis, & essent in signo Arietis, vel Scorpio.

pionis, aer erit plenus nubibus albis.

Quando erit cum Ioue, & Mercurio, ventos excitat, & tempestates.

Quando in oppositione, vel quadrato Iouis, ventos intentat.

Quando in coniunctione, quadrato, & oppositione Martis pluuiam gerit.

Quando in coniunctione, quadrato, vel oppositione Solis, pluit.

Quando in coniunctione Solis, & esset vacua vsq; ad oppositionem vel ab oppositione, vsq; ad secundum quartum, aperit portas.

Quando erit cum Venere de oppositione, quadrato, vel coniunctione, & Venus aſſet in signis humidis, dicit pluuiam.

Quando Luna pergit ad Mercurium, & Iouem in secundo quarto, vel in oppositionem, aperit portas.

In coniunctione, quadrato, vel oppositione Mercurij in signis humidis ducit pluuiam.

In coniunctione capitis Draconis facit bonum tempus.

In coniunctione caudæ Draconis, malum tempus.

Et cum stellis infortunatis tempora mala præstat.

Decem solis modis possunt Planetæ facere aspectus aperientes portas.

Saturnus in coniunctione Solis dat magnam pluuiam.

Sol in coniunctione Saturni, grandines, & fulgura.

Saturnus in coniunctione Lunæ, Martis pluuiam.

Luna in coniunctione Saturni, nubilum, & frigus.

Saturnus, Luna, & Sol, magnam pluuiam.

Sol, & Saturnus in aspectibus frigora magna.

Iuppiter, Luna, & Mercurius, magnos ventos.

Mercurius, & Iuppiter, humida tempora.

Mars, Luna, & Venus, magnas pluuias.

Venus in coniunctione Martis, humida tempora.

De modo ; & obseruationibus obseruandis à nauigantibus. Cap. V.

Mnia habentia eorum finem requiruntur primum principium ; homines ergo nauigare cupientes , tria sunt eis essentialia requirenda, primum quidem, quò ituri sunt ; secundum, stabilimentum secum deferre necessarium ; & tertium, tanquam omnium summa, prospicere, an tēpus nauigare permittat eo tempore, quod ipsi elegerunt ; sed re vera iudicio meo, hæc tertia, deberet esse prima, ex quò deficiente forma, dissoluitur materia, igitur, si forma deficiente, quæ nobilior est materia, quid materia faceret sine forma? idem esse, nō esse, qui vult ergo addere, & nauigare, proponat sibi, non solum ad optatū peruenire locum, vt supra diximus, & res necessarias parare ad victum, sed etiam primo loco intelligere, an secundæ causæ, eo tempore, quo talem fecit electipnem, erat in bonis, vel malis aspectibus ; nam ea de causa diximus vobis de mutatione temporum, vt sciatis terminos, & rationes, quæ circa nauigationem desiderantur ; & quoriet quis vult aquis discedere, aduertat, vt sit Luna libera, & in bonis aspectibus cum geminis fortunis, nec sit in coniunctione Saturni, nec Martis, nec in eorum quadratis, vel oppositionibus, sit extra coniunctionem stellarum maleficarum, quæ sunt natura Martis, & Saturni ; & præcipue non sit cum capite Medusæ, nec cum Pleiadibus, & Hercule, nec nubilosæ præsepis, nec cum Arturo, nec aliq̃ aliqua malefica stella, nè Luna in principio digressionis proficiscatur, ad sextam, nec ad octauam ; non sit combusta, neq̃ in yalece, sed & in signis, non sit in Scorpione, & Capricorno ; in aspectibus non sit de coniunctione, quadrato, nec de oppositione cum Sole, non sit in capite, vel cauda Draconis, nec sit Sol Eclipsatus, nec Luna ; & in hora præcipua, qua intratur in aquis, considerare, quis est Planeta dominator horæ, quo benè cognito, non sit ipse præcipue retrogradus, & nedum iste Planeta horarius, verum etiam nec Planeta dominus signi ascendentis, est cauendum semper conscendere nauem in dominio Martis, & Saturni, præterquàm si ipsi forent in benefico aspectu cum Ioue de Sextili, vel trino ; vt neuter duorum maleficorum sit in ascendente, & præcipue in aqueo signo ; sit semper ascendens liber à radijs infortuniorum, ac stellarum tempestosarum ; canete à Stella Argi, Delfini, Orionis, & aliarum supra citatarum ; sit Luna à beneficis illustrata, nec cadat in quartam domum cum stellis pro-

procellosis, quia qui malo incipitur principio, pernicioso se finem committit.

Saturnus non sit lustratus à Sole, nec Luna à maleficis aspectibus, quàm si erit in vno signorum aqueæ triplicitatis, non sunt vnde succedenda, nisi felices recipiat aspectus à luminaribus, quæ geminæ fortunæ sunt; & quicquid de Saturno pronunciauimus, ita de Marte sentiat.

Post malo promulgato, loquamur etiam de bono; vt quemadmodum supra difficilia tempora excitauimus, sic nunc de beneuolis peragemus, quæ propitia sunt, & secunda itinerantibus; sed tamen tabula mansionum Lunæ, sit semper vobis præ oculis, quoniam illa magnam partem vobis ostendit bonarum, & malarum domorum, per quas Luna graditur.

Ad sciendum autem aspectus, & Planetas, in quibus domibus diutim ipsi morentur, effemeridas vos oportet habere currentes, ibidem inuenietis motus omnes diuturnos, & aspectus Planetarum, & cum luminaribus, & inter se.

Tempora verò opportuna, introeundi aquas, sunt, quādo luminaria inter se gaudent bonis aspectibus, & quo magis sepi erunt geminis fortunis, eo magis benefica, & fortunata itinera erunt, quæ aggrediantur.

Præterea monemus, vt quando figuram formabitis, ad sciendum tempus aptum itineris, curetis, cum calculatione, quam facitis, vt omnino sit Luna configurata in vna sequentium domorum, scilicet in septima, nona, decima, & vndecima.

Quæ quatuor domus, propter duos bonos sunt, primo quia super terram sunt, secundo, quia succedentes sunt; & quāto magis Luna erit in sua triplicitate aquea, tantò quoque magis prosper, & feliciter discessus per aquas faciendus.

Hæc tria signa huiusmodi aqueæ triplicitatis, sunt Cáncer, Scorpio, & Pilcis, & curate semper, vt horum signorum, Scorpio abscedat.

Postmodum aduertite, vt sit Luna Septentrionalis, ascendens in sua latitudine, & non descendens, nec meridionalis.

Sit quoque Luna in coniunctione Iouis, & Veneris, vel saltem in trino, vel sextill corundem.

Quando eundem est per aquas, sit ascendens in vno signorum aquaticorum, & si per terras, in signo terreo, liber tamen, ac bene lustratus ab aspectibus beneficis, siue aquaticis, siue terreis.

Cauete, vt in neutro horum itinerum, sit Luna in 6. 8. 12.

E hoc sat in isto modico tractatulo.

Speculum Astronomicum. 81.

De bonis, & malis aspectibus, quos Planetæ faciunt. Cap. VI.

Bonis aspectus sunt trinus, & sextilis.

Mali aspectus sunt quadratus, & oppositio.

Iuppiter, & Venus de trino boni sunt.

De malis aspectibus, Saturnus, & Mars non sunt mali de trino, vel de sextili.

De mediocribus, Mercurius, & Luna sunt boni de trino, vel sextili.

De mediocribus cum bonis, Luna, & Iuppiter, de trino, vel sextili.

De mediocribus cum malis, Mercurius, & Saturnus non sunt mali de trino, vel sextili.

De bonis, non sunt mali Iuppiter, & Venus de quadrato, vel oppositione.

De malis, Saturnus, & Mars non sunt boni de quadrato, vel oppositione.

De mediocribus non sunt mali Mercurius, & Iuppiter de quadrato, vel oppositione.

De mediocribus cum malis, non sunt boni Mercurius, & Saturnus de quadrato, vel oppositione.

Aspectus, & applicationes dabunt quantum sunt Orbes in suis latitudinibus, scilicet, stellæ, quæ sunt primæ magnitudinis, continent septem gradus cum dimidio.

Secundæ magnitudinis, sex gradus cum dimidio.

Tertiæ verò magnitudinis, tres gradus, & semis.

Magnitudo Orbium, continetur in his gradibus:

Orbis Saturni continet gradus nouem 9

Orbis Iouis ————— -gr. 8

Orbis Martis ————— -gr. 8

Orbis Solis ————— -gr. 15

Orbis Veneris ————— -gr. 7

Orbis Mercurij ————— -gr. 7

Orbisq; Lunæ ————— -gr. 12

Hi gradus tantum antegraduntur, quantum retrograduntur.

De terdecim aspectibus Lunæ. Cap. II.

Coniuñtio est, quando iuncta est Soli :
 Auferre est, quando distat per quindecim gradus.
 Natiuitas est, quando apparet primo sero instar falcis.
 Sextilis, & aspectus, est quando ad sexaginta gradus differt
 à Sole.

Quartatonus est, quando differt per nonaginta gradus.

Trinus est, quando distat per 120 gradus.

Approximatio, est, quando proxima est quintadecimæ, quæ dicta
 est caldarella.

Quintadecima est, quando est in oppositione, remota à Sole per
 180. gradus, id est ad sex signa.

Vergitio est, quando incipit deficere, hoc est, ut sit remota ab oppo-
 sitione per quindecim gradus.

Secundus trinus defensionis, est, quando distat à Sole ex alia parte,
 per 120. gradus.

Secundus quartaronus, est, quando est propinquissima terræ, ut pri-
 mus, per gradus 90.

Secundus sextilis, est, quando per 60 gradus est appropinquata soli.

Occultatio est, quando est tam Soli propinqua, ut non respiciatur
 mane ante ortum Solis, sicut prius, & est subtilis, & sub radijs Solis oc-
 cultata; sed quando est in sua coniunctione, vel oppositione, longissi-
 ma est à terra utroque tempore; quæ caua vocatur, de qua plenè scribit
 Plinius.

Suprà iam diximus, sex signa Leonis vsq; ad Capricornum esse Solis;
 quippè sunt Leo, Virgo, Libra, Scorpio, Sagittarius, & Capricornus.

Cætera sex, Lunæ, qui sunt Cancer, Gemini, Taurus, Aries, Piscis, &
 Aquarius.

De quibus Sol utitur Leone, uti propria domo; & Luna utitur Can-
 cro, ceteri domo suæ; reliqua decem tribuuntur quinq; Planetis.

Sol dat Mercurio Virginem, & Luna Gemini.

Sol dat Veneri Libram, & Luna, Taurum.

Sol Marti dat Scorpionem, & Luna Arietem.

Sol Ioui præstat Sagittarium, & Luna Piscem.

Sol præstat Saturno Capricornum, & Luna Aquarium.

De nonnullis præcipuis effectibus pro cognoscendis temporum mutationibus.

Cap. VIII.

Cecidit, ut plurimum à Luna nasci temporum variationem, quæ cum sit humida natura, & citissimo motu, & ei facile coniungi alicui stellæ fissæ malefica natura, quod non est ab omnibus observatum; nam si observatores confiderarent apertè gradus, in quibus Luna facit aspectus, facile auspicarentur temporum successus.

Sunt enim ea natura isti effectus, ut illicò in aerem nebulas emittat humidas, & aquosas, nec solum nebulas, sed etiam coruscationes, turbationes Irides, serenitatem, & ruborem aeris.

Nebula siquidem est quedam densior pars aeris, Iridis, reflexus radiorum Solis se nubibus interponentes aquosis; & quoniam aliæ sunt apertiores, aliæ densiores, reflectunt in aere, & faciunt arcum apparere ea forma, quam videmus.

De Apparitione Iridis.

Cum Arcus celestis apparebit mane post ortum Solis, & sero in occasu, excitat ventos.

Cum apparebit ante meridiem, ventos, & pluuias.

Cum post meridiem apparabit paucas, & raras pluuias.

Cum in occasum Solis, id est circa sero, serenum tempus;

Cum in ortu, & occasu Solis, ventos cum serenitatem temporis.

Cum apparebit aere nubilofo stante, serenitatem temporis.

Cum apparebunt plures simul arcus, subitam pluuiam.

Cum autem apparebit plus solito ignitus, magnos ventos.

Signa mutationis temporum in apparitione Solis.

Quando Sol mane oritur in Oriente, clarus, luminosus, & fulgidus, signum est boni temporis.

Quando Sol nascitur, vel occidit, & ante se oculatas nebulas habebit, signat tempestates.

Quando Sol in occasu nonnullas relinquit turbidas nebulas, & fuscas pluuias indicit die sequenti.

Quando in Solis occasu esset quantitas circumcircæ nebulas ru-beas, euanesceat pluuiæ.

Quando manet Sol oritur totus ignitus, & quæ circum habet nebulas, euadent nigra, dicit pluuias.

Quando Sol ascendet ex Oriente medium celum versus, & suos ante radios, & nonnullas nigras, & obscuras nebulas habebit, significat pluuias.

Quando sero Sol occidit, & in sinistra parte nebulis tegitur nigris, magnam ostendit pluuiam.

Quande manet Sol in nascendo obtenebrosus apparebit, pluuiam notat.

Quando Sol apparebit habere nebulas croceas circum, pluuiam designat.

Signa Luna .

Quando Luna in aliqua parte corporis lunaris, obscura apparebit, & nigra, pluuias mittit.

Quando in geminis cornibus nigra, & obscura se ostendet, pluuias mouet.

Quando circulum circum habebit rubrum, vel obtenebrosum, grandines miniat, & tempestates.

Quando in sua quintadecima erit, & nonnullis tenetur nigredinibus, pluuiam intentat.

Quando nonnullis circum arctatur radijs nigrarum nebularum, tempestates prouocat.

Quando in principio, scilicet, tertio, vel quarto die, cornua subtilia apparebunt teresa, & splendentia, spirat bonum tempus.

Quando erit in suo diametro, hoc est, in primo quanto, & rubra videbitur, ventos enunciat.

Quando clara, & fulgida, & sine maculis circum apparebit, bonum tempus intimat.

Luna præterea cum semper clara patebit, tempus bonum sequitur, & est contra, quando turbida, & obtenebrata.

De

De aureo numero, & epacta, & de lumine, quod
Luna præstat super, & subter terram.

Cap. XIX.

Vreus numerus est quidam circulus 19. numerorum, qui quidem ab vno, & ad 19. terminat, quo absoluto, ad suum remeat primum principium; quod vocant circulum lunarem, ob Solis reuolutiones, hoc autem tempus 19. annorum, mensuratur à capite Draconis, quod, quinque inæqualitati Lunæ motus consentit, ut propterea circulus dicitur Lunaris: quare, ut perpetuo sit affixus memoriz, ab anno redemptionis nostræ est numerandus, quippe qui, ex tunc cepit primus numerus enumerari; Nam quinque per 19. ductum, faciunt 95, itaque per singula centum, quinque supersunt. Super ergo 1600. restant quinque, hæc adde super hoc anno corrente, 1643. faciunt 48. ex his 48. extrahe bis 19. restabunt decem, & hæc decem erit aureus numerus huius anni 1643. à quo aureo numero, haurietis epactam, velut inferius explicabimus, quod erit cum facilitate magna lectorum: huiusmodi verò aurei numeri, facietis tres columnas, ut hic inferius perspicitis.

1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19		

Credo vos iam esse capaces istius aurei numeri; intelligite nunc, ut
sas est, epactam, & hic est sciendi modus.

Cum scire velitis quot de epacta sunt, sciatis quot de aureo numero currunt, in illo anno, de quo scire cupitis; ponamus exemplum.

Volo scire, quot in hoc anno 1643. currunt de aureo numero, (nam
hoc

hos tempore incipimus nostros labores) decem, vt prædiximus in anno 1644. currunt 17. in anno 1645. 12. & sic in singulo anno vñum adde, donec peruenias ad 19. & postea incipe à principio, vt est dictum supra.

Cùm verò scire velitis quot currant de epacta, quærite supra in columnis, & vbi inueneritis aureum numerum, ibi sistite, qui si erit anno 1643. aspiciate vbi est numerus 10. quem inuenietis in prima columna, cum denominatione supra, quæ dicit Zerum reperitur, quod intelligitur decem de aureo numero, & decem de epacta; in secunda columna 11. inuenieris, & supra dicit adde 10, & dicetis 11. & 10. quæ 21. sunt, & hæc erit epacta anni 1644. in tertia columna inuenietis numerum 12. & supra dicit adde 20. super 12. & erunt 32. & quoties præteritur numerus 30. auferuntur 30. & quod supererit erit epacta anni 1645.

Aliud exemplum; supponimus scire, in anno 1675. quot currant de epacta; videte quot currunt de aureo numero, & sic sciatis quot sunt de epacta, si annus 1643. portat decem de aureo numero, in anno 1652 terminat rota de 19, ergo ad 1675. requiruntur 23. ex quibus detractus solitus numerus 19. manent 4. de aureo numero illo anno 1675. quærite in tribus illis columnis numerum 4. & illum inuenietis in prima columna, super qua notatur, (vt reperitur). & idem 4. erit epacta anni 1675, & sic semper facietis, & simul habebitis aureum numerum, & epactam.

Nec ægrè feratis, quia descripserim de aureo numero, & de epacta, quoniam tempore oportuno vobis inseruiet ad reperiendum, quod quæritis.

De Cometarum generatione.

Vbi de illorum numero, formis, coloribusquè
circa luminaria aliosquè Planetas, appa-
rentibus, & de Aeris coruscatione,
eiusquè alteratione, atque ani-
malium indicantibus si-
gnis pertractatione.

Cap. X.

Cometa in mundo apparentes diuersarum sunt for-
marum, colorum, & naturarum, & dicuntur Come-
tae, vel citrinitae à crine, vel Coma, eo, quod quasi
comato, vel crinito capite appareant, tricae dicun-
tur, ad similitudinem tricae capillorum stellae cum-
caudis, secundum Ptholomeum, sunt nouem, quas
communi nomine omnes Cometas appellare sole-
mus, quibus mundo significantur diuersa accidentia; Cometa, cum
sit spiritus sublimatus, & seiunctus à mundo inferioris, signum quoque
est separationis à compositis naturae spiritualis commixtè rebus com-
plexionatis, quare signum est infirmitatis, & corruptionis earum com-
positarum, & complexionatarum, quibus stellae dominatur ideo non
mirum si semina, & vegetabilia corrumpantur, & alia animalia, & ho-
mines; quia propter non mirum si homines, in superbiam extollantur,
cum hominum natura sit tenella; spiritus suptiliantur, & sublimantur,
quare oportet hominum corda eleuari, & eleuatio est, superbiae ex-
cessus, & non subijci, sed potius dominari, ideo sunt praedia, & sedi-
tiones hinc regnorum mutationes, fames hinc, & strages, & hinc pestilen-
tiae sunt; ergo Cometae portenta signatae sunt magnorum euen-
tuum secundum Physicas excellentissimas rationes. Quid colores Cometa-
rum significent?

Cometa si apparuerit nigri coloris secundum doctrinam Ptholo-
mei

mei in secundo quadripartiti Saturni dominium significat ; ergo aeri^s corruptionem per frigiditatem ; & siccitatem ; & venetos haues submergentes , & in fructibus sterilitatem , & agritudines frigidas , & arentes , & pthysim , & nocumenta ex humorum collectionibus , quartanas sopores , pestilentiam siccam , ansetates , tristitias timores , & mortem maxime senibus , & bella cum proditiionibus Cometa ; alius eum apparuerit croceus cum quadam albedine , Iouis dominatum significat , quare aerem temperatum , & salubres nauigationes , & bonum vicioriam , malorumque mortem , gaudium , & sublimitatem , mutationemque in melius , salutem , pacem , rerumque augmentum , & corporum hilaritatem , & spirituum , Regum munera magna , eorumque nobilitatem , & corda nobilia , & grandia , atque liberalia . Cometa cum rubeu indicauerit , Martis ostendit dominu , hinc aer propter caliditatem , & siccitatem corrumpitur , ventorum quoque , calidum latum , peremptorium corpora dissoluentem , tonitrua , fulgura , pluuiarum , penuriam , & nauium submersiones ob ventorum commixtiones , & per fulgura , & aquarum diminutiones in fontibus , & potabilis aquae decrementum , atq; fluxuum de perditionem propter calorem superfluum cum siccitate , per locustas , & lites inter homines , & principaliter iras , mortesque repentinas , & tertianas febres , & sanguinis spurum , & significat violentiam , superbiamque , & recessum a lege propria ad aliam legem alienam , & depredationes , & ignis incendia , interfectiones , & stragges , & pestilentiam ardentissimam .

Cometae croce apparentes tendentes ad aureum colorem cum albedine , Veneris dominium indicant , quemadmodum de Iouis Cometa superius demonstrauius , videlicet venetos cum temperie , aerem bonum , & clarum , & pluuias multas , nauigationes tutas , rerumque augmentum , & aquarum fontium ubertatem , & fructuum copiam , & animalium , quibus vtuntur homines , & hominibus accident exaltationes , dignitates , bonorumque gaudia , & bona coniugia , & diuitiarum augmenta , pulchra negocia , & bona principia , amicitia , & mulierum mortem , bonamque mutationem . Cometa diuersorum colorum in mundo apparens , Mercurij vicioriam significat , & quia sicca est eius complexio , festinusque motus propter Solis propinquitatem , & propter suas frequentes retrogradationes in eorum circumuolutione , ideo turbas , repentinas , & festinas ventorum variationes in Aere indicat , atque etiam , tonitrua fulgura , terrae apertiones , motus , & coruscationes , ex quibus accidet damnum , & corruptio in animalibus , & plantis , quibus homines iuuantur , & aquarum diminutiones atq; fluminum , & aliquando significat humiditatem , sic diuer-

fos, producit, effectus, atque aridas, egritudines diuersasque ob materiam etherogeneam differentias, ut pthysm, & tussim, atque vomitum, hominumque ingenia acuit, ad rapinas viarumque abscissiones, nauium etiam submersiones, & prophetas in mundo, & morum mutationes, atque legum, & ideo mutationes Regnorum, & pestem, & multa mala portendit, circa numerum, & formas Cometarum, multas esse dico; prima cum cauda dicitur, neru; secunda coenaculum, tertia perfica, quarta miles, quinta dominus asconez, sexta matutinus, septima argentum, octaua rosa, nona nigra, quorum quatuor primæ assimilantur stellis, omnesque bella pronunt, terrores, magnosque euentus in mundo. Prima quæ dicitur Veru, est aspectus horribilis, & incedit prope Solem, significat fructuum mutationes, omniumque ex terra nascentium, mortem Regum, atque militum. Quarta quæ dicitur miles complexionis, & formæ admodum Lunæ magnæ, & crines habes, radiosque infundit se ferro, & peragit duodecim signa; quibus apparentibus, nocuum fuerit Regibus, atque potentibus, insurgentque gentes in mundo, leges volentes mutare præcas, nouasque conferre. Quinta dicitur dominus asconez, estque ex Mercurij complexione, cerulea, atque parua, & cauda eius longa, & ubi cauda apparet significet Regum mortem, & prælia. Sexta matutina rubens, caudam habens rubeam, longam, Martem impium demonstrat, quæ apparens capite inclinato, aquarum significat paucitatem, famem magnam, ignisque combustiones. Septima argentum, habens radium pulchrum, & album ad modum argenti purissimi, quæ apparens, annos vberiores in terra pronuntiat, quam respicit. Octaua dicitur rosa, magna, & rotunda, faciem habens ad modum hominis, cuius color est argenteus cum aureo commixtus; Regum prædicat mortem, & mutabuntur mundana mala, euenientque meliora. Nona dicitur niger, est naturæ Saturni, significat mortalitatem, & truncationem. Cometa, quæ dicitur, pertica, grossum habens radium, portendit aquarum paucitatem, quæ si Mercurio iungatur, iuuenum prædicat mortem, atque sapientum, Veneri iuncta, aquarum mutationem, fructuumque destructionem; si Lunæ complicitur, morietur Populus; si Saturno, mors erit grauior, pestilentia & interfectiones. Si cum Ioue sua significata in Regibus, & diuitibus elucescent. Luminaria colores sunt, ostendunt enim varia, per colores apparentes circa luminaria, & alias stellas, est Ptholomei lib. 2. & apparentibus præuaticinarijs possumus futuros prædicere euentus, ne sermo noster replicetur eadem scientia, qua diximus cometarum.

Si apparuerint in Sole, & Luna tempore eclipsum, significabunt,

M

quæ.

quæ in Cometis diximus; cum autem tempore eclipſis Lunæ, aut Solis circa luminaria color niger aut cineritius; aut lividus Saturni, viridis in eclipſibus habent, idem ſignificat ſiccitatem; & omnia, quæ diximus de colore nigro cometarum; ſi vero apparuerit color croceus tendens ad albedinem Iouis virtute affectus pateſcent, præ temperies; ſerenitates ſalubres, pluitiæ, & reliquia; ſi vero rubeus color fuerit Martis vires manifeſtatur, quamobrem excelsus erit in calore; & bellicus, & reliquis Martis in cometa rubro narratis.

Si vero crocei coloris apparuerit cum maiori albedine venerit aſcribuntur, ad ſuperiora de Cometa Venerea recitant; cum vero colore ceruleo circa luminaria apparuerit, Mercurij impium ſignificat, quod & ſignificat bella, latrocinia, instrumenta bellica ingenio ſubtili fabricata, & reliqua in Cometa cerulei coloris, Mercurij diſta, eo diuere ſermōnem, ſciensque futuros euentus, ut vberius Meteorologica Munda manifeſtentur. ut ſapientiores effectus, homines futura mala præcauere valeant, aliqua circa Solem, & Lunam, reliquaſque Stellarum apparentias propalabo. Cum diurna accidentia præſcire voſuerimus, conuenit, ut ad Solem conuertamur in aſcendente, & in occaſu exiſtere nocturnos euentus; cum ergo Sol oriatur mane, aut occidet clarus, itaque non tēgatur ab aliquibus nubibus, ſerenitatem aeris in tali die futuram, aut in nocte accideſ, ſerenitatem aeris nocturnam ſignificat; ſi vero in Solis ortu, circulus aliquis circa illum apparebit, fueritque diuerſorum colorum, vel ad ignis ruborem declinauerit, aut Solis radios per nubes tranſeuntes, rubei fuerint, atque protenſi, itaque videantur eius radij tanquam iacula, & rubei extra circuitum ſeparatim, accidentia talia ſignificant, ut ventos, fortiffimos colores, namque rubei, Martis naturam indicant, quod are ſomōs, & ventos aridos demonſtrant; Si in occaſu raſa fuerint ſigna in nocte prædicti, euentus contingent aut ſequenti proxima die; ſi vero mane apparuerint, aut eadem die, aut ſequenti nocte prædictos effectus celi parient, Lunæ locum aſpicimus tertia die ante coniunctionē cum Sole, quando ſcilicet Lunæ apparet cum cornibus ſubtilibus, aut poſt tres dies à Solis coitu, quæ tiamque Luna ſi apparuerit talibus temporibus clara, & nitida, ac à nullo vapore circundata, aerem ſerenum ſignificabit, ſi autem Luna ſubtilis apparuerit; & rubea, ac illa pars Lunæ quæ non eſt illuminata à Sole apparuerit clara cum quadam agitatione, portendit ventorum flarus, qui ex illa mundi parte procedent à qua colores illi recedentes, partem illam claram relinquant, ſi vero Luna nigra talibus temporibus apparuerit, aut viridis, & ſpua, liſemalem aerem, atque pluuiam nuntiabit.

Est etiam alius iudicandi modus per Lunam, vt aspicimus circum-lum, qui videri solet circa Lunam, qui si fuerit vnus, & clarus, qui paulatim dextruatur, significabit claritatem.

Si autem circa Lunam duo apparuerint circuli, aut tres, significant aerem pluuiosum, quia vaporum abundantiam demonstrat, grossusq; fumositates.

Si vero circuli apparentes in Luna fuerint clari, declinantes ad ruborem, & quasi abscisse fumositates; Martis naturam sapientibus demonstrat; abscissio, motum fumositatum denotat, & ventorum potentissimos flatus, & aerem pluuiosum.

Si circuli circa Lunam apparentes fuerint liuidi, aut nigri, aut turbulenti, aerem hyemalem cum gradinibus significant, & quanto plures fuerint, tanto maiorem demonstrant fumositatem, & spissam, quia vnus circulus reuerberat fumositatem ad aliud.

Solent circumuoluere aliqui vapores quinque alios erraticos, & stellas alias fixas color circa Saturnum apparens, frigiditatem, & siccitatem significat, si vero coloris fuerit rubei, ventos cum frigiditate, si virides, pluuias frigidas; pro quocunq; colore apparente circa Planetas, & stellas alias lucidas iuxta, significata colorum superiorum dicta iudicare oportet.

Addenda quoq; est influentia Planetæ particularis, aut stellæ talem colorem recipientis, puta si Martem circumuolutum colore vitidi inqueremur, aut nigro, vmbroso, per tales colores oportet vaticinari pluuias, sed quoniam Marti radius influxu habet perpendicularem permixtum cum vaporibus prædictis, oportet etiam Martis vires, in prædictis influxibus patefiant. Per tales vapores virides circumuoluentes Martem, dicimus pluuias esse ventosas coniecturandas cum scintillationibus aeris, & tempestatibus, & nõ ita abundantes; sed hoc vnum commemorandum viderur, quod quilibet Planeta fumositates trahet circa se secundum suam naturam; propterea, si septem Planetarum iudicare colores voluerimus; primo naturaliter color tractus à superno Planeta Saturno, est niger, ideo frigiditatem, & siccitatem, sterilitatemq; pronunciat. Color albus circa Iouem cum permixtione crocea, aquas temperatas, & sanitatem significat. Color rubeus apparens circa stellam Martis, incendia caliditatem, ariditatem, & ventos crudelissimos, ac tonitrua, fulgura, & tempestates denotat. Color croceus cum quadam rubedine apparens circa Venerem, pluuiam temperatam & auram serenam, ac iucundam significat, mulierumq; gaudia. Color ceruleus, & diuersus circa Mercurium apparens, significat diuersitatem, ipsiusq; inconstantiam, serenitatem, modo pluuias, modo

ventos, & tempestates, & siccitates, si vero color circa Mercurium rubeus apparuerit, significat tempestatem, ventos calidos, atq; arentes diuersaq; infortunia: similiter iudicandum est, de omnibus coloribus circa omnes alias stellas fixas apparentes; sed fortasse aliqui arguent stellas, erraticasq; scilicet Planetas non cognoscere, sed tantum Solem, & Lunam, & consequenter colores circa eos apparentes cum naturis Planetarum permiscere nesciant, quibus ita respondendum vident, qui ad celestem originem oculos, & mentes non immittunt, priuati sunt vero, & perfectio sine, propter quem creati sumus, vt celum spectemus, & ipsum admiremur, & admirando laudemus eius ordinem, motum, atq; potentiam, & ex quibus post Creatorem nostrum omnium potentissimum cognoscendus cum celi narrent gloriam Dei, & opera manuum eius annuncient firmamentum, sin autem celum abnegauerimus non mente rationali illustrabimur, vt ac sydera tolleremus vultum, sed prona hominibus ora dedisset, vt terram spectarent, & tantum terrena, caduca, sensibilia, & bestialia homines aspicerent.

Quæ omnia ratione absurda sunt; cum ergo homo sit diuinum animal, itaq; ordinem celorum spectans, & Diuinam Maiestatem, ratione non fierent rebelles, & inimici; Præceptor, & semimortuus, terreus, caducus, sensualis, veritatis perditor, somnolentus, infestus, anxius superbip, & curiosus rerum sensualium implicitus voluptatibus, vitij, gula, rapinis, odio, luxuria, auaritia, & reliquis quibuscumq; vitij, criminibus, & tormentis infestis, obnoxijis, & contra Diuinam Maiestatem subersus semper, stellæ enim fixæ cum apparuerint lucidiores, & maiores, & micantiores, quoniam solcant apparere, ventorum flatus indicant, qui ex ea parte flabunt, in qua apparent stellæ quoq; fixæ nebulosæ dicæ, quæ tempore sereno vix apparent cum ipse apparent, aut cum coelum plenum stellis minutissimis, & propinquissimis inter se apparent pluias denunciant cum multis ignes iaculis in aere apparentibus ad modum stellarum cursus, quæ sunt exhalationes ignitæ currentes, & micantes stellarum luminibus, relinquentes post se caudam ventorum, & si fuerint tales ignitiones, & multis mundi partibus currentes diuersos demonstrant ventos, tonitrua, & fulgura, ex partibus, ex quibus vapores, & ignitæ trabes fluent.

Nubes apparentes in aere pluias inducunt, albæ vero grandines, tempore æstiuo, hyemali vero tempore albæ nubes niuem demonstrant. Arcus apparuit, sen Iris aere sereno, pluias edicit, quoniam, verò si arcus extulerit se temporibus pluuiosis, serenitatem significat, quo magis arcus fuerit viridis, tanto magis pluias, & ventos indicat, si vero pluuiali aere apparuerit, per ventos, & breues pluias, aeris cla-

rita-

ritatem indicat . Nebulæ in aere apparentes, si cadant, & non ascendant supra aeris purgationem , pruina Vere , & Autumno serenitatem diei illius , & caliditatem significat aliqualem secundum anni tempus.

Ante Solis ortum, & post Solis occasum supra aquas, & paludes, & præta fumus albus si ælietur, calorem, & serenitatem diei proximi significat; si mane eo die, si nocte diem proximum, seu crastinum calidum indicat. Sole occidente tempore hyemali, si clarius, rubicundior apparuerit, quam consueuerat, tum boreas, aut aliquis frigidus, ventus flauerit, in sequenti nocte, gelu significat, & si Hyeme stellæq; clariores, apparuerint, magnum suscitatur frigoris indicium . Stellæ scintillantes hyemali tempore, magnum frigus, & gelu demonstrant; si in principio geli ventifuerint durante orientales , gelu duraturum significant.

Fragor nemorum , & commotio foliorum , ventos, & tempestates indicant. Flamma ignis flexuose volitans, aut cum luminaria ex flammis elidunt, vel vix accendantur, aut sublatis ollis ab igne eisdem, carbō adhereat, aut cum ignis scintillam emittit sarullamque discutit, aut cum cinis in cigne non crescit, aut cum carbō vehementer perluet, hæc omnia significant vëtos, coruscationes, & tonitrua, quæ simul signa sunt futuræ pluviæ, coruscatio aere existente sereno denotat calorem ex Alberto Magno in suis Metheoricis Libris, & ex multis alijs mundi contemplatoribus, & multa de ventis, & eorum generatione, relinquo breuitatis causa; & per animalia signa etiam demonstrant, quoniam vultus mundi presens vultibus cœlestibus subiecti sunt, & quia colorum imagines ab intellectualibus agentibus gubernantur, sic inferiores imagines, & animalia, & cœtera quæcunq; à rationalibus, cœlestibus virtutibus, reguntur.

Non ergo mirum si bruta animalia, ordine, pondere, & mensura temporeq; suam tueantur vitam, sic aranea , telum conficiendo ab intellectuali virtute regulata; sic Apes mellificam æstiuo tempore; sic Formicæ Thesaurizant alimenta pro hyemali tempore, etiam in rebus alijs pro eorum vita commodis, cœlestes intelligentiæ, in inferioribus adiuncta mirè instrunt, sic Bos, Romanorum tempore, Valerio Maximo testante mugitu suo in sermonem humanorum conuersum dixisse fertur. Cane tibi Roma. Sic etiam puli futuram iacturam præcipientes esca neglecta fugerunt. Sic Serpentes, & alia multa animalia futurorum conscia Philosophantes experti sunt . Sic etiam tempestates, pluuias, ventos, & serenitatem presentuntur; aut quia eorum complexiones non sunt bene commixtae, & naturam simplicium elementorum

torum conformem habent, sicut animalia aquatica, anates, & anseres, quæ semper in aqua versantur, non mirum si futuram pluuiam præcognoscant, & ventos. Corui stantes contra Solem, rostra si aperiant, ut calorem significant, milui ludentes, & spatiantes in aere alter cum altero volando, signum est caloris siccitatis, & serenitatis aeris.

Si Vespertilioes citius in vespere, & in maiori eorum quantitate, volent, quam solebant, signum est caloris, & serenitatis futuræ proximi diei, & hoc etiam de scabronibus intellige. Pariter si ante Solis occasum muscæ paræ congregentur in altum ante Solis radios ad modum formæ campanilis ludant, signum est caloris, & serenitatis crastini diei. Si in principio geli volatilia, aquatilia, ut anates, & alia quærant aquas magnas in congelabiles iuxta mare signum magnæ durationis, gelium extant.

Si in principio Hyemis paræ aues in magnitudine congregentur in campo quærantes cibum, signum est magni frigoris, & geli, & validarum tempestatum.

Si aues marinæ alas in lictore maris non expandunt signum est serenitatis.

Si Leones, vel boues respicientes sursum trahant aerem, ac si illum olfacerent, superior pluuiam significabunt. Boues contra pilum se lambentes, pluuiæ extant indicium; & incipiente pluuiæ si boues fortiter comedant, pluuiæ dilationes denunciant. Arietes ultra consuetum salientes capitibus concutiant se, tempestatem demonstrant.

Aselli se vertentes per terram fricando dorsa, signum est pluuiæ magnæ. Si intestina cauum murmuret, pluuiam quoque reculit. Suæ manipulos feni si dilacerent, & abscindant, pluuiam portendunt. Falpe si plus confugro in terra se operentur, frastam pluuiam indicant. Pecora exultantia in decora lasciuia, pluuiam ostendunt. Ranz plus sucto persequentes garrutum, pluuiam significant. Rospi extra cavernas proprias in vespere gradantur magna in quantitate corporum, & multi numero, fuerint, pluuiam demonstrabunt. Formicæ corruscantes ante occasu gradientur, significant pluuiam. Cum terrestres volucres clamorem dant circa aquam ultra consuetum, se balneantes, pluuiam significant, quia eorum complexio letatur aqua, & gratulantur præcognitione elementi mutati in pluuiam. Aues mutantes pennas suas rostris, prædicant pluuiam; Aues colentes arbores, si ad nidos fugiant, pluuiam significant; Aues dulces aquas colentes, si lauant, & in aqua, & ludant aggitando alas, pluuiam demonstrant. Iundo circa aquam volitans, si illam sæpè proprijs percutiat pennis, denorat pluuiam. Corui singultu quodam si latrent, rumorem in exercitu volantes faciendo al-

pro

proprijs, plus sucto pluuiæ sunt signum. Cornix binateans se in aqua, & maximè in Hyeme, & præterquam sueuerat vociferans, & spatians in sicca arena signat pluuiam, vt Virgilius.

Tunc cornix plenam pluuiam vocat improba voce, & sola in sicca secum spatiat arena.

Grues ab imis Tallibus fugientes, pluuiam significant.

Noctula in umbra garrula, vel sereno, tempestatem demonstrat. Anseres continua voce vociferantes, tempestatem indicant. Ardea, auis altius volans, tempestatem significat, & in medio auis tristis manens significat pluuiam.

Omnes communiter aues, cum strepitum faciunt maiorem, quam solebant, significant futuram pluuiam; gallinaque ultra solitum concutiant se in arena, vel segregentur plures earum in vno loco simul, & in principio pluuiæ quærant tecturam aliquam eas protegentem à pluuiâ, signum est magnæ pluuiæ futuræ. Columbæ si vespere ad columbare, tardius accedant, signum est pluuiæ. Auis Pîcus ultra consuetudinem cantans, pluuiam significant. Muscæ atrocius mordentes, quam sueuerant, conferunt pluuiam. Aui dicta Pîcus præter consuetum cantans, pluuiæ est indicium.

Muscæ atrocius mordentes, ac petentes ad os, vel oculos hominum, vel cuiusvis akerius animalis, pluuiam nunciant. Campanarum sonus longius sucto auditus, est signum pluuiæ; cooperacula vasorum strictiora reddita, denotant pluuiam.

Fulligo cadens ab euaporarijs magis quam soleat, fuscitat pluuiam; odorifera longè eorum mittentiæ fragrantiam signant pluuiam; carnes salæ si vterius consucto humectentur, & maxime in vase liquecat, sal, indicat pluuiam.

Delphines tranquillo mare lasciuientes statim ventorum ex ea parte à qua veniunt ostendunt, sed quando mare est turbatum, aquam si sparserint, demonstrant tranquillitatem; Vermes terreni exeuntes à terra, Pluuiam; Galllicantus in nocte citius, quam soleat, mutationem aeris, aut ventorum portendit. Rationem sapientes possunt reddere prædictorum, ego vero breuitate affectus prætermittam.

De mutationibus tempoum,

Cap. XI.

Mutatio aeris est namque pars Astrologiæ, quæ de mutationibus aeris agit, vniuersali s, & reijcienda; iudiciaria enim Astrologia, tribus componitur partibus, vt diximus, quarum prima continet illius pertractata principia. Secunda indicia vniuersalia constituere docet. Demum tertia, particularium hominum natiuitatibus mediantibus accidentia portendit. Secunda pars iterum in partes scernitur, quoniam altera decernit mutationes aeris. Altera bella, alia, penuriam, atque fertilitatem, & altera denique ægrotudines, ac populares morbos, & salutes prognosticat inter omnes partes, ea quæ de mutationibus aeris agit ob quotidianum vsum principatum obtinet.

Viro igitur sunt spectanda multa, volenti aeris prædicere mutationes, quoniam spectandus est situs rigionis, non enim vna eademque constellatio, eundem in omnibus terræ partibus producit effectum, vt iudicio non carentibus pater. Aspicienda sunt anni tempora, quoniam vna, & eadem constellatio alium effectum inducit tempore Veris, alterumque Aestate; alterum Hyeme, alterum Autumno. Scire post modum conuenit, quod Planetæ inferiores maximas faciunt aeris mutationes, & præcipue Mercurius. Signa post mutationem aeris ostendentia pluuiam, sunt Cancer, Scorpio, Piscis, & si tot indiget considerationibus, qui mutationum aeris prognosticare intendit atque pluribus etiam alijs; ego tamen aliquas, adducam regulas ab innumerabilibus Astrologorum desumptas, quibus facillime poterit quis iudicio præditus decernere aeris mutationes cuiuscunque diei. Cum igitur iudicare desideras aeris mutationes alicuius Hebdomadæ; aduertas, an præcesserit coniunctio, oppositio, vel quadratus Solis, aut Lunæ, & ad horam aspectus constituar figuram celestem, prius tamen aspectu, secundum præcedentes regulas.

Planetam huius figuræ, qui plures quinque essentialium dignitatum obtinuerit in angulis, & atq; loco Solis, & Lunæ, in hora aspectus, & talis erit Planeta disponens, siue dispositor aeris.

Considera igitur qualitatem huius Planetæ parimodo & signo, quod Planeta iuncitur, vel per coniunctionem, vel per aspectum, & secun-

dum

Speculum Astronomicum. 97

dum qualitatem huius aeris , mutationem animaduertendum ; camen effectus, tanto fortior producet, quanto plures fuerint significationes illos indicantes, & remissiores, quanto minores.

Saturnus igitur figuræ dispositor, siue dominus Solus siccitatem inducit, quæ quidem tanto magis ab eo producet, quanto ipse fuerit constitutus in siccioribus signis, & testimonium siccitatis habuerit. Verum si Luna post Solis aspectum, coniunctionem, vel aspectum Saturni petierit, nubila producet, quæ sæpè in pluuiam soluuntur.

Iuppiter solus dispositor aeris, producit temperiem, atque etiam serenitatem, cui si Luna applicatur post coniunctionem, vel aspectum cum Sole, decernit temperiem, sed non sine nubibus albis, quæ quidem rubedine admixtæ erunt; quibus Planetis, si adiunctus fuerit testimonium humiditatis, vel siccitatis, vt si Luna in mansione humida commorabitur, vel sicca soluentur nubes in pluuiam, vel ventum.

Hæc mutatio maxima fuerit, si post applicationem Lunæ, & Iouis, Lunæ, Mercurius, aut Veneris petierit coniunctio. Hæc eadem eueniunt, si post coniunctionem, vel applicationem Lunæ atque Saturni, Luna iungatur, vel applicetur Veneri, aut ☿.

Mars solus dispositor figuræ, si anni tempus erit Aestas, caliditatem augebit; si Hyems, frigus minuetur; in alijs temporibus semper augmentabit caliditatem, & si Luna post coniunctionem Solis, vel aspectum applicationem Martis petierit aereis nubibus aer impletur, tonitrua, fulmina, ac tempestates mittentibus; & ingentia hæc omnia, dum Luna post separationem à Marte petierit Mercurium.

Sol si dispositor solus fuerit figuræ, si extas, minuitur caliditas, & si Hyeme augebitur frigus, repentinaeq; generabit tempestates; si Luna post eius coniunctionem, ac aspectum petierit Venerem, aut Mercurium, Venus sola domina figuræ.

Consideratio hæc cum fuerit Hyeme, vel Vere, humiditatem augebit; & si fuerit in Aestate, vel Autumno, tempus ex sicco fiet humidum cui si Luna post separationem Solis se applicauerit, generabit pluuiam minutam, & quæ postmodum efficietur, eo duraturam; quæ Luna post eius applicationem petierit Mercurium.

Mercurius figuræ dispositor solus, ingētes, ac rapidos generabit ventos, quos ingens consequetur pluuiæ, si Luna post separationem Solis ipsum petierit, & eo magis hæc accident, si Iouem aspexerit Mercurius

rius quocumq; aspectu, quos quidem effectus pariet omnibus anni temporibus, præter hyemem.

Luna, si sola fuerit domina figuræ, siue aeris dispositrix, & post applicationem Solis erit vacua cursu, maximasq; pariet mutationes, quæ tandiū durabunt, quandiū ipsa se alicui applicauerit determinato planetæ, & tunc mutabitur tempus, vel augetur secundum propriam qualitatē planetæ.

Considera namq; ascendentem, & etiā planetam, quem reperieris in hora constitutionis talis figuræ in ascendente; quoniam si horoscopus habet Cancer, vel altera domorum Veneris, vel Saturni, erit certe pluvia, eo magis etiā si in hora ipsa aspectui Saturnum videbis in horoscopo fixum, ac constitutum; vel si Mercurium idem euenerit. ut videndum in tabula tertia triangularium aspectuum, quos Luna facit cum Planetis, & Planetæ inter se, per quos cognoscuntur mutationes in ære, cap. 3. in qua tabula ingreditur 6, 11, vel 8 oppositio Lunæ cum Sole.

Ad sciendum tempus præfixum euentus effectuum, sic eclipsim oppositionis Lunæ, ut coniunctionem Solis sequenturorum, Cap. 1.

Primum, quod faciendum, est figuræ erectio proba cæli in vera hora prorsus talis poli, cuius successum cupietis tempus, ut oppositio-
ne Lunæ sic in coniunctione Solis.

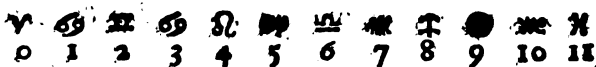
Et consueto modo erecta figura quæ sita, signa in suis locis collocabitis eorum gradibus, & minutis, & deinde reponetis Planetas, ut vas paulo ante docui in Cap. 9. quò expedita figura, luminaria accurate considerabitis, nempe Lunam, Solēq; in quibus nam signis gradibus, & minutis configurantur. Primo.

Primo observabitis signa, posteaq; gradus, quos eis quoq; applicabitis, ut exacte procedat calculus.

Idquē cum executi fueritis, signum exaggerabitis ascendentem, quod tempore illo oppositionis, aut coniunctionis ascenderit, eritquē primum eclipsis principium, ut Solis, ita Lunæ. Hisce observatis ascendentis duobus Lunæ, ac Solis locis, id est in quibus situati fuerint signis, & gradibus percipietur differentia, quæ est in ascendente, & in vno luminarium; Primam excitabitis in signis; Secundam in gradibus; Tertiam in minutis; quartamquē in secundis, si fuerit necesse iuxta antedicta.

Et ut facilius sui præster cognitionem, quoddam adducemus

exemplum, ut si scire cupietis, quo tempore eclypsis Lunæ acci-
dent effectus, qui elucescet in anno 1643. die 27. Septembris, in
Polo 41. in Ciuitate Neapolitana; & quia hic fiet hora sexta, &
vigesimoquarto minuto post Meridiem, ut illis ad horas conuerfis
Italicas, fuerit hora 0. 38. minutis noctis sequenti vigesimiseptimi
prædicti hisce horis, & minutis post medium diem, & ascenden-
tem tali tempore futurum signum Arietis obseruabitis, quod ascen-
det gradibus vigesimoquatuor, & quatuordecim minutis in hoc
Polo nostro quadragesimo primo, eritque eclypsis Lunaris op-
positionis Lunæ Soli; & quia sic ascendens, ut Luna, sunt ambo in
signo Arietis, sed gradibus differentibus, quod si ascendens habet
vigesimoquarto, & decimquarto, Luna habet quatuor, & quatuordec-
im, & signis ordinatim enumeratis, incipietur a signo Arietis hoc vi-
detur modo.

Et quia sic ascendens, ut Luna sunt in eodem signo, differentia fuerit
0. in signo.

Differentia.

Ascendens.	0	24	14
Luna	0	4	14

Ex quartodecimo exceptis 14. remanet 0.

Ex vigesimoquarto ablato 14. remanet 20.

Ex zero præciso, zero remanet 0.

Hoc exemplo ingredimini in primam tabulam Lunæ quæ ha-
bet dictum hoc pro sua denominatione; Tabula Lunæ pro signis,
& gradibus distantie Lunæ ab ascendente; & primo inuestigabitis
signum, quoniam in hoc exemplo signum cadit supra zerum, & uti-
mini secunda columna habente supra eam literam G. diceris gra-
dus, & gradum queretis vigesimum, qui iſuerit cum signo zero, &
cum hoc gradu vigesimo tempus habebitis præfixum effectuum præ-
dicti eclypsis.

Et querentes in tertia columna supra eam habente literam D.
denotans dies, & in manu dextera huius vobis dabit gradus prædi-
ctos vigesimo, dies 40. & directe quadragesimo, cuius superior pars

N 2 ha-

habet literam H. significans horas, tribuet tredecim, fueritque in columna quarta, in quinta habens, supra literam M. signantem minutos, & secundum huius rectitudinem prebet 58. sexta habet supra quinta connotans secundas, & dabit 46. septima vltimaque columna supra eam ostendit T. explanantem tertias, & 40. significabit.

Numeros hos simul summabitis, hoc modo videlicet, literas ponetis supra sub eorum numeros, & facili vobis exhibet tempus.

D.	H.	M.	S.	T.
40	13	58	46	40

I Taque in his 20. gradibus, differentia est quadraginta dierum, tredecim horarum 58. minutorum, 46. secundarum, & 40. tertiarum.

Dies istos 40. 13. hora, 58. minutos, 46. secundas, & 40. tertias addetis supra diem 27. Septembris anni 1643. hoc modo.

Dat 27. September, perueniendi causa ad 30. deficiunt 3. dat 31. October, & sunt 34. vt siant 40. sunt necessaria 6. quare dicetis, die sexto Nouembris eiusdem anni 1643. accidet eclypsis Lunæ significatum proprium, & quia illæ fuit hora 6. & 24. minutis post meridiem addetis horis 13. cum minutis illis, 58. secundis 46. & 40. tertijs, & vna simul summabunt 6. 42.

13. 58. 46. 40.

horis 20. minutis 40. secundis 46. & 40. tertijs.

20. 40. 46. 40.

Et accidet 6. Nouembris 20. hora)
40. minutis, 46. secundis, & 40. tertijs.)

Et secundum horas Italias fuerit 7. Nouembris 15. hora 39. minutis, 46. secundis, & 40. tertijs.

Et si accidet, quod minutæ quoque fuerint cum gradibus, ac secundæ vt potestis tabula secunda, quæ in dextera manu reponitur, in cuius parte superiori scriptum hoc habens. Tabula pro minutis distantia Lunæ ab ascendente.

Alterum aduertimini curiosior modus, valde vtilis, & fructuosus, & est differentia 10 graduum, exhibus dies 40. 13. horas, 58. minutos, 46. secundas, & 40. tertias.

Pro vno Solo gradu dabit duos dies, 41 minutos 56. secundas, & viginti tertias.

Pro vna sola qualibet minuta, dabit 48. minutos, 41. secundas, & 56. ter-

56. tertias; & 20. quartas.

Itaq; hac regula nostra, verum potestis scire propriorum successuum horum indicatorum ab eclypsi illa lunari.

Vt faciliores legendo fiant, lectores hic infra posui tabulas, vt statim inueniri possint anni, menses; dies, horæ minutæque, & omni tempore illo, in quò poterint lunaris Eclypsis fortire effectus alterius transeunt; quam vnum annum.

Tabula pro signis, & gradibus distantie Lunæ ab ascendente.

Tabula pro minutis distantie Lunæ ab ascendente.

S	G	D	H	M	S	T
0	1	2	0	41	56	20
0	2	4	1	34	52	40
0	3	6	2	5	49	0
0	4	8	2	47	45	20
0	5	10	3	29	41	40
0	6	12	4	11	38	0
0	7	14	4	53	34	20
0	8	16	5	35	30	40
0	9	18	6	17	27	0
0	10	20	6	59	32	20
0	11	22	7	41	19	40
0	12	24	8	23	16	0
0	13	26	9	5	12	20
0	14	28	9	47	8	40
0	15	30	10	29	5	0
0	16	32	11	11	1	20
0	17	34	11	52	57	40
0	18	36	12	34	54	0
0	19	38	13	16	50	20
0	20	40	13	58	46	40
0	21	42	14	40	43	0
0	22	44	15	22	39	20
0	23	46	16	4	35	40
0	24	48	16	46	32	0
0	25	50	17	28	28	20
0	26	52	18	10	24	40
0	27	54	18	52	21	0
0	28	56	19	34	17	20
0	29	58	20	16	13	40
0	30	60	20	58	10	0
1	0	121	17	56	20	0
3	0	182	14	54	30	0
4	0	143	11	52	40	0
5	0	304	8	50	50	0
6	0	365	5	49	0	0

M	D	H	M	S	T	Q
1	0	9	48	41	46	20
2	0	1	37	23	52	40
3	0	2	26	5	49	0
4	0	3	17	47	45	20
5	0	4	3	29	41	40
6	0	4	52	11	38	0
7	0	5	40	53	34	20
8	0	6	29	35	30	40
9	0	7	18	17	27	0
10	0	8	6	59	23	20
11	0	8	55	41	19	40
12	0	9	44	23	16	0
13	0	10	33	5	12	20
14	0	11	21	47	8	40
15	0	12	10	29	5	0
16	0	12	59	11	1	20
17	0	13	17	52	57	40
18	0	14	36	34	54	0
19	0	15	25	16	50	20
20	0	16	13	56	46	40
25	0	20	17	28	28	0
30	1	0	20	58	10	20
35	1	4	24	27	51	40
40	1	8	27	57	33	0
45	1	12	31	27	15	20
50	1	16	34	56	56	40
55	1	20	33	56	38	0
60	2	0	41	56	20	20
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—

31
34

Post

Post pertractationem eclipsis lunaris, vt de illo Solis aliqua dicamus necesse est, qui eodem prorsus modo se habet, vt illa Luna cū eadem ascendens differentia, & si illa Luna sit per oppositum Solis, & Luna, illa Solis sit ob coniunctionem Lunæ soli.

Vt ergo modus reddatur facilis principiantibus, quem seruare debent exemplum quoddam demonstratorium adducemus, eritq; quod in anno 1644. 1. die Septembris in eodem polo 41. Ciuitatis Neapolitanæ fiet eclipsis Solis, hora 3. 46. minutis post diem medium, vt in oppositione Lunæ feceritis, erigetis figuram anni 1644. primi diei Septembris hora 3. & 46. minutis post meridiem; & inuenietis tali tempore Solem in signo virginis cum 9. gradibus, & 9. minutis, ascendens signum, quod ascendet hoc tempore, fuerit illud Capricorni cum 15. gradibus, & duobus minutis, & peracta differentia ascendens Soli, hoc modo progredimini.

Ponetur figuram Capricorni cum eius dominatione nouem signorum, nouem graduum, & nouem minutorum, estque ascendens, quod ascendit tali tempore, & infra ponetur Sol cum quinque signis, quindecim gradibus, & duobus minutis hoc modo.

9. 9. 9.
3. 15. 2.

Ex nouem subtrahantur 3. remanent 7. &

ex nouem 15. non potest; perueniendi gratia ad 30. necesse sunt 15. cum 9. superius, sunt 24. & ducitis vnum ex 9. excipe 6. remanent 9.

Differentia inter ascendentem, & Solem, est trium signorum 44. graduum, & 7. minutorum.

Introceatis in tabulam Solis cuius pars superior denominati. 3. 24. 7.

Est tabula pro signis, & gradibus distantie Solis ab ascendente, & in prima columna in parte sinistra, quæ supra habet literam S. donans signa, incipitq; à zero, & cum 6. finem infra facit, & descendatis vsquo inuenietis tertium, & secundum rectitudinem huius in tertia columna, quæ supra habet A. & tribuet B. quæ Litera A. annos nunciat, & receptis B. annis per tria signa deponetis cos, & quæretis gradus, qui sunt 24. videatis in 2. columna, habens supra literum G. denotans gradus, incipitq; ab vno, & finē facit in 29. descendatis vsq; ad 24. & in eius rectitudine dabit vnum, & in quarta, habens D. significans dies, præstabit 219. in 5. apud eam, quæ supra habet H. pro horis, ostendet 3. in 6. columna sequente, habente supra M. dicens minutos; dabit 29. & 7. seu vltimas cum litera S. exhibet 24. secundas.

Si differentia trium graduum dedit 6. annos differentia 24. dabit vnum annum 219. dies, 3. horas 29. minutos, & 24. secundas; additis his

his 24. gradibus supra 6. annos, summa bunt 7. annos 7. menses, vnam diem, 7. horas, 15. minutos, & 24. secundas; & expeditis gradibus, deuenietis ad minutas easq; quæretis in secunda tabula, supra dicente; tabula pro minutis distantia ab ascendente, & nona minuta sunt 7. requiretis in prima columna sinistra supra habente M. incipitq; ab vno & in 60. e terminatur; & 7. reperto demonstrabit infra D. 2. sub M. 20. post M. 10. sub S. 42. & infra T. 52. & sunt, duo dies 20. horar, 10. minute 24. secundar, & 52. tertiar. Quæ 7. quoq; addentur anno 7. mense, 7. diei vne horar 7. minutis 15. & 24. secundis, a. m. d. h. m. s. q.

Et secundum totum fuerint)

7. 7. 1. 7. 15. 14.

7. anni, 7. menses 4. dies 3. horar)

2. 10. 10. 42. 51.

26. minuto, 6. secundar, & 52.)

tertiaz.

7. 7. 4. 3. 26. 6. 52.

At quia eclipfis Solis fuit die 1. Septembris 1644. hora 3. & 46. minutis post meridiem, addentur annis prædictis septem menses, & horar superiores, & se dirà 1644 additis 7. erunt 1651. pro mensibus postea à 1. Septembris vsq; ad 31. Decembris sunt 4. menses intermedij cum vno die, at quia 7. septimanar sunt tres menses cum defectu vnius diei, & quatuor alij dies sequentes, & sunt 3. menses cum vno die, & amplius non cadit supra 1651. sed in 1652. 3. Aprilis, hora 7. & 12. minutis, secundis 6. & 52. tertijs post medium diem, & Italice sunt horar, 0 & 46. min. sequentis noctis tertij Aprilis anni 1652. subscripra exaggeretur tabula Solis.

Si eclipfis Lunæ non potest pertransire vnum annum, solaris illæ ad summum non potest præterire 12. annum. Si Luna spatio duorum mensium 20. horarum 58. minutorum, & 10. secundarum perficit gradum, sol per duos annos vnum expedit gradum.

Speculum Astronomicum

Tabula pro signis, & gradibus distantie Solis ab ascendente.

Tabula pro minutis distantie ab ascendente.

S	G	A	D	H	M	S
0	1	0	24	8	23	16
0	2	0	28	16	46	32
0	3	0	77	1	9	48
0	4	0	97	2	33	4
0	5	0	121	17	56	20
0	6	0	146	2	19	36
0	7	0	177	10	42	52
0	8	0	194	19	6	8
0	9	0	219	3	29	24
0	10	0	243	9	52	40
0	11	0	267	20	15	56
0	12	0	292	4	39	12
0	13	0	316	13	2	28
0	14	0	340	21	25	44
0	15	1	0	0	0	0
0	16	1	24	8	23	16
0	17	1	48	16	43	32
0	18	1	73	1	9	48
0	19	1	97	2	33	4
0	20	1	121	17	56	20
0	21	1	146	2	19	36
0	22	1	170	10	42	52
0	23	1	194	19	6	8
0	24	1	219	3	29	24
0	25	1	243	9	52	40
0	26	1	267	20	15	56
0	27	1	292	4	39	12
0	28	1	316	13	2	28
0	29	1	340	21	25	44
1	0	2	0	0	0	0
2	0	4	0	0	0	0
3	0	6	0	0	0	0
4	0	8	0	0	0	0
5	0	10	0	0	0	0
6	0	12	0	0	0	0

M	D	H	M	S	T
1	0	9	44	23	16
2	0	19	28	46	32
3	1	6	13	9	48
4	1	14	57	33	4
5	2	0	41	56	20
6	2	10	26	19	36
7	2	20	10	24	52
8	3	5	55	6	8
9	3	15	39	29	24
10	4	1	23	52	40
11	4	11	8	15	56
12	4	20	52	39	12
13	5	6	37	2	28
14	5	16	21	25	44
15	6	12	5	49	0
16	6	15	50	12	16
17	6	21	34	35	32
18	7	7	18	58	48
19	7	17	3	22	4
20	8	2	47	45	20
25	10	3	29	41	40
30	12	4	11	28	0
35	14	4	53	34	20
40	16	5	35	30	40
45	18	6	17	27	0
50	20	6	59	23	20
55	22	7	41	19	40
60	8	8	23	16	0
1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1

57

Secundum, quod adducemus exemplum in hoc nostro tractatu, fuit cuiusdam fuerit eclipfis anni 1652. 2. Aprilis hora 21. & 50. minutis post Meridiem, & secundum Horologij horas, erit 8. Aprilis hora 16. & 24. minutis.

Duorum luminarium fuerit in medio celli tunc tempore coniunctio in signo arietis, fueritq; Sol cum 19. gradibus, & 13. minutis.

Ascendens talis eclipfis initio, fuerit Cancer cum 19. gradibus, & 6. minutis. Hic eclipfis duarum horarum spatio durabit, & 13. minutorum, ac 22. secundarum, & solaris corporis 8. eclipfabuntur puncta, minuta; triginta, ac præteribit sui corporis duo tertia.

Versus Septentrionalem partem eclipfari ceperit.

Hosce eclipfis euentus, cum noscere cupietis eo modo faciatis, quo fecistis in duobus antecedentibus illis exemplis, peragendo signi differentiam ascendenti cum signo Cancri, gradibus 19. & 6. minutis.

Quia incipit Aries à zero, Cancri signum dabit 3, ideoque ponetis.

3. 19. 6

At quia Sol est in Ariete comitabitur zerum

19. 13.

Et positis signis gradibus, minutisq; subtractionem facietis primo hoc modo; incipietis à minutis, sic 0. 6. auferatis 13. nō potest, vt perueniatis ad 60. (sexaginta .n. minutas, quilibet exhibet gradus) necessaria sunt 47. & 6. habes supra, ac sunt 53. ducitisq; vnū; à 29. tollite 20. non potest, vt adueniat ad 30. (nam signum quodq; triginta componitur gradibus) deficiunt 10. & 19. sunt supra, vt sint 29. signumq; fortis vnum; itaq; subtractio remanet in 2. signis, & 29. gradibus, atque 53. minutis.

1 29 53

Signis istis, gradibus, & minutis intrabitis, vt alias fecistis in tabulis Solis, quoniā Solis eclipfis est; & in tabula proxima, vnus de dominio superior est, tabula pro signis, & gradibus, &c. & infra primam columnam supra habentem S. infra descenderis, vsquequò numerum 2. inuenieris, & rectitudine huius seruata iuxta dexteram manū infra columnam tertiam in cuius superiori parte est A, connotans annos, & præstabit 4.

Deinde inquiratis gradus, quos queritis in eadem prima tabula, illa; Tabula pro signis, & gradibus, & videatis in secunda columna, habente supra G. & ab vno incipiente, progrediturque vsque ad 29. in qua columna inuenietis 29. tanquam illius vltimum numerum, & directa eius pars in tertia columna, signata litera A. exquiratis, & dabit vnum, & in quarta cum D, suæ parti propriæ directæ dabit 140. & infra quintā ostendentem supra H, 21. infra M, 25. & infra columnam quintā 244.

Expeditis gradibus ad minutas deuenietis, quas quæretis in tabula secunda à dexteris, dicente tabula pro minutis distantia Solis ab ascendente, qua reperta tabula reperiatis numerum 53. & quia in prima columna supra habente M. significans minutos, non ad sunt extense 53. tantum vtiminię 50. & talis numeri seruata rectitudine dabit in secunda columna 20. quæ signatur litera D. denotante dies, & transitum faciendo in tertiam columnam cum H. ostendentē horas, exhibetque sexta, in quarta 59. nempē minutos, in quinta 23. idest secundas, & in sexta, 20. seu tertias.

Et requireris 50. minutos deuenietis ad 3, eoquē prorsus modo inquiretis, & reperto 3. dabit diem vnum 5. horas 13. minutos 9. secundas, & 48. tertias; quos omnes simul summabitis.

Pro duobus signis	—	4	0	0	0	0
Pro 29. gradibus	—	1	40	71	25	44
Pro 50. minutis	—	0	20	6	59	23
Pro 39. minutis	—	0	1	5	13	9 48
Quæ omnia summant.	—	5	162	3	16	18

Hoc est 5 annos 162. dies, 3. minutos, 16. secundas, & 48. tertias; qui anni, dies, horæ, minuti, secundæ, & tertiaz, conficiunt quinque menses, & 25. dies; quibus summatis omnibus, summabitis horas, minutas, secundas, & tertias.

Isti 5. anni, 5. menses, & 25. dies addentur anno 1652. 7. Aprilis hora 22. & 50. minutis, & summabunt annos 1657. & quia eclypsis fuit 7. Septembris hora 22. & 50. minutis post meridiem, dicetur, quod, vt deueniatur ad 30. Septembris, necessarij sunt 22. dies vna hora, & decem minuti, tresque Octobris, & sunt 53. 30. Nouembris, & sunt 83. 31. Decembris sunt 154. 31. Ianuarij sunt 145. vt deueniatur ad 162. deficiunt 17. Itaque præfixum tempus fuerit, 17. Februarij, non anni 1657. sed 1658. At quia ad sunt 3. minuti, 16. secundæ, & 48. tertiaz, addentur horis 22. & 50. minutis, qui erant supra 7. Aprilis, & summabunt horas 22. minutos 53. 16. secundas, & 48. tertias, & fuerit die 18. Februarij 1658. hora prima, minutis sex, secundis 43. & 12. tertijs ante Meridiem; & quia 18. Februarij, medius dies est hora 18. & 11. minutis, dicetur, quod effectus erunt hora 17. minutis 34. secundis 16. & 48. tertijs horologij communis, & hoc modo, præfixum possidebitis tempus effectuum ab hoc eclypsi indicatorum.

Significata vero, quæ postea adducet, cum fuerit eclypsis solaris qui accidet anno 1652. 8. die Aprilis die Lunæ hora 16. & 24. minutis horologij communis, qua hora dominatur Sol.

O 2

Ascen-

Ascendentis cum sit cum 19. gradibus, & sex minutis ☿, domina-
trix est Luna medij cœli, ex eo quia Aries cadit tanquam signum in-
terceptum, in decima illa prædicta, est Dominus Mars, quare eclypsa-
bitur Sol; & quia Sol, ac Luna sunt cum 19. gradibus, & 13. minutis
Arietis, sunt quadrati partilis, cum ascendente, talis temporis ascen-
dens Cancer est cum 19. gradibus, & 16. minutis, dicitur quoque Sol,
ac Luna in quadrato partis fortunæ, & Saturni, qui inveniuntur in
Cancro, Lunæ domo; cadit quoque in Asiete, in medio cœlo, in Ca-
pite Draconis, cum 10. gradibus, & 2. minutis, & Mercurius, cum gra-
dibus 5, & 7. minutis. Quæ significata sunt perniciosissima, valetudi-
ni hominũ; dabit infirmitates in oculis tertius motus in Terra, casusque
ædificiorum, quam plurimi surgent latrones, & audacia rusticorum,
suerint, naufragia, vexationesque in peregraturis, affectus flegmatici,
dolores capitis, stomachi, magna elutescet debitorum copia, & dex-
turbationum in peregrinis, causa rapinarum, & latrocinia, damna ob-
litigia, propter odia, & ira Principum; indicat alterationem in fructi-
bus, pullantibus, viribus, & ficibus, corruptionem eorũ quoque ex-
citabunt; nunciat etiam armentorum, pæcudumque interitum, magni
Regis, vel Principis exilia carceres; aut internas internationes, inter
plèbes, & potentiores, odia, simulationesque, dissidia magna, exerci-
tus motum bella horrida, hominum læuitates, incendia, furta, rapinas,
de populationes, pregnantium abortus, acutas febres, epidemiam ob
aeris æssum, comeras frugum, sterilitatem, & annonæ penuriam, in
regionibus præcipue, quæ eclypsis signo subiiciuntur, excellentem
mutationem, item minatus interitum Regum, & potentiorum, atque
diuitum, & siccitatem terræ, ac sterilitatem, famemque; sed quæ sunt in
huiusmodi reposita, in Altissimi resident voluntate Domini nostri;
Atque Proclus, de eclypsis Solis. Et si fuerit in secundis decem gradibus
Arietis, ab Astrologis secunda facies appellata.

Dicunt, quod Regis carcerem, meforem, aut mortis periculum si-
gnificant.

Sed variam, arborum fructiferarum corruptionem, ac in terra na-
scentium, ob putredinem, at quia prædicta illa solaris eclypsis fit in
Ariete eius exaltatione, sitque in cœli medio, quæ adducet significa-
ta, ut quod apparebunt in regionibus, & ciuitatibus, quæ significatio-
nes sunt illius signi; Reges magni, & famosi, militesque strenui, & au-
daces, atque acquisitio Regnorum, & famæ, laudisque erunt artificia
extranea, & admirabilia.

Hæc eclypsis in decima domo, aiunt Astrologi omnes, quod Regi-
bus, Principibus, ac Ecclesiasticis, in virili præsertim ætate constitutis

mortem annunciat; Sed hoc omne ex Dei voluntate, vt causa omnis ab Altissimo dependeat.

Quæ Ciuitates, & Regna soli subijciuntur Arietis signo; vt sunt Vrbes hæc, Ciuitatesque in Arietis dominio; vt Neapolis. Capua, Sancta Maria Capua, seu antiquè dicta Capua, Ancona, Ferraria, Florentia, Verona, Bergamus, Zindauia, Traiectû, Patium, Marsilia Brundisium, AEpidaurum, Craconia, Augusta Cæsarea, & Vicentia.

Cuiusvis temporis reuolutiones conficiendi modus. Cap. XII:

Liud reuolutio non est secundum se, nisi in proprio signo, gradu, & minuto vbi prius in radice figuræ fuit, solem modus est inueniendi, ac quia nos figuram posuimus 1643. anni diei 11. Augusti hora 11. & alterumque medium diem, fuit die 11. Augusti hora 17. & 50. minutis post meridiem; quæ figura fuit erecta in polo 41.

Neapolitano, vt initiantes eam perficere possent; quoniam vero in prædictæ figuræ radice anni 1643. Sol commorabatur in signo Leonis cum gradu 18. 4. minutis, & 57. secundis.

Et vt fiat hodiè anni 1648. reuolutio, hoc adducimus exëplum, nempe, aggredietur Ephemeridem, & quæretis 1648. in mense Augusto, & 10 Augusti reperto, horæ meridiana, inuenietis Solem esse in gradu 18. minutis 6. & 57. secundis, attamen, quia in radice 1643. 11. vobis sol dabat 18. 4. 57. ponetis supra maiorem numerum, infraque minorem hoc modo videlicet.

18.	7.	17.
18.	4.	57.

0.	3.	20.
----	----	-----

Per subtractionem numerorum inuenietis nisi per duos differre minutos, ac 10. secundas, & hanc asseretis cadere reuolutionem supra annum 1648. 10. Augusti 2. minutis, & 20. secundas ante medium diem.

Vt postea sciatis, quid hi duo importent minuti, & 20. secunda desumatis Ephemeridem, & 9. Augusti, quia vobis præstabit gradus 17. minutos 9. & secundas 42. obseruabitis, & in decimo, vt supra dixi.

diximus, accipietis 18. 7. 17. & differentia præstita inter nonnum, & decimum, hoc fiat videlicet modo prius vñdecimī ponetur dies. 18. 7. 17.

Et postea 17. 9. 43.

Et prius subtrahendo secundas, dicetur ex 17. excerpe 43. fieri non potest, vt adueniatur ad 6. deficiunt 18. & 17. sunt supra, ac sunt 35. & vñum ducitis minutum, & 9. sunt infra, vt tam sint 10. d 7. tolle 10. fieri nequit, vt perueniatur ad 60. opus est 50. & supra sunt septem, vt 57. cōficiunt, vñumq; ducis gradum, infraq; sunt 17. & 18. sunt, excepto 18, zerum remanet; igitur tantum differentia remanet in 57. minuto, & 35. secundas, & hic medij diei motus diurnus 9, ad medium diem 11.

Introite infra in tabula reuolutionis, vbi 6, posuimus columnas, quarum incipit prima cum numero in eorum superioribus partibus posito 57. secunda cum 58. tertia cum 59. quarta cum 60. quinta cum 61. & sexta cum 62. At quia differentia vestra est in 57. minutis, ac 35. secundas inspicietis in secunda columna habente supra eam numerum 58. & in aere eius externo à sinistris in prima riga numerorum incipientium ab 1. & in 30. gradum sistit inuenietis differentiam, vt æquales reddatis gradus reuolutionis radices gradibus, quæ est, secundarū minutorum 10. secundarum, & parti directæ si videbitis 2. 4. in secunda columna, videbitis exhibere. 0. 49. & 39. primus numerus 0. denotat horas, secundus minutos, secundasq; tertius.

Propter duos minutos dabit 49. minutos, & 39. secundas. Peractis duobus minutis, 10. secundas efficietis, & in ipsa & secunda tabula, quæretis rigam 30. & in 20. dabit 8. 16. 33. octauo vtmini pro minutis, 16. propter secundas, & 33. ob tertias, eosq; numeris duorum minutorum addetis, qui dabunt. 0. 49. 39.

8. 16. 33.

Et cum simul summabitis eos, erunt 57. minuti, secundæ 55. & 33. tertiæ. 57. 55. 33.

Et figura efformata reuolutionis, ponetis in quadrato medij 1648. infra Augustum, & postea 3. literas, primam D, secundam H, & tertiam M, posita D, ponetis vñdecim, infra H, zerum, & sub M, 57. & quia adsunt, 55. secundæ, & 33. tertiæ, capiat pro minuto singulo, & dicetis, quod 58. minutis ante meridiem, & hac hora poterit erigi figura.

Denuò videatis in Ephemeride, & quærat in tabula domorum ad latitudinem gradus 41. qui est polus in quo figuram situastis, ibiq; gradū reperietis 18. Leonis, & in aere primæ columnæ à sinistris, supra duce-tis, tempus à meridie, & suæ directæ parti dabit horas 7. minutos 21. & 47. secundas.

At

Speculum Astronomicum. IIII

At quia calculus noster cadit 58. minutis ante meridiem, excipietis eos à 9. horis 21. minutis, & 47. secundis, ac remanebunt 8. horæ 23. minuti, & 47. secundæ.

Hoc ita expedito supra columnam ostendetis prædictam dicentem, tempus à meridie, & inuenietis 8. horas 23. minutos, & 47. secundas; at quia non reperitur 8. 23. 47. sed in 8. 21. 11. & infra 8. 18. vtemini 8. 25. 17. proximiori, eiusque seruata rectitudine à dextris in prima columna habente supra 10. designante decimam, seu medium diem cum hoc caractere Ω , denotante Leonem, & directæ, octaua 25. 18. dabit 4. Leonis gradus, in 11. 4. est numerus 11. 9. deuoluētē cum 8. Virginis, in 12. 5. libræ. In prima ascendente dicente supra demonstrat 28. gradus, & 38. minutos libræ. In secunda 24. gradus Scorpionis, & in tertia 26. grados Sagittarij.

Hisce signis erectis, (vt vos docui) faciatis, in figuræ erectione, ponetis apposita signa cum gradibus metipsis, & minutis; cum 10. currit quarta, cui signum dabitur Aquarij cum prædictis quatuor gradibus, qui sup. in 10. cum 11. 5. cum signo Piscis 8. gradibus, cum 12. 6. Arietis signis metipsis 5. gradibus, cum prima, cum 28. gradibus, & 38. minutis Arietis, cum secunda, 8. cum gradu 24. Tauri, & cum tertia reponitur 9. grado 26. Gemini.

Planetas situabitis, vt vos docui in figuræ formatione, & vbi cadent ponetis; & hoc exemplo potestis capacissimi reddi modi consiciendi reuolutionem cuiusvis temporis.

Sequitur tabula reuolutionum, vbi habetis, quid vnus importet minutus terræ cum altero celi, in numero 57. pro singulo minuto dat 25. minutos, & 15. secundas; in 58. 24. minutos, & 29. secundas, in 59. 24. minutos, & 14. secundas; in 60. 24. minutos, & zerum, in 61. 23. minutos, & 36. secundas; & in 62. 23. minutos, & 13. secundas.

Et hunc dum seruabitis ordinem memoria mandabitur perpetuo reuolutionis tabulas.

Philippi Finella

bula proportionalis pro reuolutionibus conficiendis cum Motu Sol.

Motus ☿ Motus ☿ Motus ☿ Motus ☿ Motus ☿ Motus ☿

	57	58	59	60	61	62
	M	M	M	M	M	M
1.	0.25.15.	0.24.29.	0.24.24.	0.24.	0.23.36.	0.23.13.
2.	0.50.31.	0.49.39.	0.48.48.	0.48.	0.47.22.	0.46.27.
3.	1.15.47.	1.14.28.	1.13.13.	1.12.	1.10.49.	1. 9.40.
4.	1.41. 3.	1.39.18.	1.37.37.	1.12.	1.34.25.	1.32.54.
5.	2. 6.38.	2. 4. 8.	2. 2. 2.	2. 0.	1.58. 1.	1.56. 7.
6.	2.31.34.	2.28.57.	2.26.26.	2.24.	2.21.38.	2.19.21.
7.	2.56.50.	2.53.47.	2.50.50.	2.48.	2.45.14.	2.42.34.
8.	3.22. 6.	3.18.37.	3.15.15.	3.12.	3. 8.51.	3. 5.48.
9.	3.47.22.	3.43.26.	3.39.39.	3.36.	3.32.27.	3.29. 1.
10.	4.12.37.	4. 8.16.	4. 4. 4.	4. 0.	3.56. 3.	3.52.15.
11.	4.37.53.	4.33. 6.	4.28.28.	4.24.	4.19.40.	4.15.29.
12.	5. 3. 9.	4.57.55.	4.52.52.	4.48.	4.43.16.	4.38.42.
13.	5.28.25.	5.22.45.	5.17.17.	5.12.	5. 6.57.	5. 1.56.
14.	5.53.41.	5.47.35.	5.41.41.	5.36.	5.30.29.	5.25. 9.
15.	6.18.56.	6.12.24.	6. 6. 6.	6. 0.	5.54. 5.	4.49.22.
16.	6.44.12.	6.37.14.	6.30.30.	6.24.	6.17.42.	6.11.36.
17.	7. 9.28.	7. 2. 4.	6.54.54.	6.48.	6.41.18.	6.34.50.
18.	7.34.44.	7.26.53.	7.19.19.	7.12.	7. 4.55.	6.58. 3.
19.	8. 0. 0.	7.51.43.	7.43.43.	7.36.	7.28.31.	7.21.17.
20.	8.25.16.	8.18.33.	8. 8. 8.	8. 0.	7.57. 7.	7.44.30.
21.	9.50.32.	8.42.22.	8.32.32.	7.24.	8.15.44.	8. 7.44.
22.	9.15.48.	9. 6.22.	8.56.56.	8.48.	8.39.20.	8.30.50.
23.	6.41. 4.	9.31. 2.	9.21.21.	9.12.	9. 2.57.	8.54.11.
24.	10. 6.19.	9.55.51.	9.45.45.	9.36.	9.26.33.	9.17.25.
25.	10.31.35.	10.20.41.	10.10.10.	10. 0.	9.10. 9.	9.40.38.
26.	10.56.50.	10.45.31.	10.34.34.	10.24.	10.13.46.	10. 3.52.
27.	11.22. 6.	11.10.20.	10.58.58.	10.48.	10.37.22.	10.27. 5.
28.	11.47.21.	11.35.10.	11.23.23.	11.12.	11. 0.59.	10.50.19.
29.	12.12.37.	11.59.59.	11.47.47.	11.36.	11.24.35.	11.13.32.
30.	12.37.55.	12.24.49.	12.12.12.	12. 0.	11.47.11.	11.36.46.

Ad

Ad sciendum quantum luminis Luna mittit super terram, & subter.

Cap. XIII.

Mittit profectò non ignorare necessarium est, quantum Luna expandit sui luminis, non solum propter medicinam, agriculturam, & nauigationem, sed etiam legis prodest, propter nocturnos casus in dies occurrentes furtiuos, homicidarios, & similes; qui quidem casus, pluries fuerunt nobis impositi, & per Magnam Curiam Vicariæ, & Sacrum Consilium, ut videlicet proferemus, si talibus temporibus, & horis nocturnis, Luna esset super terram; vnde propter hoc magis, quam alias, id proponere volumus, hic inferius cum tabula sua, ut facilius cognoscatur, quando supra, & quando subter, Luna reperiatur, & quando crescat, quandoque decrescat lumine, & occasione plura, diuersaq; scribendi, diximus in nonnullis laborum nostrorum, cursum Lunæ esse dierum 27. & horarum 8. non tamen ab vtraq; coniunctione, quæ 29. dies importat, & horis 12. hic autem cursus Lunarum diuiditur in duas partes, qui erunt 14. dies, & 18. horæ, & sic erit iuxta meta 29. dierum, & horarum 12. & horum 29. dierum, & horarum 12. Luna fuerit cum Sole 8. aspectus; quorum primus coniunctio dicitur, & est quando ambo erunt in vno signo, & gradu. Secundus dicitur sextilis dexter, & erit quando distat à Sole per 60. gradus, & dicitur sextilis, quia est 6. pars 29. dierum, & 12. horarum, qui erunt 4. dies, & horæ 22. tertius aspectus dicitur primus quartus, & fit septimo, & horis 9. quartus aspectus est trinus dexter, qui dicitur tertiam partem 29. dierum, & horarum 12. quintus aspectus nuncupatur oppositio, & erit quando est ante Solem, & propterea dicitur oppositio; & hic aspectus fit in medietate 29. dierum, & horarum 12. qui sunt dies 14. & horæ 13. sextus aspectus, vocatur sextilis sinister, quæ facit in 19. diebus, & horis 16. septimus aspectus est quartus sinister, & fit in 22. diebus, & horis tribus, octauus vero aspectus, est trinus sinister Lunæ ad Solem, & fit in diebus 24. & 14. horis, & ad dies 29. & 12. horas, iterum est noua coniunctio ad Solem. Et iam exposuimus octo aspectus Lunæ cū Sole; remanet nunc, ut explicemus 29. dies, & 12. horas, quæ ab aliam coniunctionem; medietas enim, (ut scitis) est dierum 14. & hora-

horarum 18. & tantum Luna manet super terram, quantum subter. Quando est à coniunctione Solis usque ad oppositionem, est supra terram; & quando ab oppositione usque ad coniunctionem, est subter terram; quando est in suo augmento usque ad quintam decimam, semper videtur de nocte super terram, & facto plenilunio cum Sole, pergit subter terram. Sed ut vobis, maiori cum facilitate ostendamus quantum Luna dabit luminis super terram, ponemus exemplum, hoc modo; volumus scire, anno 1643. 11. Augusti, & hora 11. si Luna est supra, vel subter terram; (quam petitionem possumus facere, licet non habeamus effemeridas currentes); poteritis (inquam) uti epacta, (quam tanta vobis facilitate explanauimus) & enumerata, quo dies habetis de Luna, & quot eurrunt de epacta, & seorsum seponite; deinde cogitare, quot menses transiere à Martio ad Augustum, & quot dies de mense tenetis, & facite sic deducendo simul omnia, & inuenietis 27. in totum.

Epacta — 10

Menses — 6

Dies — 11

—————

————— 27

—————

Inquirite 27. in retroscripta Lunæ, & inuenietis horas 9. min. 42. & secundas 0. cum denominatione de super, quæ dicit super terram die, & quemadmodum de hoc fecistis, sic & de alijs petitionibus facietis; quos quocumque tempore scire desideratis.

Quam sanè tabulam in duos diuidimus ordines, id est, noctu supra terram, & die subter; supra ipsam tabulam, quatuor inscripsimus literas, videlicet D. quæ diem significat, H. quæ dicit horas, M. quæ minuta signat, & S. quæ secundas infert.

Hic autem Lunæ cursus, (ut prætulimus) ab alia continet ad aliam coniunctionem; qui utique cursus integer, importat horas 708. hoc est, à Nouilunio ad primum quartum hora 177. à Nouilunio ad Pleniluniū horas 354. & usque ad secundum quartum horas... & sic ad regressum coniunctionis Solis, sunt horæ 708.

At quoniam supra diximus, quia Luna noctu conspicitur super terrā Nouilunio, & subter à Plenilunio, inquitur etiam, quia graditur ad geminos quartos, id est dexterum, & sinistrum à media nocte ad meridiem, & singulos dies quando crescit, dat nobis 48. min. & 30. secundas, & id ipsum facit in diminutione; sed, ut vos doceam ea, qua solemus breuitate, signanimus hic inferius duas tabulas 29. dierum, & 12. horarum utriusque coniunctionis Lunæ cum Sole.

T a-

Tabula Lunæ, ad sciendum, quando super, &
quando subter terram est, & quantum lu-
minis miserit, quantumue aufert.

Super terram die.
Subter terram nocte.

D.	H.	M.	S.
1	0	48	30
2	1	37	0
3	2	25	30
4	3	14	0
5	4	2	3
6	4	51	0
7	5	39	30
8	6	28	6
9	7	16	30
10	8	5	0
11	8	53	30
12	9	42	0
13	10	30	30
14	11	19	0
15	12	0	0

Super terram die.
Subter terram nocte.

D.	H.	M.	S.
16	0	48	30
17	1	27	0
18	2	25	30
19	3	14	0
20	4	2	30
21	4	51	0
22	5	29	30
23	6	28	6
24	7	16	30
25	8	5	0
26	8	53	30
27	9	42	0
28	10	30	30
29	11	19	0
30	12	9	0

Exemplo igitur supra dato 11. Augusti 11. horis, Luna vobis explicat,
quæ in vndecima reperitur Homo celi cum gradibus 11. & minutis 21,
Cancri, esse super terram.

De duodecim significatis figuræ cœlestis. Cap. XIV.

Prima domus habet significatum supra vitam, corpus, & spiri-
tum.

Secunda super opes, & quodquæ lucrum.

Tertia super fratres, sorores, & brevibus itineribus.

Quarta super Patrē, edificiā, territoria, stabilia, & occulta reperire.

P 2

Quin-

Quinta super filios, arua, solatia, atq; gaudia.

Sexta super infirmitates, famulos, & famulas, & paruula animalia.

Septima super matrimonia, societates, occulosq; inimicos.

Octaua super mortem, & hæreditatem mortuorum,

Nona super scientias, & longa itinera.

Decima super dominos, dignitates, & matrem.

Undecima super amicos, gratias, & honores.

Duodecima super inimicos pulicos, carceres, exilia, & animalia magna.

Hos, 12. cœli domorum, significatus, utiq; notare volumus, ut cognoscatis, quæ sit vis vnius Planetæ benefici, cum in bona domo reperietur, & è contra, quando infortuni erunt in domibus, quæ infirmitates importare valebunt; propterea quando figuram erigitis (ut sciatis an infirmus subeat periculum mortis) considerate semper primam, domum, sextam, octauam, & duodecimam, & quando in his quatuor domibus, geminæ fortunæ erunt in bonis aspectibus cum luminariibus, curate gaudenter egrotos, quia aufugit omne periculum, contra, tamen est quando Mars, & Saturnus, sunt læsi à maleficis radijs Solis, & Lunæ, nam licet non important pericula mortis, longas tamen, & perniciosas infirmitates tribuunt, estote ergo prudentes, quia (Deo fauente eritis in hac scientia periti pro vestri proximi adiumento.

FINIS.

ELEN.

ELENCHVS

Tabularum, & Capitulorum, quæ continentur in hoc Libro.

T abula ad sciendum quoquo die, quot minutis, quotus secundis hora Planetaria constet sic in die, sic in nocte, cap. 3. tabula prima.	fol. 4. & 5.
Tabula sciendi quoquo tempore Sol oritur, & inseruit pro dominio horarum Planetariorum. tabula secunda.	6
Tabula Tertia.	7
Declaratio trium tabularum.	8
De septem Planetarum Pbysiognomia. cap. 4.	11
De Pbysiognomia duodecim cælestium signum. cap. 5.	13
Tabula facierum. cap. 6.	18
Tabula effectuum, quos septem Planeta parturiunt per duodecim domos Zodiaci. cap. 7.	19
Declaratio septima tabula circa effectus quos præstant septem Planeta per duodecim domos Zodiaci. cap. 8.	20
Modus erigendæ figura cælestis. cap. 9.	25
Auspicium ad sciendum quid de agro. cap. 10.	33
Quomodo curanda infirmitates in humanis corporibus. cap. 11.	37
Quomodo virtutes corporis à septem sunt digestæ Planetis. cap. 12.	39
De particulari modo curandi fasciados, frineticos, & à Demone vexatos. cap. 13.	40
Regula sciendi, quando septem Planeta sunt in viribus suis. cap. 14.	42
De vi, & imbecillitate Planetarum. cap. 15.	ibid.
Quomodo figura cælestis diuiditur in quatuor Angulis, & quatuor Angule in duodecim signis cælestibus, & duodecim signa in quatuor temporibus. cap. 16.	45
De declaratione aspectuum, exaltationum, casuum, dignitatum, facierum, terminorum, triplicitatum, detrimentorum, gaudiorum, prohibitionum, & aliorum. cap. 17.	46
Formula, & obseruationes cucurbitandi, & mittendi sanguinem. cap. 18.	50
Electio temporum ad sumendas medicinas secundum Luna triplicitatem, qua distinguitur in quatuor elementa. cap. 19.	52

Quo-

<i>Quomodo operatur Luna in beneficiis aspectibus.</i>	cap. 20.	53
<i>De modo habendo in sanguine mittendo infirmis.</i>	cap. 21.	54
<i>De Lune aspectibus cum Planetis pro extrahendo sanguine.</i>	cap. 22.	55
<i>De 30. diebus Luna, & effectibus, quos potest influere his, qui infirmantur, in diebus istis.</i>	cap. 23.	57
<i>De septem Planetis, cursus vita cronicatoribus.</i>	cap. 24.	58
<i>Tabula septem Planetarum Cronicatorum tum in illos de die nascentes, tum de nocte.</i>	cap. 25.	60
<i>Tabula annorum climactericorum aetatis hominis.</i>	cap. 26.	64
<i>Expositio Tabula climacterica.</i>		65
<i>Tabula Planetarum amicorum, & inimicorum.</i>	cap. 27.	66

Liber Secundus.

D <i>E Agricultura.</i>	cap. 1.	67
<i>De 28. mansionibus Luna, per 12. signa celestia, cum signis, gradibus, minis, naturis, & facibus planetarum, & effectibus eorum.</i>	cap. 2.	70

Liber Tertius.

R <i>Egula, & observationes ad sciendum mutationes temporum.</i>	cap. 1.	71
<i>De effectibus septem Planetarum in suis dominijs, & aspectibus.</i>	cap. 2.	72
<i>Tabula triangularis aspectuum, quos Luna facit cum Planetis, & Planetis inter se, per quos cognoscuntur mutationes in aere.</i>	cap. 3.	74
<i>Effectus particulare graduum signorum.</i>		75
<i>Quomodo inter se Planeta faciant aspectus, & significatis eorum in mutationibus temporum.</i>	cap. 4.	76
<i>De modo, & observationibus observandis à Nauigantibus.</i>	cap. 5.	79
<i>De bonis, & malis aspectibus, quos Planeta faciunt.</i>	cap. 6.	81
<i>De tresdecim aspectibus Luna.</i>	cap. 7.	82
<i>De nonnullis precipuis effectibus pro cognoscendis temporum mutationibus.</i>	cap. 8.	83
<i>De auro numero, & spacta, & de lumine, quod Luna praestat super, & subter terram.</i>	cap. 9.	85
<i>De Cometarum generatione.</i>	cap. 10.	87

De

<i>De mutationibus temporum. cap. xj.</i>	96
<i>Cuiusvis temporis revolutiones conscribendi modus. cap. xij.</i>	109
<i>Tabula proportionalis pro revolutionibus conscribendis cum motu Solis.</i>	112
<i>Ad sciendum quantum luminis Luna mittit super terram, & subter. cap. xij.</i>	113
<i>Tabula Luna, ad sciendum, quando super, & quando subter terram est, & quantum luminis n. iferit, quantumque aufert.</i>	115
<i>De duodecim significatis figura celestis. cap. xij.</i>	115

Finis Tabulæ.

Potest imprimi.

*Mag F. Albertus Barra Examinator Synodalis
Deput. vidit.*

IMPRIMATUR.

Gregor. Peccer. Vic. Gener.

Reg. fol. 47. Per me F. Iosephum de Rubeis Or-
din. Min. Conu. Emin. Card. Philam. Theol. &
Consutor Sancti Offic.

